"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
[illegible] Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rat[illegible]plication. Address
A. OL[illegible]KI, Pub.
3252 So Halsted [illegible] CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 14 d. SAUSIS (JANUARY) 1916 M. No. 2

University of Wisconsin

Didėji Karė.

Svarbiausias atsitikimas Balkanuose pereitą savaitę yra—pasitraukimas talkininkų nuo Gallipoli pussalio. Nors talkininkai aiškina, kad pasitraukimas jų iš ten buvo seniau nutartas ir kad atsibuvo be nuostolių, paliko tik 17 niekam netikusių, sugadintų kanuolių, bet tas visgi rodo svarbų jų nepasisekimą. Mėgindami paimti Dardanelius, kad paskui traukti prie Konstantinopolio ir jį apvaldžius, rusams atiduoti, talkininkai nužudė daugiau kareivių, negu kur nors kitur Balkanuose; tam išleista ir nemažai pinigų; specialistai apskaito, kad karė ant Gallipoli ir prie Dardanelių talkininkams atsiėjo net $1,250,000,000. Gal but, kad išlaidos yra perdaug padidintos, nes tokias apskaito vokiški specialistai, bet visgi karei ant Gallipoli pinigų išleista nemažai ir ten nužudyta daug kareivių ir tai be jokios naudos. Tas yra didelis talkininkų nepasisekimas.

Talkininkai griebėsi veržimo Dardanelių, tam siuntė kariumenę ant Gallipoli pussalio Rusijai reikalaujant, o kaip dabar pasirodo, ir jai su tuom nepatarnavo. Aukos todėl ten talkininkų padėtos yra visai be naudos. Žinoma, nepasisekimai prie Dardanelių turės ir svarbią morališką įtekmę, nes nugązdįs svyruojančius Balkanų pussalio kraštus ir sulaikys juos nuo besirišimo su talkininkais, gal net pastumti į talkininkų priešų pusę.

Turkai ir vokiečiai stengiasi talkininkų pasitraukimą nuo Gallipoli išnaudoti, perstato nepasisekimą daug didesniu ir svarbesniu, negu jis ištikro yra. Turkai net giriasi, jog jie vieną talkininkų transportinį laivą su gabenamais nuo Gallipoli kareiviais paskandino ir buk prie to daug kareivių žuvo. Patvirtinimo vienok tos turkų žinios iš kitur nėra, o turkai papratę girtis ir didžiausius savo nepasisekimus laimėjimais vadina, todėl turkų žinioms užsitikėti negalima.

Vienu pasigyrimu dėl pasitraukimo talkininkų nuo Gallipoli turkai ir jų raportus garsinantis Berlinas ir Vienna nepasiganėdina, bet randa ir daugiau greičiausiai nebutų laimėjimų. Berlinas dabar vėl skubina platinti turkų pasigyrimus apie anglų nepasisekimus Mesopotamijoj. Iš Berlino platina, žinoma, gautą iš Konstantinopolio žinią, buk turkų kariumenė prie Kut el Amara ne tik sumušė anglų kariumenę, bet beveik suvisu ją apsiautė; prasimušė iki paskutinių anglų atsigynimo tvirtovių. Anglų kariumenė pradėjo atgal trauktis, o prie Kut el Amara paliko 10,000 kareivių, kurie turi uždengti besitraukiančios kariumenės užpakalį. Konstantinopolio raportas, Berline atkartojamas, užtikrina, jog stovinti prieš anglus turkų kariumenė yra skaitlingesnė, tai prieš ją anglai neįstengs atsiremti, todėl turės suvisu apleisti Mesopotamiją, nors iš pradžių jiems gana sekėsi, jie nuo Persiškos jurių įlankos nusiįrė į šiaurius iki Kut el Amara, taigi 230 mylių į šiaur-vakarius Turkijos teritorijoj. Paupiuose Tigris turkai sumušė dalį angliškos kariumenės prie Scheik Said, kuri buvo pasiųsta sustiprinti jų kariumenę prie Kut el Amara. Anglai buk nužudė 3,000 kareivių; taip bent pranešama iš Konstantinopolio, o tokią žinią toliau platina iš Berlino. Iš to paties šaltinio paeina žinia apie paėmimą 3,000 anglų, neskaitant užmuštų ir sužeistų Irak fronte.

Anglų vienok oficiališkas raportas visai nesutinka su Konstantinopolio ir Berlino žiniomis. Sulyg Londono žinių: turkai tapo sumušti ir Mesopotamijoj turėjo atgal bėgti; juos veja anglų kariumenė. Taigi aišku, kad viena pusė prasilenkia su teisybe, o kad tai visuomet darydavo turkai, tai greičiausiai ir dabar Konstantinopolio žinios nesutinka su teisybe.

Austrų oficialis raportas, taipjau nelabai ištikimas kaip ir turkiškas, atkartojamas Berline, praneša apie austrų laimėjimus Montenegro fronte. Sulyg to raporto: austrai Berane apielinkėse išmetė montenegrus iš kelių jų stovyklų, užėmė kelias kalvas ir priėjo iki Birera. Sulyg to raporto: į šiaurius nuo Biaca išvijo montenegrus nuo rytinio šono upės Lim. Prie piet-vakarinio Montenegro rubežiaus eina dar vis smarkus mušiai. Tokiu budu net austrų raportas išdalies prisipažįsta, kad jų kariumenę, įsiveržusią į Montenegro, buvo pasiekę nepasisekimai, ji buvo nusigrudusi toliau už čia paminėtų vietų, tai aišku, kad ji tapo atgal atmušta.

Francuziški orlaivininkai atlėkė ties Bulgarijos sostine Sofia ir miestan mėtė bombas, kurių expliozija labai gyventojus išgązdino ir mieste daug nuostolių pridirbo.

Mieste Saloniki francuzai vis suiminėja daugiau piliečių su jais vedančių karę kraštų: pereitą nedėlios dieną suėmė bulgarų bažnyčioj daug jų kunigų ir juos nuvarė į talkininkų stovyklas. Turkai suėmė dešimtį paliktų Konstantinopolyj Francuzijos ir Anglijos ambasadų tarnų; suiminėja taipgi gyvenančius Turkijoj tų kraštų piliečius.

Sulyg paskutinių žinių: Vokietija atsisakė siųsti savo kariumenę Egyptan, nes buk ji ten nereikalinga, kadangi vieni turkai gali ten pasiųsti milioną kareivių, tai vokiečių pagelbos nereikalauja. Miliono kareivių gal užtekti Egypto užkariavimui, nes anglų ten nėra nei pusės to skaitliaus, bet ir turkai ten tiek kareivių pasiųsti negali, nes išviso, turbut, neturi daugiau, o visų kareivių ten siųsti negali, kadangi daug jų reikia gynimui rubežių nuo Rusijos ir kituose kraštuose Balkanų fronto. Kad Vokietija nesiųs savo kareivių Egyptą veržti, tas gal but teisybė, bet jeigu tai darys, tai ne todėl, kad turkų kariumenės užtektų, bet todėl, kad vokiečių kariumenė pasirodė reikalingesnė kituose karės frontuose, nes lygiai Rusijoj, kaip ir Francuzijoj, vis sunkiau vokiečiams atsiremti, o tie karės frontai kur kas svarbesni už Egyptą, nes vien pergalėtojas tuose frontuose galės priešams savo taikos reikalavimus statyti. Jeigu vokiečiai neįstengs atsiremti Francuzijoj ir Rusijoj, karė persikeltų į Vokietiją, nors vokiečiams ir pasisektų Egyptą apvaldyti.

Dar neutrališki Balkanų pussalio kraštai vis svyruoja ir iki šiol nenusprendė kurioj pusėj stoti, todėl užsilaiko neutrališkai ir karėn šokti nenori.

Ant piet-vakarinio karės fronto nieko svarbesnio neatsitiko. Italai paveržė austrų pozicijas prie San Giovani, ant šiaurinio šono kalno Sperone. Austrai kelis kartus mėgino atakuoti italų stovyklas ant kalno Col di Lana, bet visi jų užpuolimai tapo atmušti.

Kaip rodosi, italai neužilgo susimuš Albanijoj su bulgarais, kurių gana skaitlinga kariumenė traukia prie Durazzo, o miestą tą laiko italų kariumenė. Prie El Bassan bulgarai mušasi ir su serbais, kurių kariumenė tapo išnaujo perorganizuota.

Ant šiaurinio karės fronto, taigi Bukovinoj ir Rusijoj net per rusiškas Kalėdas mušiai nepasiliovė, priešingos kariumenės smarkiai veikia ant viso to fronto, o smarkiausiai veikiama Bukovinoj, kur iškeliavo taipgi Rusijos caras; Bukovina svarbią šioj karėj lošia rolę. Jeigu rusams pasiseks apvaldyti Bukoviną, jie mano ją atiduoti tuoj Rumanijai ir tąsyk ji turėtų rupintis apgynimu jai duotos rumanų apgyventos Austrijos provincijos ir butų karėn įtraukta. Paskalai, pirma svietan paleisti, apie atidavimą rusams Bukovinos sostinės, miesto Czernowitz, pasirodė neteisingi. Miestą tą vis dar laiko austrai, nors svarbios kalvos aplink miestą tapo rusų užimtos. Visi rusų ant miesto užpuolimai tapo atmušti su dideliais jiems nuostoliais. Austrai sako, kad Bukovinoj rusai nužudė 50,000 savo kareivių.

Kaip užtikrina austrams nelaisvėn pakliuvę rusiški aficierai, iš Bukovinos rusai vėl mano mėginti apvaldyti Karpatų perėjimus, o juos apvaldę, nori veržtis Vengrijon, o per ją Balkanų pussalin padėti ten kovojantiems su turkais, vokiečiais ir bulgarais talkininkams. Jeigu plianas pasiseks, jie nepaisys Rumanijos sutikimo, bet ir be sutikimo pasiųs savo kariumenę per jos teritoriją Bulgarijon.

Rygos distrikte buvo vien maži susirėmimai. Prie Olai ir Zaall vokiečiai mėgino vyti rusus iš jų stovyklų su pagelba nuodingų gazų, bet rusai įstengė savo pozicijas palaikyti. Netoli Ducheon rusai išskerdė mažą pulkelį vokiškų skautų, o išlikusius nelaisvėn paėmė.

Volyniaus gubernijoj rusai paveržė nuo vokiečių jų užimtą miestą Čartorysk. Čia rusams teko apie šimtas vokiečių nelaisvių, ir daug akstinuotų vielų teko rusams. Vokiečiai po kelis kartus mėgino Čartoryską atgauti, bet visi jų užpuolimai tapo atmušti.

Ant viso piet-rytinio karės fronto, Volyniaus gubernijoj ir Pripetės paupiuose vokiečiai mėgino žengti pirmyn, bet visi jų užpuolimai tapo atgal atmušti. Šiauriuose, taigi Rygos ir Dvinsko distriktuose rusai rengiasi žengt pirmyn, todėl sutraukė čia daugiau kareivių. Tie rusų ir vokiečių pirmyn žengimai yra labai svarbus. Jeigu jie rusams pasisektų, vokiečiai turėtų ant viso fronto nešdintis laukan iš Rusijos, o jeigu jie vokiečiams pasisektų, rusai turėtų jiems atiduoti ne tik Rygą, bet ir gana svarbią tvirtovę Dvinsk, nes jos apginti negalėtų.

Sulyg privatiškų žinių, lygiai Lenkijoj, kaip ir Volyniaus gubernijoj, vokiečių užpakaliuose sukilo vokiečių baisiai išnaudojami lenkai. Susitvėrė jau liuosnorių pulkeliai, kurie užpuldinėja mažesnius vokiečių pulkelius ir trukdo privežimą kariumenei maisto ir amunicijos. Patvirtinimo vienok apie lenkų sukilimą prieš vokiečius žinios iš oficiališko šaltinio nėra.

Ant vakarinio karės fronto, Champagne distrikte vokiečiai pradėjo pirmyn žengti ir kaip jie pats sako, į šiaurius nuo Massiges paėmė porą šimtų žingsnių francuzų grabių ir paėmė 423 nelaisvius. Skaitlius nelaisvių rodo, kad mušis turėjo but mažas. Francuzai mėgino paskui atgauti nužudytą teritoriją, bet jų užpuolimai, kaip užtikrina vokiečiai, tapo atmušti. Francuzai vienok pripažįsta, kad išsyk vokiečiams pasisekė kelis šimtus žingsnių francuzų grabių užimti, bet paskui jos nuo vokiečių tapo vėl atimtos. Reikia todėl manyti, kad francuzų pranešimas sutinka su teisybe, o vokiečiai slepia, kad išsyk užimtas grabes francuzai vėl atgavo.

Iš Karės Lauko.

RUSŲ FRONTAS

RUSAI SMARKIAI ATAKUOJA.

Londonas. Sausio 7 d. pranešimai iš rytinio fronto priešarauja viens kitam. Teutonų pranešimai skelbia, kad kova sumažėjusi, bet rusų pranešimai parodo, kad rusai vėl įgijo laimėjimų Bessarabijoj, sustiprino užgriebtas pozicijas Galicijoj ir padarė progresą prie Czernowitz, Bukovinoj, tuom tarpu atmušdami visus teutonų kontr-atakus, kuriais jie norėjo sustabdyti rusų pirmyneigą.

Oficialis rusų pranešimas sausio 6 d. skelbia sekančiai:

"Nuo Rygos net iki upės Pripet, įvairiose vietose buvo pėstininkų ir artilerijos šaudymasi ir žvalgavimas. Rygos distrikte vokiečiai daugelyj vietų vartoja dum-dum kulkas.

"Musų kariumenė užėmė kapines prie Čartorysko ir, išmesdama iš ten priešą, padarė tolimesnę pirmyneigą. Ant upės Stripa fronto ir į šiaur-ryčius nuo Czernowitz musų kariumenė įsėdo į priešo pozicijas, kurias ji užėmė. Visi priešo mėginimai pradėti užpuolimus apielinkėse Bojana tapo atmušti per musų ugnį."

NEPAĖMĖ CZERNOWITZ.

Berlinas. Sausio 7 d. oficialis presos biuras Viennoje išleido pranešimą, kuriame sakoma, kad žinios apie tai, buk austrai apleidę Czernowitz, yra neteisingos.

CARAS PRIE CZERNOWITZ.

Rymas. Sausio 8 d. čia atėjusios žinios praneša, kad rusų caras atvyko pats į Czernowitz apielinkes.

RUSAI VIS ATAKUOJA.

Petrogradas. Sausio 8 d. rusų oficialis pranešimas skelbia sekančias žinias:

"Rygos apielinkėj, netoli Olai ir Zaall vokiečiai paleido gazą prieš musų tranšėjas. Netoli Duckern, apielinkėse Jakobstadto Kuršėje, 30 rusiškų skautų sukibo kovon su vokiškais skautais, kurie buvo suklydę; didesnė jų dalis buvo durtuvais nuvarstyta, o 36 vokiečiai su vienu aficieru tapo paimti nelaisvėn.

"Musų pulkai užėmė Čartoryską ir augštumas į vakarus. Męs užgriebėm 3 aficierus ir 76 kareivius. Priešo kontr-atakai, daromi su tikslu, idant mus išmetus iš Čartorysko, nepasisekė. Į šiaur-ryčius nuo Czernowitz austrai, panaudoję troškinančius gazus, mėgino kontr-atakuoti, bet tapo nuvyti atgal į savo tranšėjas per musų ugnį.

SAKO, RUSŲ NUOSTOLIAI DIDELI.

Vienna. Sausio 8 d. oficialis austrų pranešimas skelbia sekančiai:

"Vakar ant šiaur-rytinio fronto buvo sulyginamai ramu, kova buvo tik prie upės Styr. Priešas užėmė kapines į šiaurius nuo Čartorysk, bet tapo netrukus išvarytas per austrų kariumenę. Šiądien išryto priešas atnaujino savo ataką rytinėj Galicijoj. Rusų šauliai (strielkai) auštant užpuolė ant musų linijos į šiaur-ryčius nuo Bučač ir persilaužė per musų tranšėjas. Musų pėstininkai greitu kontrataku išmetė priešą, užgriebdami skaitlingai belaisvių ir tris kulkasvaidžius.

"Sulyg ištikimų apskaitliavimų, priešo nuostoliai nuo Naujų Metų, mušiuose ant Bessarabijos fronto ir išilgai upę Stripą, išneša mažiausiai 50,000."

RUSAI LAIKOSI ČARTORYSKE.

Petrogradas. Sausio 9 d. rusų oficialis pranešimas pripažįsta, kad vokiečiai buvo išstumę rusus iš Čartorysko į kelias valandas po to, kaip jie buvo miestą užėmę. Bet rusų kontr-atakai vėl išmetė vokiečius iš miesto. Oficialis rusų pranešimas skamba sekančiai:

"Rygos distrikte, netoli Mintaujos geležinkelio, vokiečiai vėl paleido gazus linkui musų tranšėjų. Pusėtinas skaitlius priešo kariumenės, kontr-atakuodami, išstumė musų kariumenę iš Čartorysko, bet po to buvo išmesti, palikdami 3 aficierus ir 50 kareivių musų rankose. Tolimesni priešo mėginimai išmesti mus iš Čartorysko nepasisekė.

"Prie upės Stripa musų kariumenė šen ir ten užgriebė priešo pozicijas. Ji taipgi apsifortifikavo viduryj vielinių tvorų čia pat prie priešo pozicijų. Šioje apielinkėje męs užgriebėm nelaisvėn 17 aficierų ir daugiaus negu 1,000 kareivių, taipgi paėmėm keletą kulkasvaidžių.

"Į šiaur-ryčius nuo Czernowitz priešas mėgino sustabdyti musų užpuolimus, darydamas desperatiškus kontr-atakus su dideliu skaitlium kariumenės, bet visi jų kontr-atakai buvo atmušti su milžiniškais priešui nuostoliais. Musų kariumenė užgriebė čionai 14 aficierų ir daugiaus 300 kareivių, taipgi ir 2 kulkasvaidžiu."

AUSTRAI SAKO, ATMUŠA RUSUS.

Vienna. Sausio 9 d. austrų oficialis pranešimas apie mušius Galicijoj skelbia sekančiai:

"Mušis rytinėj Galicijoj ir ant Bukovinos fronto vėl atsinaujino. Rusai prisiartino po miglos priedanga net iki musų baterijų prie upės Stripa, bet musų kariumenė kontr-ataku išmetė priešą. Tarp 720 paimtų nelaisvėn rusų buvo vienas pulkininkas ir 10 žemesnių aficierų.

"Buvo žiaurus mušis netoli Toporoutz ir į rytus nuo Barancza, o taipgi ant Bessarabijos fronto. Rusai įsiveržė į nekurias musų tranšėjas, bet tapo išmušti atgal per musų rezervas laike ranka-rankon mušio. Vienas aficieras ir 250 kareivių paimta nelaisvėn.

RUSAI PERSIKELIA PER STRIPĄ.

Petrogradas, sausio 11 d. Rusai vakar išleido sekantį oficialį pranešimą:

"Nuo Rygos iki Pripet upės nebuvo jokių permainų. Į pietus nuo upės Pripet priešas mėgino išnaujo paimti Čartoryską, bet du sykiu tapo atmuštas su pusėtinais nuostoliais.

"Galicijoj, apielinkėse apie vidurį upės Stripa, męs galutinai nušlavėm priešą nuo rytinio upės kranto. Pilnesni pranešimai parodo, kad pėtnyčioj laike mušio į šiaur-ryčius nuo Czernowitz (Bukovinoj) 20 aficierų, 1,175 kareivių ir trįs kulkasvaidžiai tapo užgriebta."

BUNTAS RUSŲ KARIUMENĖJ.

Berlinas, sausio 11 d. Žinių agentura praneša gandą iš Czernowitz, kuriame pasakojama, buk rusų belaisviai kalbą, kad Bessarabijoj du mahomedoniški rusų pulkai buk susibuntavoję ir atsisakę eiti į frontą apie dvi savaiti tam atgal. Buntą numalšino kazokai ir pulkai tapo nusiųsti Rusijos vidurin.

ĮVAIRUS TELEGRAMAI

VOKIETIJA NORI TAIKOS SU RUSAIS IR JAPONAIS.

Londonas. Sausio 8 d. grafas Okuma, Japonijos premieras, pranešė laikraščių sandarbininkams, kad Vokietija siulė Rusijai ir Japonijai atskirai nuo kitų talkininkų susitaikinti, bet šitie pasiulijimai tapo atmesti. Sulyg grafo Okuma nuomonės, Vokietija nori taikintis todėl, kad su savo finansais ji turi bėdos.

ŠVEDAI GALI PRIGELBĖTI VOKIEČIAMS.

Kopenhagenas, sausio 7 dieną. United Press telegramai praneša, kad Švedijoj visuomeniška nuomonė yra labai palinkusi prie Vokietijos ir kad galųgale Švedija dar gali stoti karėn, teutonų pusėj. Šitą žingsnį švedai padarytų ne iš kokios ypatingos prie vokiečių meilės, bet todėl, kad jie bijo Rusijos ir nenorėtų, kad jie šioje karėje išloštų. Švedai supranta, kad Rusija stengiasi įgyti neužšalantį uostą prie Atlantiko. Tokius uostus ji gali įgyti tik ant Norvegijos krantų, o kelias į juos eina per Švediją.

Norvegija, dėlei savo labai artimų ryšių su Anglija, yra palinkusi prie talkininkų.

ŽYDAI TURĖS SAVO DIENĄ AMERIKOJ.

Washngtonas, sausio 6 dieną. Suvienytų Valstijų senate senatorius Martin padavė įnešimą, kuriuomi prašoma, kad prezidentas Wilsonas paskirtų vieną dieną, kurioj bus renkamos po visą Ameriką aukos nukentėjusiems nuo karės žydams. Senatas įnešimą priėmė.

Lenkai taip pat tokią dieną jau turėjo.

TALKININKAI APLEIDŽIA GALLIPOLI.

Londonas, sausio 10 d. Oficiališkai pranešama, kad talkininkų kariumenė, kuri dar laikė galą Gallipoli pusiausalio prie Dardanelių, dabar visiškai apleido savo vietas. Laike pasitraukimo tik vienas anglų kareivis tapo sužeistas. Visos kanuolės ir kareiviai tapo susodinti į laivus ir bus pervežti arba į Salonikus, arba prie Suezo kanalo. Septyniolika nudevėtų kanuolių tapo palikta ir susprogdinta. Bet telegramas iš Konstantinopolio praneša, kad prieš tai buvęs didelis mušis su dideliais anglų nuostoliais.

ANGLŲ MUŠIO LAIVAS ŽUVO.

Londonas, sausio 10 d. Anglų mušio laivas King Edward VIII užšoko ant minos ir nuskendo. Visa įgula tapo išgelbėta. Šis laivas turėjo 16,350 tonų didumo ir buvo apšarvuotas keturiomis 12-colinėmis kanuolėmis, apart daugelio mažesnių.

VOKIEČIAI ATSIIMA TRANŠĖJAS ELZASE.

Berlinas, sausio 10 d. Vokiečiai atsiėmė atgal savo tranšėjas į pietus nuo Hartmanns-Weilerkopf, Elzase, kurios buvo francuzų rankose nuo gruodžio 21 d. Prie to 20 aficierų, 1,083 kareiviai ir 15 kulkasvaidžių pateko į vokiečių rankas.

VOKIEČIŲ LAIKRAŠTIS SUSTABDYTAS.

Berlinas, sausio 9 d. Vokiečių valdžia užgynė per visą karės laiką rašyti, arba viešai kalbėti Maximilianui Harden, laikraščio Zukumf redaktoriui ir vienam iš gabiausių Vokietijos publicistų. Pats laikraštis tapo taipgi sustabdytas ant viso karės laiko. Harden pastaruoju laiku skaudžiai kritikavo vokiečių valdžią.

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA NANCY.

Paryžius, sausio 9 d. Privatiškos žinios praneša, kad vokiečiai pradėjo bombarduoti iš savo 15-colinių kanuolių francuzų miestą Nancy; šešios ypatos tapo užmuštos ir 10 sužeista laike paskutinių trijų dienų. Kariškoji francuzų valdžia paliepė 30,000 gyventojų išsinešti iš miesto. Keletas traukinių su pabėgėliais jau atvyko Paryžiun.

ANGLAI FORTIFIKUOJA SUEZĄ.

New Yorkas, sausio 9 dieną. Dideli buriai darbininkų, sakoma, pila apkasus išilgai Suezo kanalą. Nors Londone kalba, kad rengiamas turko-vokiečių užpuolimas ant Suezo kanalo esąs vien tik "bliufas," bet anglai nenori but išnetyčių ten užklupti.

VOKIETIJA SU NAUJAIS PRIŽADAIS.

Washingtonas, sausio 8 dieną. Vokiškas ambasadorius Bernstorf įdavė Suv. Valstijų valdžiai naują Vokietijos užtikrinimą, kad vokiški submarinai daugiaus neskandinsią pasažierinių laivų pirm negu bus duota proga pasažieriams išsigelbėti. Vokietija prižada, kad jeigu submarinas pasielgtų kitaip, tai jo kapitonas bus [illegible]baustas, ir valdžia atlygins [illegible]sius pasažierius. Įdom[illegible] kad šiuom sykiu Suv. Val[illegible] valdžia nei nebuvo prašiu[illegible] nuo Vokietijos jokių užtikrin[illegible].

IŠ AMERIKOS.

DIDELIS STREIKAS IR RIAUŠĖS.

Youngstonwn, Ohio. Pereitos savaitės pabaigoj čia kilo milžiniškos riaušės, kurios užsibaigė tuom, kad keletas žmonių tapo užmušta keletas dešimtų—sužeista, o dirbtuvės tapo padegtos. Riaušės iškilo geležies dirbtuvėse, kur darbininkai, sakoma, reikalavo po 5 centus pakėlimo mokesties už valandą.

Pereitos savaitės ketverge jau mažai darbininkų ėjo į šapas dirbti, o pėtnyčios vakare tai jau nei vieno neįleido. Prie dirbtuvių susirinko baisybė svieto—buvo apie 30,000 žmonių. Nei karų, nei automobilių nepraleido važiuoti.

Subatos vakare buvome nuvažiavę pasižiurėti. Šapos policmonai stovėjo netoli ofiso, o antroj pusėj stovėjo streikieriai. Vienas kompanijos policmonas priėjo prie ofiso ir streikieriai pradėjo mėtyti akmenais. Tai policmonas pradėjo į streikierius šauti; streikieriai atsakė taipgi šuviais. Taip šaudėsi kokias 10 minučių—kulkos kaip lietus lijo.

Tiek tik pamatėm, kad voliojas po gatvę vienas su koja, kitas su ranka, ar galva peršauta.

Keturios ypatos buvo visai užmuštos, o apie 30 likosi sužeistų. Kiek pakliuvo areštan, tai nesuskaitysi.

Kaip miestavi policmonai surinko sužeistuosius ir užmuštus nuo gatvių, tai streikieriai ėmė ir uždegė ofisą. Šale ofiso buvo krautuvės—jos taip pat užsidegė. Atvyko ugniagesiai, bet nėjo gesinti todėl, kad labai šaudė. Vėliaus pradėjo gesinti, bet jau buvo pervėlu.

Daug labai sudegė ir nuostoliai pasidarė iš to milžiniški. Vėliaus atvyko daug kariumenės, kuri išvaikė visus streikierius.

Lietuvių neužmušė nei nesužeidė nei vieno. Sausio 10 d. jau pradėjo nekurie dirbti. Sakoma, kad kareiviai bus, kol viskas neaprims. Darbininkams pridėjo po 2½ cento į valandą (tiek ir pirm streiko kompanija buk siulė).

M. Zdanavičius.

TAPO IŠSPROGDINTA PARAKO DIRBTUVĖ.

Philadelphia, Pa. Sausio 9 d. išlėkė į padanges parako dirbtuvės Du Pont Powder Co., esančios Corneys Point. Ar žuvo ir kiek prie to žmonių, to iki šiol dar nežino.

NUSIŽUDĖ PATI IR NUŽUDĖ SAVO VAIKUS.

Lyons. Po devynių metų nelaimingo šeimyniško gyvenimo nusižudė moteris Christiania Maves ir nužudė penketą savo dukrelių nuo 2 iki 7 metų.

VĖŽIO AUKOS.

Washington, D. C. Statistikas Frederick L. Hoffman, susirinkime moksliško Pan-Amerikoniško kongreso apreiškė, jog 1915 metais Suvienytose Valstijose nuo vėžio pasimirė 80,000 žmonių, o pasekmingo vaisto iki šiol nesurasta. Mirštančių nuo vėžio skaitlius kasmetas didinasi.

RADO NEGYVUS.

New York. Ruimuose išdalies paskendusio garlaivio Aztec rado kunus 5 negyvų darbininkų. Tai truksta dar 7, su kuriais nežinia kas atsitiko.

RAUPLĖS.

Muskegon, Mich. Čia apsireiškė rauplių epidemija ir gana smarkiai siaučia ypač tarp vaikų. Visos mokyklos dėl to tapo uždarytos.

GRAŽI SENATVĖ.

Camden, Ark. Pasimirė čia 114 metų senelis Mac Davenport. Per visą savo gyvenimą jis tik vieną kartą sirgo ir todėl liga jį į kapus nuvarė, bet ir pati buvo tai senatvės ir sukaudojimo pajiegų liga.

IR VĖL BĖGINA SUVARŽYTI ATEIVYSTĘ.

Washington, D. C. Senatorius Smith iš Šiaurinės Carolinos vėl kongresan įnešė sumanymą, kad nemokanti rašyti nei skaityti nei savo prigimtoj kalboj ateiviai nebūtų Amerikon įleidžiami. Yra tai tas pats bilius, kurį jau dėl kartu kongresas buvo priėmęs, bet prezidentai juos užvetavo.

PASKENDO UPINIS GARLAIVIS.

Parkersburg, W. Va. Netoli nuo čia, upėj Ohio, paskendo garlaivis Kanawkwa. Ant jo buvo 81 žmogus, o tame 36 pasažieriai. Išgelbėta tik 11, tai manoma, kad kiti žuvo.

MIRĖ GIESMININKĖS SUNUS.

San Diego, Cal. Sausio 5 d. čia mirė Jonas Schumann-Heink, sunus garsios giesmininkės. Sirgo jis dvi savaiti plaučių uždegimu.

VĖL BUS ŠLAPIAS.

Steubenville, O. Šitas miestas per du metu buvo sausas, taigi čia buvo uždarytos karčiamos, bet per paskutinius rinkimus vėl šlapieji laimėjo. Šlapieji gavo 2,462 balsu, o sausieji tik 2,191. Sulyg valstijos teisių, ant 500 gyventojų gali but vienas saliunas, tai manoma, kad greitai jų bus čia 50.

PAČTAS NESIUNČIA PINIGŲ SERBIJON.

Washington, D. C. Neaprubežiuotam laikui pačtas sulaikė siuntinėjimą pinigų Serbijon. Iki šiol ten pinigus galima buvo siųsti per Šveicarijos pačtą, bet ir jis pertraukė su Serbija susinešimus, nes Serbijos dabar nėra.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Milwaukee, Wis. Smarkiai bėgantis karas Chicago & Milwaukee Electric Line netoli Wilmette iššoko iš bėgių ir apvirto. Sužeista prie to 40 žmonių, o tarp jų yra ir labai sunkiai, gal mirtinai sužeisti.

GAISRAI.

Waterbury, Conn. Sausio 6 d. ugnis išnaikino Connecticut hotelį. Žuvo laike gaisro 1 žmogus, o 6 sunkiai apdegė. Nuostolių ugnis pridirbo ant $150,000.

Cincinnati, O. Sudegė čia trioba Adams Express Co. prie Butler st. Nuostolių ugnis pridirbo ant $800,000.

Wheeling, W. Va. Sudegė čia John Morgan namai. Ugnyje žuvo 4 Morgano vaikai.

POLITIKOS SAVAITĖ.

Pirmu sykiu Suvienytų Valstijų kongrese tiesioginiu budu svarstyta apie Europos karę.

Senate svarstoma apie prezidento Wilsono užrubežinę politiką, kuri yra, kaip daugelis mano, visai nepagirtina.

Prezidentas, kaip rodosi, įklupo balon su savo notomis dėlei submarinų veiklumo. Tų notų buvo prirašyta daugybė. Visos jos buvo aštrios ir grąsinančios, o savo keliu teutonų submarinai kaip skandino, taip skandina laivus ir Amerikos pasažierius. Senate manoma, kad prezidentas netinkamai ėmėsi už šito darbo. Grąsindamas, o negalėdamas savo grąsinimo išpildyti, jis esą, tik stato Ameriką ant juoko. Tokios nuomonės yra ir senai buvęs ex-prezidentas Rooseveltas bet dabar šis klausimas įsigavo jau ir į senato butą.

Kuomet senatas užsiimdinėjo užrubežine prezidento politika, žemesnysis Kongreso butas (tautos atstovų butas) vos nesukėlė tikros kovos taip pat dėlei Europos karės.

Butan įnešta sumanymas Vokietijos užtarėjų, kad įvesti taip vadinamą embargo, t. y. uždraudimą siųsti iš Amerikos ginklus. Su didele ir karšta kalba prieš tai išėjo Mr. Gardner, kongresmanas iš Massachusetts, sakydamas, kad šitas Vokietijos užtarėjų triksas niekuomet nenusiseks ir Amerika su tuom niekados nesutiks: užtenka sakė jis, kad jau dabar Vokietijos agentai dinamitu ir streikais mėgina sulaikyti amunicijos dirbimą. Šita kalba sukėlė bute didelį trukšmą.

* *

Prezidentas Wilsonas ištikro bus kadidatu sekančiuose prezidentiškuose rinkimuose, nežiurint to, kad demokratų partija priėmė nutarimą, jog jos kandidatai tik vieną terminą gali buti prezidentu. W. J. Bryan, kuris tokį nutarimą pervedė, dabar, be abejonės, stos prieš prez. Wilsoną.

Indianos valstijoj netrukus prasideda pirmi rinkimai (primaries) ir prezidento sekretorius Tummulty, įgaliavo oficiališkai padėti prez. Wilsono vardą ant listos.

Žingeidus dalykas išeina su amerikoniškais vokiečiais, kurie turi šioj šalyj apie 8 milionus balsų. Dabar beveik nėra abejonės, kad svarbiausiais kadidatais į prezidentus bus Wilsonas ir Rooseveltas.

Abudu Amerikos vokiečiams begalo nepatinka. Sulyg jų nuomonės Wilsonas yra talkininkų šalininkas, o Rooseveltas atvirai vokiečius vadino skerdikais, barbarais ir t.t. Jeigu jiedu bus kandidatais į prezidentus, ką Amerikos vokiečiai turės daryti? Vokiečių leidžiamas laikraštis Fatherland sako, kad vokiškų amerikonų padėjimas yra sunkus, nes jie pakliuvo tarp "Roosevelto velniškumo ir Wilsono gilių jurių." Ir vienas blogas ir kitas negeras. Ir laikraštis net grąsina, kad jeigu ištikro vokiškiems amerikonams prisieitų tarp judviejų pasirinkti, tai jie gal greičiaus balsuos už socialistų kandidatą negu už Wilsoną, ar Rooseveltą.

IŠ VISUR.

‖ Suvalkų gubernijoj vokiečių oficiale kalba pripažino vien vokišką kalbą. Čia dėl kalbos kite ginčai tarp lenkų ir lietuvių, tai vokiečiai, primesdami savo kalbą, lietuvius su lenkais sutaikė. Mat kur du vaidijasi, ten trečiasis turi naudą.

‖ Už suėmimą Salonikuose vokiškų, austrų, turkų ir bulgarų konsulių, kuriuos vienok Francuzijoj paliuosavo ir leido Šveicarijon keliauti, Konstantinopolyj suėmė dešimtį angliškos ir francuziškos ambasados tarnų. Suėmė taipgi tukstantį piliečių su Turkija karę vedančių kraštų.

‖ Prusų seimas tapo sušauktas sausio 13 dienai.

‖ Vokietijos socialistai atsisakė ant toliaus laikyti laikraštį Vorwaerts savo organu, kadangi jis priešinasi kreditui karės reikalams. Bavarijos karalius daugelį socialistų norėjo apdovanoti Šv. Liuviko kryžium, bet jie atsisakė kryžius priimti, nes jų principai tokių dovanų nepripažįsta. Jie sakė, kad ir be kryžių tarnauja savo tėvynei.

‖ Berlino laikraštis Vossische Zeitung rašo, buk caras Japonijon pasiuntė didįjį kunigaikštį Nikalojų prašyti Mikadą, kad jis pagelbon talkininkams atsiųstų Japonijos laivyną ir žemės kariumenę.

‖ Vokietijoj, mieste Essene, gaisras išnaikino dalį garsių Krupp'o kanuolių dirbtuvių. Nuo ko atsirado ugnis, to, kol-kas negarsina.

‖ Albanijos pakrantėse, priešais San Giovanni di Medno ant minos užbėgo gabenantis iš Suvienytų Valstijų 425 montenegrinistų rezervistų ir paskendo. Prigėrė su laivu 200 pasažierių.

‖ Austrijoj smarkiau pradėjo spausti čechus. Suėmė suviršum 100.000 čechiškų veikėjų. Teisman, neva už išdavystę, patraukė žymų čechų veikėją, čechišką parliamento atstovą Dr. Karolių Kramoszą, o jo nuosavybę konfiskavo. Užėmė taipgi ruosavybę Dr. Aloizo Rašino ir Vinco Červenka.

‖ Viennoj, specialėj sanatorijoj, kur gydėsi nuo vėžio, pasimirė vienas iš žymiausių profesorių Krakovo universiteto, vienas iš geriausių lenkiškų okulistų (akių gydytojų) Dr. Bronislovas Wicherlewicz, išgyvenęs 68 metus.

‖ Petrograde pasimirė narys lenkiško rato, dumos atstovas Lubomir Dymsza. Prieš išrinkimą dumon jis buvo profesoriu Petrogrado universiteto.

‖ Naujoji Zelandija, taip kaip ir Australija, uždraudė išgabenimą svetur vilnų.

‖ Abisinijoj, išgyvenęs 62 metu, pasimirė šveicaras inžinierius Alfred Ilg. Jis buvo patarėjas Abisinijos ciesoriaus Meneliko ir jeigu Abisinija pradėjo žengti civilizuotų kraštų keliais, tai yra Ilgo nuopelnai.

‖ Italijos valdžia užėmė privatišką nuosavybę Austrijos ciesoriaus Villą d'Eshe, netoli Rymo, ir ten parengė ligoninę sužeistiems Italijos kareiviams, su Austrija kovojusiems.

‖ Į Shanghai atėjo žinia, jog pasigarsinęs Chinų ciesorium, buvęs prezidentas Yuan-Shi-Kai tapo užmuštas. Tokijoj gi gauta žinia, jog jį apoplexija užgavo. Taigi, matyt, kad jis ar jau negyvas, ar yra arti mirties.

‖ Iš Rymo pranešama, buk Rusijos caras iškeliavo ant karės lauko Bukovinon, kur eina dabar smarkus mušiai ir yra dabar prie Czernowitz.

‖ Austrijos kariškoji valdžia, kad kareiviai ant karės lauko nenuobodautų, įrengia jiems vokiškos ir kitų svetimų kalbų mokyklas. Tokių mokyklų daugiausiai įrengta prie Italijos rubežių. Panašias mokyklas savo kareiviams rengia Belgijoj ir šiaurinėj Francuzijoj ir vokiškoji kariškoji valdžia.

‖ Maskvoj išėjo pirmas tomas grafo Tolstojaus kasdieninių atsiminimų, bet cenzura išpjovė iš knygos 178 lapus, taigi netoli pusę.

‖ Francuzijoj, mušyj prie Arras, tapo užmuštas lenkiškas teplioriaus Stefan Terlikowski. Tarnavo jis francuzų kariumenėj, nes nei vokiškoj, nei rusiškoj tarnauti nenorėjo. Kariumenėj yra žuvusio teplioriaus broliai, bet vienas tarnauja rusų, o kitas austrų, kariumeńėj.

‖ Ryme, Šv. Petro Bazilikoj mėgino nusišauti jaunas kareivis Antonio Giovannolo. Dėl to bažnyčia tapo uždaryta.

‖ Vidurinėj Afrikoj, ant ežero Tanganaika anglams pasidavė apginkluotas vokiškas garlaivis Kinzani. Visi jo aficierai tapo užmušti.

‖ Chicagoj pasimirė pagarsėjęs ne vien čia, bet visoj Amerikoj Matthew W. Pinkerton, uždėtojas ir užlaikytojas garsios detektyvų agenturos Pinkerton Detective Agency. Turėjo jis 64 metus.

‖ Anglijoj atsibuvo organizuotų darbininkų kongresas, kurin suvažiavę unijų atstovai balsavo už klausimą priverstino ėmimo kariumenėn nevedėlių. Prieš priverstiną kariumenėn ėmimą balsavo atstovai 2,121,000 darbininkų, o už priverstiną tarnavimą tik 541,600. Suvažiavime dalyvavo atstovai 400 darbininkų organizacijų.

‖ Nuo pradžios šių metų iki sausio 5 d. Anglijoj atidaryta 346 naujos amunicijos dirbtuvės. Dabar valdžia savo rankose turi 2,422 amunicijos dirbtuves.

‖ Sulyg oficiališko Vokietijos valdžios apskaitymo, įsiveržę Prusų Lietuvon rusai jos giriose padarė nuostolių ant 1,200,000 markių, daugiausiai nuostolių padirbta Gumbinės apskrityj, nes ant miliono markių. Bet įsiveržę Lenkijon ir Lietuvon vokiečiai turbut daug daugiau nuostolių tų kraštų giriose padarė, nes iš jų medžius gabena į Prusus, kad lentų pjovyklose darbo netruktų.

‖ Francuzijoj sprogstančias medegas pradėjo dirbti iš kokso. Dirbtuvės tos naujos sprogstančios medegos yra parengtos Paryžiuj, Lyons, Marseille ir Bordeaux ir padirba po 50,000 kiliogramų kasdien. Paryžiaus dirbtuvė padirba po 20 tonų sprogstančios medegos į dieną.

‖ Iš Londono pranešama, jog po staciatikių Kalėdų Bulgarijos karalius keliaus į Achordą ir ten apsigarsįs Macedonijos caru.

‖ Kadangi Vokietijoj net vaikams trukšta pieno, tai valdžia mano pradėti ožkas auginti. Bet jų priveisimui reikia laiko. Kol ožkų priveis, gal karė pasibaigs, o po karei ir karvių pienas atsiras.

‖ New Yorke, produktų biržėj praplito žinia, buk mirė Vokietijos ciesorius, bet turbut ji su teisybe-nesutinka.

‖ Nuo spalio 23 d. iki gruodžio 15 d. pereitų metų Anglijoj norinčių kariumenėn pastoti liuosnorių atsišaukė 1,500,000 nevedėlių ir 1,679,263 vedę, tai išviso 2,829,263. Iš to skaitliaus 103,000 nevedėlių ir 112,431 vedusių tuoj paimta, o 840,000 nevedėlių ir 1,344,979 nevedėlių palikta tolimesniam laikui. Iš atsišaukusių netinkamais pasirodė 207,000 nevedėlių ir 221,853 vedę.

‖ Francuzijoj, mieste Lyons, artilerijos parke expliodavo granata. Expliozija užmušė 8 kareivius ir 1 civilistą, o sužeidė 19 kareivių ir 1 civilistą.

‖ Vokiškas laikraštis Libauische Zeitung praneša, buk vokiečių valdžia ant Vilniaus uždėjo didelę kontribuciją, po 4 rubl. ant kiekvieno gyventojo, tik nežinia už ką. Jie juk su Vokietija karės neveda ir jos nereikalavo.

‖ Austrija jau paskyrė savo general-gubernatorių Serbijai, nes tikisi tą kraštą prie savo valdybų priskirti ir ant visados sau pasilaikyti. Tuom general-gubernatoriu ciesorius paskyrė grafą Salis Sewis, komendantą miesto Viennos.

‖ Talkininkai sutarė užimti Grekijai prigulinčią salą Korfu, kur yra Vokietijos ciesoriaus rumas Achilleon, nes prie tos salos slapstosi vokiški povandeniniai laivai. Ciesoriaus rume jie mano įtaisyti ligoninę savo kareiviams.

‖ Kaip pranešama iš Šveicarijos, Vokietijos ciesoriaus liga yra svarbesnė, negu apie tai garsina vokiški laikarščiai. Jam darė operaciją, bet oficiališkai nepranešė, kam operacija buvo reikalinga. Žmonės kalba, kad ciesoriaus liga yra tai gerklės vėžys, nuo ko ir jo tėvas, ciesorius Friedrich, viešpatavęs 101 dieną, mirė.

‖ Pabėgėliai, atkakę į Douglas, Arizonoj, iš Sonora valstijos patvirtina paskalas apie papildytus žiaurumus ir žmonių skerdynes, surengtas pagarsėjusio Mexiko revoliucijonierių vadovo Villa. Besitraukdamas į Chihuahua valstiją, mieste San Pedro de La Cueve jis išskerdė visus vyrus nuo 15 metų. Nušovė ir kunigą Ramon Flores, kuris mėgino išmelsti susimylėjimą.

‖ Užlaikymui vokiškos kariumenės garnizono Varšava turi kas mėnesis mokėti po 250,000 markių.

‖ Turkija įveda pas save gregorijonišką kalendorių. Ir su tuom ji Rusiją pralenkė, kuri vis laikosi senojo julijoniško.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Chicago, Ill.** Heinemen šilko dirbtuvėse susekta, kad jose randasi permažai oro. Išvėdinimas labai prastas. Pas Heineman dirba 402 merginos, neturinčios 16 metų, dirba 313 merginų, vyresnių negu 16 metų. Mažiau negu 16 metų turinčios merginos neuždirba daugiau per $4.00 savaitėj, kitos merginos uždirba nedaugiau $5.00 sav.

— Apie 2,500 vežikų mano streikuoti. Jie nori gauti $8.00 į dieną tie, kurie turi savo arklius ir vežimą, o nuo $2.66 iki $3.00 į dieną tie, kurie kėravoja samdininko arklius. Dabar jie tiek negauna.

¶ Suvienytų Valstijų Plieno Korporacija nusprendė pakelti darbininkams algas ant 10 nuošimčių. Kadangi korporacija samdo apie 240,000 darbininkų, tai per metus išmokės apie $15,000,000 daugiau, negu paprastai išmokėdavo.

¶ Arlington Co., Lawrence, Mass., pakėlė darbininkams algas nuo penkto iki penkiolikto nuošimčio.

¶ The Cleveland Twist Drill Co., Cleveland, O., nusprendė išmokėti darbininkams, dirbantiems ten nuo liepos 1 d., 1913 metų, apie 10% iš savo 1915 metų uždarbio. Toliaus kas metas šios kompanijos darbininkai gaus tulą nuošimtį iš kompanijos uždarbio. Nuošimčio didumas prigulės nuo to, kiek kompanija uždirbs.

¶ **Baltimore, Md.** Vietos rubsiuviai reikalauja 8 valandų darbo dienos. Nekurios firmos jau tą davė, bet dar ne visos. Pas "Eižiken Amburkį" streikuoja, bet darbininkai tikisi greitai susitaikyt. **J. Gal—is.**

¶ **Waterbury, Conn.** Darbai čia nepaprastai gerai eina. Darbininkų dažnai truksta. *P. J. A.*

Tvirtovė Ateinančių Laikų.

Kadangi dabartinėj karėj nei Rusijos, nei Belgijos už milionus statytos tvirtovės neįstengė ilgiau priešų sulaikyti, tai daugelis mano, kad jos visai nužudė savo vertę. Bet taip mananti užmiršta, kad pagal naują budą padirbtų tvirtovių nei taip jas pratę imti vokiečiai paimti neįstengia. Nors prie francuzų tvirtovės Verdun vokiečiai taip daug kareivių nužudė, nes Vokietijos sosto įpėdinis, norėdamas pagarsėti, kareivių nesigailėjo, bet jos paimti neįstengia. Verdun tvirtovė mat padirbta ne pagal seną budą, bet yra tai tikras miestas, pastatytas giliai po žeme. Ir francuziški specialistai, kaip parodo straipsnis, tilpęs laikraštyj Revue Hebdomadaire, mano, kad tvirtovės neišnyks. To straipsnio autorius, francuziškas pulkininkas, užtikrina, jog tvirtovės vis bus, nes jos reikalingos krašto apgynimui, priešų sulaikymui, kol armija nebus surinkta atsakančiose vietose, bet tos tvirtovės kitaip bus įrengtos negu negalinčios atsiremti dabartinės. Naujosios tvirtovės neturės apkasų nei aplinkinių sienų. Svarbiose strategiškose vietose bus kelios eilės lygių su žemės paviršium šauliams grabių, kurios bus sujungtos tinklu požeminių gatvių. Tos gatvės ir skersiniai perėjimai turės visokius, kokius tik galima išmislyti, techniškus pritaisymus, kurie jas sudrutįs. Grabės ir gatvės turi but užtektinai plačios, kad jose butų galima įkasti kanuolių baterijas. Po žeme bus krautuvės, laboratorijos, elektros stotįs, kurias vėl jungs vieną su kita čielas perėjimų tinklas. Viskas bus taip išskirstyta, kad bombardavimui nesuteiks nei jokios matomos vietos. Tokios tvirtovės galės laikytis, ir tokios ateityj bus rengiamos.

Reikalavimas.

Nesmagu ir tiesiog nemalonu užimti laikraštyje vietos dėlei tokių dalykų, kuriuos kitataučiai lengvai išriša ir be laikraščių pagelbos. Kitataučiai visgi išmoka darbininkui jo uždirbtus pinigus. Su musų kai-kuriais lietuviais pasitaiko visaip.

Ilgos pasakos nesakant, štai keliais žodžiais papasakosiu apie tai, nuo ko, už ką ir ko aš reikalauju. Visuomenė yra teisi ir ji nuspręs mano reikalavimo teisingumą.

Pas poną Vincą Mišeiką, "Aušros" mokyklos vedėją, "Aušros" knygyno užžiurėtoją Chicagoje, aš išdirbau du mėnesiu, mokytojaudamas minėtoje "Aušros" mokykloje. Pradėjau mokytojauti rugpjučio 23 d. 1915 m.

Už pirmą mėnesį jis man užmokėjo visus uždirbtus pinigus, nors mokėjo labai nereguliariškai: davė man kai kada doliarį, kai kada du ir t.t.

Antrą mėnesį bedirbdamas, pranešiau jam, kad pajieškotų naujoėjo žemyn. Dar "Aušroj" mokytojo, nes aš ilgiau nemaniau dirbti. Pabaigoje antro mėnesio t. y. spalio 23 d., man atsitraukiant iš mokyklos nuo mokytojavimo, p. V. Mišeika, tos mokyklos vedėjas, negalėjo išmokėti man uždirbtų dešimties doliarių. Ponas V. Mišeika taip karštai prižadėjo tuos pinigus man išmokėti ir net pats man juos atnešti sekančią savaitę, tat sutikau ir laukiau.

Išėjo savaitę, pinigų nėra. Subatoje po dvylikai, kuomet pabaigiau darbą, užėjau "Aušros" knygyne ir ten radęs p.p Mišeiką klausiu:

— Tai kaip, p. Mišeika, gal turi bent keletą doliarių pinigų man atiduoti?

— O, dėdute, iš kur aš tuos pinigus imsiu. Neturiu. Štai—sako jis—turiu keletą centų kišeniuje. Jei nori, imk juos. Išima iš kišeniaus ir duoda man 7—8 centus centais. Padėkoju jam už tai.

— Tai kada turėsi pinigus, — klausiu aš,—nes jie man yra labai reikalingi?

— Žinai ką, dėdute,—sako jis—šiądien subata. Ryt aš neatbutinai turiu gauti pinigų. Jeigu tu atvažiuotum ryt, savo pinigus gautum.

Toliau pridurė: "Kadangi tau taip toli važinėt, tai aš panedėlyj išmokėsiu uždirbtus pinigus."

Panedėlio rytą, atvažiavęs į darbą, bėgu į "Aušros" knygyną, kad nuo p. Mišeikos gauti uždirbtus 10 doliarių.

— Gerą rytą, p. Mišeika!

— Gerą—atsako jis.

— Na, tai kaip su pinigais?

— Dėduk, neturiu. Maniau, kad įplauks, ir sulyg mano išrokavimo turėjo įplaukti bent 15 dol., bet nejplaukė nei vienas doliaris.

— Na, tai kaip-gi bus, kada pats man pinigus išmokėsi?—klausiu aš.

— Šią savaitę kad ir kas-žin kas aš turiu pačiam 10 dol. išmokėti.

— Tai kurią dieną?—klausiu aš.

— Tikrai dienos negaliu pasakyti, bet aš atnešiu pinigus į ofisą, kur dirbi.

Aš išėjau.

Laukiu savaitę, o pinigų, kaip nėra, taip nėra. Atėjo vėl subata. Aš ir vėl einu "Aušros" knygynan pasikalbėti su p. Mišeika apie tuos nelaimingus pinigus. Ir vėl išgirstu tą pačią pasaką: aš pinigų neturiu ir negaliu išmokėti; kitą savaitę jau tikrai išmokėsiu.

Praėjo ir toji savaitė, o pinigų vis nėra. Aš einu pas p. Mišeiką kas panedėlis ir subatą pinigų reikalaudamas, bet jis, kaip ir paprastai, vis tikrino man, kad turėsiąs pinigų sekančią savaitę ir man išmokėsiąs.

O mano sveikata kas kart vis tojaudamas, baisiai peršalau, iš ko netik gavau baisų šaltį, bet dar ir kitą daug pavojingesnę ir netaip greit išgydomą ligą. Gydytis man reik ir kiekvienas centas man brangus. Ne kapitalistas juk esu.

Taip ir tęsėsi laikas. Po du kartu į savaitę ėjau pas p. Mišeiką pinigų prašyti, o jis prižadėdavo man juos išmokėti sekančią savaitę. Prisiartino Kalėdos ir štai prieš Kalėdas tą subatą, jis išmokėjo man du dol. ir prižadėjo panedėlyje neatbutinai bent pusę pinigų išmokėti, o prieš Kalėdas turįs išmokėti visus.

Panedėlyj atvažiuoju anksčiau į darbą ir sirgdamas bėgu pas p. Mišeiką pinigų. Tik spėjau įkelt koją, jis vieton uždirbtus pinigus išmokėti, klausia, kada aš važiuosiu į ligonbutį. Aš jam tiesiog atšoviau: "Aš neatėjau pasakot, kada važiuosiu į ligonbutį, bet atėjau pinigų atsiimti."

— Pinigų, dėduk, neturiu,—atrėmė p. Mišeika.

Ir taip p. Mišeika viliojo mane net daugiau, kaip per du mėnesiu. Tas viliojimas daug suėdė mano silpnų ir išsekusių spėkų. Toliau negaliu vaikščioti pas p. Mišeiką dėlei 8 dol.

Tat, V. Mišeika, jei dar turi širdį savo krutinėje, žmogiškus jausmus, sąžinę, jei atjauti mano skurdų, vargingą ir nelaimingą padėjimą,—išmokėk man tuojau mano uždirbtus 8 dol. Nereikalauju nuo tavęs dovanų, reikalauju tik to, kas yra mano sunkiai uždirbta.

Zigmas Vitkauskas.

Nuo Redakcijos. Nors tas išrodo lyg privatiškas reikalas, tačiaus dedame šį raštelį dėlei keleto priežasčių: viena, jis yra surištas su "Aušra," kuri ir iki šiolei vis skaitosi neva visuomenės įstaiga; antra, kadangi mums yra žinomas p. Vitkausko pavojingas susirgimas ir sunkus jo padėjimas; trečia, kadangi redakcija, nenorėdama šio reikalo viešai garsinti, patarė p. Mišeikai šį reikalą kaip nors užbaigti, bet į tai jokio atsakymo negavo ir pagalios todėl, kad panašių skundų redakcijai teko daug girdėti ir redakcija nemano, kad po "Aušros" priedanga butų daroma žmonėms bent kokia skriauda. Męs galų gale norėtum patįs žinoti ir visuomenei išaiškinti, kas už tuos visus reikalus atsako: "Aušra," ar p. V. Mišeika? Męs taipgi norėtume žinoti, ar yra dar draugija, kuri andai buvo žinoma prakilniu "Aušros" vardu. Daug žmonių nusiskundžia ant menamų skriaudų, jiems buk padarytų, ir šis reikalas bent sykį turėtų but išaiškintas. Tas butų sveikiau visiems užinteresuotiems.

KUR MILŽINIŠKAS MUŠIS VERDA.

Žemlapis parodo vietas, kur rusai pradėjo milžiniškus užpuolimus prie Czartoryjsk ir Galicijoj bei Bukovinoj apie Czernowitz. Apie 3 milionai kariumenės dalyvauja mušiuose. Juoda stora linija parodo mušių frontą. Viršuj—austrų kareiviai eina per sniegą.

—Chapin in St. Louis Republic.

PLYŠO!..

Anglija rengiasi įvesti priverstiną kareiviavimą (konskripciją). Viena partija tą sumanymą rema, kita gi labai priešinasi. Vienas traukia savo pusėn, o kitas savo ir Anglijos vienybė gali plyšti pusiau.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Teatras. Sausio 2 d., 1916 m., Teatrališkas Ratelis po TMD. čarteriu statė ant scenos veikalą "Piršlybos."

Vakaras buvo surengtas su programu, buvo prakalbų, dainos ir dekliamacijos.

Režisorium buvo Jurgis Bilunas. Veikalas labai prijuokino publiką. Ji likos užganėdinta. Aktoriai gerai visi atliko savo roles.

Reikia tarti širdingai ačiu draugui p. Bilunui už jo gerą pasidarbavimą.

Teatrališkas Ratelis iš eilės statė scenon penktą veikalą. Visiems J. Bilunas buvo režisorius ir nemažai gero ir triuso pridėjo prie Teat. Rat.

Teat. Rat. puikiai gyvuoja ir darbuojas dėl visų lietuvių naudos.

Katelietis.

IŠ SCOTTBLUFF, NEBR.

Vietos aprašymas. Šitas miestelis guli 1,000 mylių nuo Chicagos, tas miestelis guli tarpe didelių kalnų, Bluffs vadinamų. Šitas mažas apie 3,000 gyventojų turįs miestelis yra sausas. Šičion mažai kada telija. Yra pritaisytas valdiškas vanduo dėl užleidimo ant dirbamos žemės (Irrigated land). Kiekvienas ukininkas turi mokėti valdžiai $1.00 į metus už akerį žemės.

Ukininkai daugiausia užsiima auginimu cukrinių burokų. Akeris atneša nuo $50.00 iki $120.00 į metus. Nekurie ukininkai sėja nuo 10 iki 160 akerų kas metas. Šičion yra 1910 m. pabudavota cukrinė, kuri dirba cukrų. Ukininkai daugiausiai prusų vokiečiai. Darbininkai yra japonai, kurie dirba už algą.

Lietuvių kaip ir visai negirdėtis čionai, kad ir yra keli, bet ištautėję.

Parejunė.

IŠ PORTLAND, OREGON.

Balius. Šeimyniškas SLA. 202 kp. vakaras. Kalėdų vakare atsibuvo balius, parengtas draugijos L. L. P. (kas tai per draugija? Red.) Publikos susirinko neperdaugiausia, buvo keletas ir svetimtaučių, tik laimė, kad svetimtaučiai nesuprato lietuvių kalbos. Kitaip butų buvusi gėda visiems, jeigu jie butų supratę tuos žodžius, kuriuos patarnautojai vartojo, neimdami domon nei moterų, nei merginų ir net nei tik-ką paaugusių mergaičių.

Reik ir tai patėmyti, kad draugijos nariai vaikščiojo vienas į kitą dantimis griežDami. Mat kai-kurie blaivųs, tai alkoholikai verste norėjo priversti, kad jie gertų svaigalus. Iš to ir piktumas. Blaivininkai, pabugę keršto, apleido svetainę. Tuomet balius užsibaigė laimingai.

Suprantama, ir kam-gi yra malonu rašyti papeiktinas žinias—niekam. Daug maloniau yra rašyti apie gerus darbus, bet kad tų pavyzdingų darbų neturime, tai prisieina rašyti apie tai, ką turime. Gal nuo to kai keno ausįs svyla, bet teisybė ribų neturi.

Gruodžio 31 d., 8 val. vak. SLA. 202-ra kuopa parengė šeimyniška vakarėlį, kuris atsibuvo Kenton Club svet. Tame vakarėlyje dalyvavo daugiau negu pusė šimto publikos. Iš karto ji linksmai leido laiką, žaizdama įvairius tautiškus žaislus ir linksmai besišnekučiuoama. Vakarienės ruošėjos stropiai darbavosi. Ir štai pasirodė prieš publiką ilgas stalas, apkrautas visokiais skaniais valgiais ir žaliumynais, net rutomis. Komitetas pakvietė svečius užimti prie stalo vietas. Toliaus tęsėsi programas. Sugiedojo "Lietuva, tėvyne musų;" buvo dekliamacijų, kurios išpildė p-lės A. Gudaičiutė, M. Bacevičiutė, A. Stankiutė, A. Grigaliutė, ponios M. Stankaitienė, H. Stankienė ir keturių metų kudikis (Kaip jo vardas? Red.).

Galima sakyti, kad visos dekliamacijos atlikta neprasčiausiai—pusėtinai gerai. Geriausią įspudį vienok padarė kudikis, kuris neaiškiu, bet drąsiu ir tvirtu balseliu bėrė į publiką tėvynės meilės žodelius. Pagalios kuopos pirmininkas, priminęs Lietuvos vargus, kvietė įstoti į SLA. Negerai padaryta, kad neprisiminta svečiams apie nukentėjusių nuo karės nelaimes. Jeigu kas butų susirinkusiems paaiškinęs lietuvių likimą Lietuvoje, be abejonės, svečiai butų šiek-tiek aukų sudėję. Praleidom progą. Tiek to.

Čia uždarė visas smukles. Dabar pas mus "sausa."

Tėvynainis.

IŠ ASHLEY, PA.

Peiktinas jaunuomenės besielgimas. Šiame nedideliame miestelyje yra apsigyvenusių apie 30 lietuvių šeimynų ir apie tiek pat pavienių. Bėda su musų jaunimu, kad nieko prakilnesnio neveikia ir nenori veikti. Ot, sakysiu, jei smuklėn nueiti, tai musų jaunimas pirmas. Tas tai ir žemina jaunikaičius. Bet to neužtenka. Pas mus jaunimas yra įpratęs rengti balius. Tiems baliams jie neima salės, nes namie smagiau ir drąsiau tokius balius kelti. Ir štai prie rudžio susirenka vaikinai ir merginos šešiolikos, septyniolikos metų ir linksminasi sau taip, kaip jie išmano.

Reik papeikti tėvus, kad jie nepavyzdingai netik kad augina vaikus, bet dar leidžia jiems girtuokliauti, peiktinus "balius" kelti. Teužsiima jaunimas pavyzdingesniais darbais, terengia pavyzdingesnius ir blaivus vakarus. Toki vakarai nedarys gėdos lietuviams.

Perkunėlis.

IŠ ATHOL, MASS.

Nuo karės nukentėjusiems vakaras. Sausio 1 dieną L. D. Sąjungos 4 kp. pobažnytinėj svetainėj buvo sulošta "Švarkas ir Milinė," triveiksmė drama. Lošimas nusisekė pusėtinai. Nekurie artistai atliko gerai savo pareigas. Labjausia atsižymėjo K. Sadelskas. Tame vakare buvo svečių iš Worcester, Mass. Puikią prakalbą pasakė P. Juškaitis apie musų brangios tėvynės ir vientaučių vargus. Trumpai kalbėjo kun. Petraitis apie Lietuvą. Toliaus buvo pasakytas juokingas sporto monoliogas jo jaunystės dienų. Užtektinai prijuokino publiką. Pagalios dvi merginos gerai atvaidino dialiogą "Čigonės atsilankymas"; po tam dvi merginos gražiai sudainavo duetą. Garsųs jų balsai atsiliepė į kiekvieno širdį. Buvo aukų rinkimas. Surinkta $66.45. Gryno pelno nuo vakaro atliko $17.00. Pirmiau aukų buvo surinkta $474.91. Klebonas kun. P. Meškauskas paaukavo $300.00. Išviso atholiečiai yra aukų sudėję $858.36. Kaip matome, vietos lietuviai yra duosnųs ir gerai atjaučia savo žmonių vargus. Jie stengiasi kaip nors juos palengvinti. Visas vakaro programas nusisekė puikiai ir pavyzdingai. Aukos pasiųsta Tautos Fondui.

Publikos buvo daug ir dailiai užsilaikė.

Sausio 2 d. Vyčių 10-tos kp. atsibuvo prakalbos ir susirinkimas. Įdomią prakalbą pasakė kun. Petraitis, apie XX amžiaus civilizaciją ir karės pasekmes. Po tam įvyko Vyčių susirinkimas, kame prisirašė prie kuopos 19 naujų narių.

Gruodžio 26 d. Vaikų Blaivininkų kuopa buvo surengusi vakarą ir gražiai buvo išrėdyta eglaitė. Programas susidėjo iš eilių ir vaidinimo. Buvo sulošta "Kumutės." Publikos susirinko nemažai.

Atholiečiai stropiai veikia: daug prakalbų ir kitokių pramogų surengia.

Gailiunas.

IŠ LAWRENCE, MASS.

Darbai. Kelia algas. Lietuvių gyvenimas. Dabar čia darbai eina labai gerai. Dirbama dieną ir naktį. Arlington Co. be jokios priežasties ir darbininkų reikalavimo pakėlė darbininkams nuo 5-to iki 15-to procento. Ką mano kompanijos viršininkai taip elgdamies,—męs, darbininkai, negalime išsiaiškinti. Ar-gi kompanija ištikrųjų darytų bei teiktų darbininkams tokias malones?

Čia gyvena daug lietuvių. Jie prisilaiko įvairių nuomonių. Randasi socialistų, kurie parodo gyvumo, veikimo: lošia teatrus, rengia prakalbas ir kitokius prajovus. Turi savo ir svetainę, tik bėda, kad vasarinė ir atokiai už miesto pastatyta. Nors nesmagu kalbėti, tačiaus teisybės prisilaikydamas turiu pasakyti, kad užvis labjausiai girtuoklybėje paskendę yra katalikai. Nedėldieniais jie eina iš namo į namą, tuštindami bačkutes ir užklausus nesigėdi save kataliku vadinti. Suprantama, ne visi katalikai taip elgiasi. Aš ir-gi esu katalikas, tačiaus taip nesielgiu ir piktinuosi besaikiniu girtuokliavimu.

J. Raudžiavičius.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

TMD. 58-tos kuopos koncertas. Vietos TMD. 58-ta kuopa sausio 2 d. surengė koncertą. Koncertas atsibuvo Lietuvos Sunų Draugijos svetainėj. Publikos susirinko skaitlingas burelis. Koncertas tęsėsi nuo 3 iki 6 val. vakare. Koncerto programas susidėjo iš dainų, dekliamacijų ir monoliogų. Dainavimą išpildė TMD. kuopos choras.

Po dainų prasidėjo trumpos prakalbėlės. Pirmas kalbėjo Mikas Žilinskas. Jisai papasakojo šį-tą apie TMD. mierius, ir kokią ji atneša Amerikos lietuviams naudą. Leonas Braškis savo kalboje ragino lietuvius prigulėti prie TMD. ir rodė knygas, kurias TMD. išleidžia ir nariams dalina. Publika buvo koncertu užganėdinta, ką paliudijo garsus delnais plojimas ir ramus jos užsilaikymas.

Pagalios P. Graičaitis, kuopos pirmininkas, paaiškino, kad kuopos nariais pasiliktų po programui. Programas užsibaigia. Nariai pasilieka. Štai pirmininkas kiekvienam jų suteikia "Kun. Strazdelio Raštus" ir "Širdis." Visi kuopos nariai, gavę po dvi dideli ir labai svarbi knygi, linksmai ejo namon.

Ten Buvęs.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Žagaras agitatorius. Čia 22 ir 23 d. gruodžio atsibuvo prakalbos. Vietiniai socialistai buvo parsikvietę kalbėti Žagarą, kuris nuo kelių metų buvo "prapuolęs," o dabar ir vėl atsirado ir, matyt, važinėja po lietuvių kolionijas su prakalbomis.

Ne tik su prakalbomis jis važinėja. Kaip matyt, jis turi dar ir speciališką misiją. Budamas čia Clevelande, jis "prasitarė" nekuriems "draugams," kad jis duodąs patarimą, ką reikia rinkti SLA. Cent. Valdybon ateinančiuose rinkimuose. Sakė, kad chicagiečiai "draugai" (suprask, socialistai) nori išrinkti į Susiv. Liet. Amerikos prezidentus K. Jurgelionį, o į vice prezidentus p. Baltrušaitienę. Sulyg "draugo" Žagaro patarimo daktarukvotėju reik esą išrinkti Dr. Matulaitį. Redaktorium galęs buti tas pats, arba ką kitą išrinkti. Sekretorium taipgi galėtų likti tas pats.

Mano draugas pasiklausė pas Žagarą, ar jis pats priklauso prie SLA. Jis atsakė,: "Nepriklausau, bet aš esu prašytas, kad pagituočiau "už geras ypatas," kurios tinka."

Tai kaip iš to matyt, jau ir vėl susivienijime, kaip Bagočiaus laikais, matyt, pradeda "paslaptingas agitacijas varinėt ir krivules traukti. Man rodos, kad jau perdaug riebu čia bus. Žmogus pats nepriklauso prie Susivienijimo, dargi anais laikais siuntęs jį net ant Marso ir pasirodžiusis Susivienijimo priešu, o "perstato ypatas, tinkamas į musų organizaciją."

Matyt, jau vėl pasidarė kur nors (girdėt, kad Chicagoje) kokia nors "konspiracija." Susivienijimo nariams gerai butų apie tai žinot iš kalno, kad vėl susivienijimas neįklimptų balon, kaip su Bagočium anais laikais įklimpo.

Clevelando Vieversys.

Netruksta prakalbų. Paskutiniuoju laiku perleidom apie pusę tuzino prakalbų, visų smarkiausių kalbėtojų, kaip va: Pruseikos, Žagaro, Purvio ir k. Bet pradžioje šių metų atsilankė gal visų smarkiausis kalbėtojas, p. A. M. Račkus, "Vyties" redaktorius. Jam parengė tą vakarą Vyčių vietinė kuopa. A. M. Račkaus kalba, tai užsipuolimas ant socialistų. Jis socialistus išvadino vagimis, plėšikais ir paleistuviais. Katalikus-gi Račkus prilygino prie bičių, kurios iš gėlių medų renka; o socialistus prie mėšl... vabalų. Į tai buvo nurodyta, kad tos gėlės, tai katalikiška literatura, o tas mėšlas, tai socialistų literatura. Taipgi paminėjo, kad kunigai, tai darbščiausi žmonės. Priminė, koki kunigai poetai, kaip va: Maironis, Vaitkus, Gustaitis ir kiti, pridurdamas, "O ką jųs turite, cicilikai ir laisvamaniai? Ar tą supuvusį Jovarą?" Kalbėtojas neužmiršo Jovaro, bet jam nežinomas Dr. Vincas Kudirka, Vaičaitis, Biliunas ir daug kitų, kurie savo jauose dienose besidarbuodami dėl lietuvystės ir lietuvių be laiko atsigulė į kapus, tai jų nei nepaminėjo. Laikraščius liepė skaityt tik katalikiškus, kitus nei į rankas neimti. Klausimai buvo duoti ant tam tikrų popierėlių. Taigi Račkus gerai bombardavo socialistus. Žinoma, pastarieji parsikvies irgi gerą bombarduotoją katalikų tikėjimo atkeršijimui katalikams. Girdėt, kad atkeliaus Mockus net kelioms dienoms su savo misija; galės clevelandiečiai "šviestis."

Per kelioliką metų čia lietuviai ramiai gyveno, bet dabar ramumas nyksta ir kas kart pradeda plėtotis neapykanta.

"Lietuvos" No. 53 korespondencijoje atspausdinta: P. J. Purvis, matematikos mokinys etc.; turėjo buti: matematikos instruktorius etc.

Margis.

IŠ PITTSTON, Pa.

Auka nukentėjusiems Lietuvoje. Gruodžio 22 d. 1915 m. p. T. Paukščio, SLA. centro bei Lietuvos Gelb. ir Autonomijos Fonižd., namuose atsibuvo p-lės Olgos Paukščiutės, jojo dukters, gimimo dienos paminėjimas ir taipgi josios sužiedotuvės su p. S. P. Tananevičium, Lietuvių, Dienraščio Kataliko" vedėju.

Atsibuvusiame vakarėluje susižiedavusi pora sudėjo $10.00 aukų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Aukos liko paskirtos Lietuvos Gelbijimo Fondui.

M. Kašinbiutė.

IŠ ST. CLAIR, PA.

Italas nušovė lietuvį. Pirmą Kalėdų dieną italas smuklininkas susiginčijusius italus su lietuviais išvarė laukan. Ant rytojaus vakare abi "armijos" susirėmė ant gatvės. Kaip tik J. Bukevičius pasakė—angliškai: "Jųs galite eiti kita puse gatvės," tai italas Enriko Ricovocci paleido "vieną" iš 32 kalibro revolverio J. Bukevičiui krutinėn. Šis šoko bėgti, bet skausmas tuoj jį parbloškė ant "porčių." Jis šaukėsi daktaro, kurį vaikai pašaukė. Tuom tarpu šovikas ant gulinčiojo kuno padarė žaizdą su peiliu. Bukevičius čia tuoj mirė.

Detektyvai šoviką sugavo Kalėdų 3 dieną Reading'e, Pa., keli desėtkai mylių nuo čia. Bukevičiaus gyvenimo galas parodo, kuom jis užsiėmė. Jo kompanionai ir-gi "first class" peštukai esą. Jie (tuli S. P. ir M. U.) nesenai čia atsikraustė iš New Philadelphijos, kur buvę "kamandieriais" panašių peštukų. Vienas esąs dalyvavęs tokiose muštynėse, nuo kurių 2 mirė, 1 ant 22 metų kalėjiman įdėtas, o pats S. P. turėjo vidurnuose kulką, nuo ko ligoninėj išbuvo apie 8 mėn. M. U. už peršovimą žmogaus buvo išteisintas apskričio teisme.

Rašančiam šiuos žodžius girtasi, kad: "Galiu užšaut žmogų ir korte nestokisiu—reik tik pinigų." Ar jis galėtų taip padaryti, tai nežinia, bet, visgi St. Clairės lietuviams tokios ryšies paukščiai garbės nedaro.

S.

IŠ EAST MILLINOCKET, ME.

Balius. Aukos nukentėjusiems nuo karės. Per Kalėdas pas J. Gureckį atsibuvo balius. Buvo tai pirmas toks dailus balius tarp East Millinocket lietuvių. Pastebėtina tas, kad minėtas balius buvo visiškai blaivas. Jaunuomenė žaidė įvairias žaisles, kokias tik mokėjo. Taip besilinksminant, p. A. Katauskas įneša sumanymą, kiek kas išgali paaukauti nuvargintai tėvynei ir badaujantiems musų vientaučiams Lietuvoje. Didžiuma sumanymui pritarė. Kai-kuriems tas sumanymas nepatiko, bet tokių nedaug salėj radosi. Prasidėjo aukų rinkimas. Po doliarį aukavo sekančios: E. Gureckienė, Antanas Katauskas, V. Motužas, J. Grigalaitis, P. Ambrozaitis, P. Jenkauskas, R. Urbelis; po 50 centų aukavo: K. Jenkauskas, P. Vaizgėla, P. Ulskis, A. Kragas, B. Gureckaitė; 40c.: A. Gureckis, 25c. Labu suaukauta $9.65. Tariu širdingai ačiu aukavusiems. Pinigai tapo pasiųsti L. G. F. iždininkui, T. Paukščiui. Tatai galų-gale ir męs, eastmillinockiečiai, atlikome gerų tėvynainių pareigą.

A. J. K.

IŠ GARDNER, MASS.

TMD. 30-tos kuopos pramoga. Sausio 2 d. š. m. TMD. vietos 30-ta kuopa surengė pramogą. Programėlis susidėjo iš paskaitos, dainų ir dekliamacijų. Ponas M. Stakėnas skaitė prelekciją—"Viešos Mintįs," p. Novilaika padainavo solo "Onyte" ir "Koliudit paukšteliai," p. Adomaitis pasakė du monoliogu, o p-lė Ona Grigaliuniutė gabiai padekliamavo tris eiles, jauni p. Godaičio vaikai padekliamavo eiles, dar dekliamavo Dapkevičia ir Žilis.

Reik ypatingai pažymėti, kad Gardnerio TMD. kuopa yra viena stipriausiųjų. Ji labai dailiai gyvuoja ir bujoja. Jos narių skaičius jau persirito per pusšimtį, nes turi narių 55. Priguli ir dvi merginos. Kuopa yra pilna šeimyninkė—užlaiko savo svetainę, turi chorą. Kuomet rengiame pramogą, kuopoje surandame ir artistų, ir dainininkų.

Reporteris.

IŠ SHEBOYGAN, WIS.

Prakalbos. Kun. V. Varnagirio mirtis. Nelaimė su automobilium. Per Kalėdas atsibuvo prakalbos bažnytinėje svetainėje. Kalbėjo kun. K. Maliauckas. Žmonių buvo pilna svetainė. Po prakalbų parinko pinigų laikraščiui "Viltis." Sukolektavo $34.80.

Gruodžio 30 d. numirė vietos lietuvių klebonas, kun. V. Varnagiris, šv. Mikolo ligonbutyje. Kuną parvežė vakare į kleboniją. Ant rytojaus atsibuvo pamaldos už mirusį. Sausio 2 d. 1916 m., 8-tą val. vakare kuną nulydėjo bažnyčion. Ant rytojaus, panedėlyje, atsibuvo iškilmingos pamaldos ir pamokslas. Ir antrą valandą išleido mirusio kuną į Chicago, kur jis tapo palaidotas.

Sausio 1 d. 1916 m., nakčia važiavo automobilium trįs žmonės ir įvažiavo į upę. Ant rytojaus išėmė juos ir automobilių iš vandens. Vienas vandenyje buvo apsikabinęs prie krašto stulpo ir rankos buvo prišalusios prie stulpo. Tas žmogus atgijo šilumoje. Mat buvo neprigėręs, o tik sušalęs.

Darbai pas mus eina gerai. Nekurie iš svetur pribuvę gauna darbo. Nekurie fabrikai dirba 12 valandų į dieną.

J. J. Kudirka.

IŠ MASON CITY, IA.

Neužmiršo nukentėjusių nuo karės. Jau ir musų kolionijos lietuviai pradėjo rupintis nelaimingu vientaučių likimu Lietuvoje. SLA. 178-tos kuopos susirinkime p. J. Daneikis padavė sumanymą, kad reikia mums parinkti aukų nuo karės nukentėjusiems viengenčiams Lietuvoje. Tam sumanymui visi pritarė ir tuojau išrinko komitetą aukų rinkimui. Komitetan inėjo sekančios ypatos: sumanytojas J. Daneikis, Pr. Vaičius ir P. Šakinis. Komitetas, rinkdamas aukas, visgi turėjo šiokį-tokį pasisekimą. Nors toli-gražu negalima pasakyti, kad tai turėjo pilną pasisekimą. Galėjo ir turėjo iš ko vietos lietuviai daug daugiau sudėti aukų vargstantiems ir badą bei šaltį kenčiantiems savo viengenčiams. Pas svetimtaučius nėjome aukų rinkti, nes neturime su jais atsakančios pažinties. Lauksime geresnės progos. Nuo karės nukentėjusiems Lietuvoje aukavo sekančios ypatos: Po $1.00—S. Puroinas, J. Žvirgždis, P. Šakinis, A. Laučius, E. Batunis, O. Veebein, And. Gusevičius, J. Ringis, P. Vaičius, Kaz. Gercius, Kaz. Urbonas, J. Maceikis, Ant. Ringienis. Po 50c.—J. H. Alekonis, E. Alikonienė, V. Paulauskas, A. Alminas, A. Gercas, P. A. Vilkevičius, J. Baltunis, J. Antanavičienė, A. Baltunienė, Ig. Auškalnis, Pr. Bukinas, J. Jonušas, V. Liauba, A. Bulkus, P. Degulis, Ant. Jonelis. Po 25c.—aštuonios ypatos. Tų ypatų nepagarsiname laikraštyje, nes permažai aukauta, tai neapsimoka ir vardus garsinti. Viena ypata aukavo tik 10c. Labu surinkta aukų $26.35. Pinigus pasiuntėm Tamui Paukščiui į Pittston, Pa.

A. Jon., sek.

ALLIANCE, NEBR.

Vieta. Tas miestelis guli 945 mylias į vakarus nuo Chicagos. Važiuodama trukiu, pamačiau prie stoties didelėmis raidėmis parašą, buk čia yra didžiausis miestas vakarinėj Nebraskoj irgi sveikiausias klimatas. Tai tuoj ir sustojau, bet kol perėjau tris skersgatvius, tai suskaičiau net devynias smukles, ir septynias valgyklas su svaigalais (cafe). Manau, kad yra perdaug smuklių ant 5,000 gyventojų. Per Naujus Metus čion radau 12 colių sniego. O iš lietuvių nėra suvis nieko girdėt, turbut jų čia suvis nėra.

Perėjunė.

IŠ PROVIDENCE, R. I.

Baliai ir prakalbos. Sausio 1 dieną Lietuvių Piliečių Politiškas Kliubas parengė balių, tą pačią dieną ir šv. Jono Krikštytojo draugija parengė ir-gi balių Balių pasekmės buvo prastos, nes rengėjai ne tik kad iš jų neturėjo jokio pelno, bet, rods, kai-kurie turėjo dar pridėti. Iš to mums geras pasimokinimas. Toliaus žinosime, jei vieni rengia kokią pramogą-pasilinksminimą, tai kitiems tuo pačiu laiku neapsimoka rengti.

Sausio 2 d. pašelpinė draugija "Birutė," su tikslu padauginti savo narių skaičių, parengė prakalbas. Per prakalbas net ir įstojimo mokestis buvo nužeminta iki vieno doliario. Kalbėtoju buvo p. Smelstorius, antrasis "Keleivio" redaktorius. Musų garsusis kalbėtojas pradėjo savo kalbą nuo bačkučių, priėjo prie bažnyčių, kunigų ir jų gaspadinių, o užbaigė prakalbą socializmu. Štai, koks dailus mišinys išėjo iš kalbėtojo kalbos. Vienas pagirtiniausių dalykų tarpe musų žmonių, tai ramus jų užsilaikymas laike tokių prakalbų. Žmonės vienas po kitam pradėjo apleisti svetainę. Kuomet liko koks tuzinas žmonių svetainėje, kalbėtojas prasitarė, buk sienos nenori klausyti jo prakalbos, todėl jis ją ir užbaigė. "Birutė" iš prakalbų neturėjo naudos.

Plunksnarašis.

Žinios-Žinelės.

Visi "Lietuvos" skaitytojai yra užkviečiami rašinėti žinučių į šį skyrių tokioje formoje, kaip kad yra žemiaus telpančios žinutės. Už visas priųiųstasias žinutes Redakcija skaitytojams yra labai dėkinga. Nesidrovėkite, kad ir silpnai rašote. Kiekvienas prisiųstas raštelis Redakcijoje ras rupestingą atydą ir jei tik galima, bus įdėtas laikraštin. Nevėluokite su žinutėmis. Siųskite jas kuogreičiausiai. Su žinutėmis visuomet reikia priduoti siuntėjo vardas, pavardė ir antrasas.

Worcester, Mass.

= Sausio 3 d. R. K. moksleiviai turėjo savo susirinkimą. Jame kai-kurie padainavo, paskambino pianu, o susirinkimo pirmininkas paaiškino, kaip svarbu susipažinti su Lietuvos istorija ir pramokti lietuvių kalbos gramatikos.

J. B. U.

Georgetown, Ill.

= Susitarę keli lietuviai išėjo medžiotų. P. Dombrauskas greičiausiai nušovė zuikį. Jis užmiršęs nuleisti šautuvą pastatė ant žemės ir atrėmęs į krutinę pradėjo šaukti savo draugų. Atbėgę šunįs besigerindami užgavo gaiduką. Suvis suėjo Dambrausko krutinėn. Vėlionis paliko moterį ir keturis kudikius.

Montello, Mass.

= Gruodžio 22 d. Liet. Šelp. Fondo skyrius parengė prakalbas. Žmonių buvo mažai.

Collinsville, Ill.

= Darbui prastai einant, atsirado agentų, kurie pradėjo pardavinėti paliudijimus, kad darbą kasyklose pilnai pažįsta. Tie popieriai yra be vertės.

Norwood, Mass.

= G. Jurgelevičia nuteistas visam amžiui kalėjiman už nušovimą savo pačios. Nuteistasis dar vos 25 metų amžiaus vyras. Su pačia išgyveno 11 mėnesių.

Philadelphia, Pa.

= Sausio 6 d. "Daina" pastatė scenoje veikalą "Amerika Pirtyje." Prie to dainavo moterų choras, vyrų choras ir mišrus choras. Visus vedė p. St. Šimkus.

Milwaukee, Wis.

= Kai-kurie vietos lietuviai yra sulenkėję ir save skaito pilnais "paliokais." Nors čia randasi kuopų ir viena draugija, visgi lietuviai neparodo didesnio gyvumo.

Niagara Falls, N. Y.

= Čia norėjo surengti prakalbas kaszin koks neprigulmingas kunigas Buzas. Lietuviai nepritarę jo prakalboms.

Cincinnati, Ohio.

= Kalbama, buk tula motina pasmaugusi 17 metų dukterį buk už tai, kad buvusi pasileidusi. Duktė buvusi neščia. Policija paėmė motiną į beprotnamį, nes ji jau yra proto liga sirgusi.

Sheboygan, Wis.

= Jaunimas užsiinteresavo teatrų lošimu. Ateityje gal šį-tą ir pastatys scenoj.

Roseland, Ill.

= Sausio 1 d. "Aido" choras turėjo savo vakarą. Scenoj pastatė "Abejotina Ypata." Buvo įvairių dainų ir dekliamacijų.

Sausio 2 d. Vyčių 8-ta kp. ir-gi turėjo vakarą. Scenoj pastatė "Kumutės." Toliaus programas susidėjo iš dainų ir kitų pamarginimų.

Orchard Lake, Mich.

= Bėgyje pirmo mokslo metų pusmečio vietos kolegijos ir seminarijos lietuviai turėjo 12 susirinkimų. Susirinkimuose buvo skaitomos dažniausiai įvairios paskaitos.

Grand Rapids, Mich.

= J. Kulmanas, 15 metų vaikas, už plaukimą gavo antrą dovaną, medalių su aukso parašu: "City Champion."

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Tukstantis devyni šimtai šešiolikti metai bus ženklyvi metai Amerikos lietuvių istorijoj. Nuo pirmos šių metų dienos amerikiečių viešan gyveniman išėjo dirbti naują jiega—organizuota tautininkų partija, kuriai duotas vardas—Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Šiame numeryj telpa pamatiniai tos partijos dėsniai taip, kaip juos praneša Seimo presos komisija. Oficialis protokolas tilps vėliaus.

Šitą naują partiją pagimdė ne kas kitas, tik pats gyvenimas. Iki šiolei pas mus organizuotai veikė tik dvi kraštutinės partijos—socialistų ir kunigiškė partija (kurią vieni vadina katalikiška, kita gi—klerikališka). Abidvi šios partijos pasižymėjo savo fanatizmu ir, kas aršiau, abidvi jos stato savo partijinius tikslus augščiaus visos lietuvių tautos labo. Vieni pripratę yra žądėti žmonėms rojų ant žemės—kada nors, kada socializmas įvyks; kiti žada rojų—po mirties.

Dabartinis, kasdieninis, praktiškas gyvenimas ir lietuvių, kaipo tautos, reikalai buvo nustumiama užpakalin, ant antro pliano.

Tokioms nuomonėms besiplėtojant, keistų ir ytin blėdingų apsireiškimų susilaukdavome.

Pavyzdžiui, vos tik prabudusi lietuvių tauta ėmesi vyti sau savo locną lizdą,—lietuvių Tautos namus, iš kurių turėjo eiti mokslo ir šviesos spinduliai į visos Lietuvos kampelius,—vieni, įsikarščiavę savo betautyste, drįso tai vadinti "paleistuvystės namais," kuomet iš kitos pusės atsirado net tokių, kurie tuom pačiu laiku nesigėdijo takstantines aukauti Afrikos misijoms zulių ir kitų pusiaukinių žmonių švietimui už jurų-marių.

Ar dyvai, kad prie tokių aplinkybių lietuviai, kuriems rupi lietuvių tautos gerbuvis ir jos ateitis, garsiai sušuko: "Lietuviais męs esame gimę, lietuviais męs norim ir but!," "Rupinkimės pirmiausiai patįs savim, nes niekas kitas apie mus nepasirupins!," "Nesvajokim, kas bus ar nebus, bet imkim gyvenimą taip, kaip jis dabar yra ir stengkimės lietuvių labui išnaudoti kiekvieną progą!"

Tais obalsiais besivadovaujant ir susitvėrė lietuvių tautinė sandara.

Jon dedasi vidurinės sriovės žmonės, t. y. tokie, kurie nepritaria nei tarptautiškųjų socialistų politikai, nei kunigiškei politikai, kuomet ji stengiasi užgriebti į savo rankas vadovystę ne tik dvasiškuose, bet ir svietiškuose reikaluose.

Nėra nei mažiausios abejonės, kad šita tautininkų sriovė yra tarp lietuvių skaitlingiausia, tik iki šiolei negalėjo ji stipriai apsireikšti, nes nebuvo organizuota.

Tautystė šiądien yra stipriausis lietuvių gyvenime veiksnys ir jis užims vadovaujančią rolę.

Lietuvių Tautinė Sandara turėtų pastoti stipriausia Amerikos lietuvių partija.

Jos principai yra aiškųs ir gyvi, ir veda prie naudingo visiems lietuviams darbo.

Girdime, kad Baltimore, Md., tuojaus po Seimo susitvėrė Tautinės Sandaros kuopa iš 160 sąnarių. Visos tautinės draugijos žada prie jos prisidėti. Philadelphijoj jau pristojo prie Tautinės Sandaros dvi draugijos su 400 sąnariais. Tai tik pirmoji kibirkštis.

Męs iš širdies velijame šiai naujai partijai pasisekimo ir augimo. Perdaug suruges ir tvankus buvo pas mus amerikiečius oras. Šita nauja organizacija yra gera priemone musų viešojo gyvenimo disinfekcijai (apšviežinimui).

Lai ji gyvuoja!

Įdomi SLA. nariams žinia. Šiame numeryj telpa korespondencija iš Cleveland, Ohio. Joje pirmu sykiu pranešama, kad, besiartinant SLA. viršininkų rinkimams, pradeda darbuotis kokia tai klika, kuri, matomai, geidžia atnaujinti Susivienijime anuos nelaimingus Bagočiaus laikus, kuomet paslapta agitacija vos nesuardė tos organizacijos visiškai.

Korespondencija iš Cleveland atidengia tik mažą dalelę, matomai plataus pliano, kurį mėginama išplėsti į visas kuopas.

Chicagoje, kaip pasirodo, darbuojasi, matomai, ta pati klika, nes paslaptai agituojama už tuos pačius kandidatus. (Apie tai plačiau pranešama "Vietinėse Chicagos Žiniose.").

Ar patįs peršamieji kandidatai ką-nors bendro turi su šita agitacija,—nežinia. Bet galima beveik tikrai pasakyti, kad SLA. nariai tris syk paaglvos pirma, negu balsuos už tokiu budu statomus kandidatus. Bagočiaus laikai, kuomet buvo varoma tokia pati paslapta agitacija, ir kilusi nuo to Susivienijime suirutė, atidarė SLA. nariams akis ir jie, be abejonės, sumuš rinkimuose kiekvieną kandidatą, už kurį panašiai bus agituojama.

Ir gerai padarys. SLA. jau sykį turėjo lekciją, už kurią jis brangiai užmokėjo ir antru sykiu vargiai bus juos galima ant agitacijinės meškeros pagauti.

Jeigu jie butų visagaliais... Norime autonomiškos Lietuvos. Kalbame net apie neprigulmingą Lietuvą. Apie tai nemažai skaitome beveik visuose musų laikraščiuose. Sąryšyje su tuom nenoroms mums dažnai užeina klausimas: Kas butų iš Lietuvos, jeigu jos valdyme gautų pilną galybę taip vadinamoji musų klerikališkoji sriovė?

Šitą klausimą mus verčia pastatyti elgimasi tos sriovės veikėjų ir laikraščių čia pat pas mus, Amerikoje.

Nuo keleto mėnesių jų laikraščiuose apsireiškė dalykai, kurie privers pagalvoti kiekvieną lietuvį, vis viena, kas jis butų—katalikas, laisvamanis, tautininkas, ar kas kitas.

Šiek tiek pradėjus katalikams organizuotis, po katalikų ploščium, kaip mums išrodo, nepaprastai drąsiai pradėjo ragus rodyti tikrasai klerikalizmas. Jis labjausiai apsireiškia aštrioj neapykantoj, dideliame netolerantiškume visų kitų sriovių. Galų gale prieina jau net prie atviro boikoto. Jeigu šie taip vadinamieji klerikalai vien tik gintųsi, tuomet galima butų juos išteisinti,—štai kiti užpuldinėja ant tikybos, tat jie privalo katalikybę ginti. Bet ištikrųjų pastaraisiais laikais jie netiek ginasi, kiek patįs užpuldinėja ir dažnai be jokių matomų priežasčių.

Užpuldinėjimo budai dažnai vartojami toki, kokius vartoja jų pačių peikiami socialistai. Tokių kovos budų, šiądieninius terminus pavartojus, nepraleistų jokie tarptautiški įstatymai, nei jokie etikos dėsniai.

Į keletą panašių budų męs norime atkreipti atydą. Patėmijame jų laikraščiuose, kad net baisus dabartinis Lietuvos padėjimas yra išnaudojamas jų sriovės sustiprinimui: šaukiama, kad, girdi, Lietuvai dabar gręsianti du didžiausi pavojai: karė ir—bedievybė. Sulyg to reik gelbėti lietuvių tautą nuo išnykimo, aukaujant dėlei karės nukentėjusiems ir sykiu gelbėti lietuvius nuo—"bedievybės" (žinoma, aukaujant "Vilčiai.").

Panašus sustatymas šitų dviejų reikalų mums išrodo tiesiog šventvagišku, nes kuomet vienas yra tikras pavojus, kitas yra tik Don Kichoto įsivaizdinti malunai.

"Drauge" patėmijame atvirą užsipuolimą ant bepartyviškų laikraščių ir pastebėtiną išvedimą, kad bepartyviški laikraščiai atnešą žmonėms tik blėdį, bepartyviškumas esą platina tik purvyną ir privaląs buti šluojamas lauk. Visi turi buti partyviškais. Nėra nei reikalo nurodinėti, kad tokis išvadžiojimas visiškai neišlaiko kritikos.

Nelaiminga ta tauta, kurios spauda, palikus vidurin kelią, atsidavė į fanatiškų, sau priešingų, kovojančių partijų glėbį. Tokia tauta išsyk nustoja savos lygsvaros ir įkrinta į anarchiškos kovos sukurį. Mexikos respublika—yra vienas tam pavyzdis.

Tarp lietuvių panašių fanatikų niekuomet nestokavo, bet kada pastaraisiais laikais, kaip pastebime jų laikraščiuose, tokiu netolerantiškumu ir krucijatų dvasia užsikrėčia net toki pirmiaus buvę ramųs ir toleringi žmonės, kaip kun. Serafinas bei A. Tamoliunas,—tai tas parodo, kad gaisras kariaujančio, militariško klerikalizmo pradeda nepaprastai plėtotis.

Pakanta iš pusės katalikiškųjų veikėjų pradeda nykti, jo vietą užima "varymas per šerengą" kiekvieno, kas tik nesutinka su ta politika, kurią čia įvedė kun. Kemėšis. Ir, tėmykite,—ne tik tikybos reikaluose, bet ir svietiškuose reikaluose.

"Katalikas" susiginčija su kun. Kemėšiu ne dėlei tikybos dogmų,—o štai Pittsburgo apielinkės kunigai i n c o r p o r e stoja prieš "Kataliką" ir pirmu sykiu viešai apreiškia, kad kun. Kemėšis yra jų įgaliotas veikti taip, kaip jis veikia. Paskui juos seka ir Scrantono apielinkės kunigai, kurie tokiu pat budu kun. Kemėšio politiką gina. Gi kun. Kemėšio veiklumas pasiekia vis platesnes rybas: jis atranda reikalingu, kaip pranešama, boikotuoti ir ardyti ne kokias kitas, bet okias draugijas, kaip Bostono "Gabija,"—dainorių draugija, kuriai iki šiolei visų buvo pripažintas bepartyvės dailaus meno draugijos vardas.

Jeigu taip dalykai ir toliaus turi eiti, tai kįla klausimas, kas butų, jeigu tokia politika turėtų galę įsiviešpatauti Lietuvoje?

Aišku, kad čia ne tiek apie tikybą eina, kiek už paėmimą į savo rankas absoliutiškos kontrolės viešame gyvenime, ką męs ir vadiname klerikalizmu.

Joks lietuvis, savo tautai gerovės velijantis, negali į tai šaltai žiurėti ir ar anksčiaus, ar vėliaus bus priverstas veikti priešingon pusėn. Nereik buti dideliu pranašu, kad išpranašauti, jog tokis fanatizmas su laiku pagimdys reakciją priešingon pusėn. Tas visuomet buva neišvengiama pasekme. O nuo to niekam-o-niekam jokios naudos nebus.

Tautininkų Suvažiavimas.

Antras Suvažiavimas.
Sesija I.

Sausio 1 ir 2 d. Philadelphia, Pa., Lietuvių Muzikos svetainėje įvyko antrasis tautininkų, arba vidurinės sriovės suvažiavimas (Pirmasai buvo Brooklyne, spalio 3 ir 4 d. dienomis 1914 m.).

Viso pribuvo veikėjų 91 iš įvairių vietų. Dėlei trumpo laiko nesuspėjome paduoti surašą visų suvažiavusių veikėjų. Pažymėsime tiek, kad jame dalyvavo veik visi vidurinės sriovės įžymesni vadovai. Iš tų 91—šeši buvo kitų sriovių žmonės, jie suvažiavime dalyvavo kaip laikraščių reporteriai ar šiaip svečiai.

1) Pirma sesija kaip 10:45 atidarė p. J. O. Širvydas trumpa ir jautria prakalba. Laikiniais sekretoriais nuskirti P. Norkus ir P. Čurlionis. Dr. J. Šliupas laiko prakalbą, po jam prakalba p. A. Rimka.

2) Po tam skaitomi laiškai su linkėjimais ir telegramai iš įvairių Amerikos miestų ir tuomi kaip 1:30 užsidaro sesija.

Sesija II.

1) P-as J. O. Širvydas atidaro sesiją kaip 2 val. pó piet.

2) Vėl skaitomi telegramai ir laiškai.

3) Renkamas visam suvažiavimui prezidentas. Išrinkta:
Pirmininku—P. Kybartas,
Vice-Pirmininku—J. Vinikaitis,
Pirm. Sekretor.—P. Norkus,
Ant. Sekr.—Dr. E. G. Klimas,
Presos komisija:
R. Karuža,
P. S. Vilmontas,
V. Ambrazevičia.
Rezoliucijų komisija:
R. Karuža,
J. O. Širvydas,
St. Šimkus.

4) Vėl skaitomi telegramai.

5) Skaitomas Tautiškos Partijos Pirmeivių Pirmo suvažiavimo (Brooklyne, N. Y.) protokolas. Priimamas.

6) Raportai. Komisija sutaisymui Liet. Tautiš. Pirm. partijos pliatformos asmenyje R. Karužos perskaito pliatformos projektą, kuris priimamas ir paliekamas apsvarstymui.

7) Pirm svarstymo kįla klausimas kokiu vardu pavadinti vidurinės sriovės politišką organizaciją. Kįla begaliniai ginčai. Pagaliaus tas klausimas atidėtas, kol nebus priimta pliatforma.

8) Paeiliui po viena skaitoma pliatformos projektas. Vieni pataisomi, kiti tiesiog priimami, treti visai atmetami ar pakeičiami naujais. Apsvarstyti tik pirmieji 6 paragrafai.

9) Sesija užsidaro 6 val. vakare.

Sesija III.

1) P. Kybartas atidaro sesiją 10:05. sausio 2 d.

2) Neskaitoma nei protokolas pirmų dviejų sesijų, nei peršaukiami suvažiavę veikėjai, o stačiai prieinama prie skaitymo pliatformos projekto.

Čion kįla begaliniai ginčai, bet jie niekad neišeina iš rimtumo rybų. Apsvarstomas kiekvienas projekto sakinys. Visas oratorių kalbas čionai nėra galės perduoti. Bet pagaliaus visi pliatformos §§ liekasi priimti sekančioje redakcijoje:

1) Pirmiausiu, augščiausiu ir vadovaujančiu musų sriovės idealu yra lietuvystė, t. y. tautiško savystovumo palaikymas ir ėjimas prie plačiausių demokratybės principų. Per visus laikus toji idėja lietuviuose gyvavo. "Aušros" ir "Varpo" laikuose ji reiškiau ištryško, gi Vilniaus seime 1905 m. apsireiškė konkrečiai tokioje formoje, kokią aplinkybės leido.

2) Turėdami omenyje musų tautos savistovumą, męs eisime visais tinkamais keliais, kurie veda prie etnografinės Lietuvos neprigulmybės, kur musų tauta galėtų liuosai plėtotis ir pilnai apreikšti savo gyvenimą ir iš kur galėtų spinduliuoti tyros lietuvystės ir demokratijos dvasia į visas lietuvių tautos daleles, išblaškytas po visą pasaulį.

3) Neprigulinčioms nuo musų aplinkybėms nedaleidus tojo idealo atsiekti, męs naudosimės kiekvienu momentu, kiekviena aplinkybė, kad išgauti Lietuvai kuoplačiausią liuosybę, kol nepasieksime galimumo, kad pati tauta apsireikštų, kaip ji turi valdytis ir tvarkytis.

4) Turėdami omenyje faktą, kad musų tautos žmonės išpažįsta įvairius tikėjimus, męs tautininkai-demokratai, pagerbdami kiekvieną tikėjimą, išreiškiame visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumą.

5) Ant politikos lauko musų sriovė dirbdama, pirmiausiai rupinsis savo narius ir abelnai lietuvius, vesti į plačiausį ir išmintingą supratimą lietuvių tautiškos ir tarptautiškos politikos. Lietuvos politikoje musų sriovė stovės arčiausiai prie tų Lietuvos demokratinių sriovių, kurios kovoja už Lietuvos Autonomijos, ar laiko sąlygomis pasiekiamą liuosybę. Čionai Amerikoje kiekvienam nariui bus palikta individuališka liuosybė bile kurion politiškon partijon aktiviškai prigulėti. Tiktai bus ypatinga svarba dedama, kad čionai apsigyvenę lietuviai stengtųsi ingyti pilietystės teises ir nurodinės tas lietuvių organizacijas, kurios pilietystės ingijimu rupinasi.

Tai pamatiniai principai vidurinės sriovės platformos.

3) Po perskaitymo, sekretorius išsaukia paeiliui visus delegatus ir kiekvienas atsistojęs, viešai pasisako, ar sutinka su t apliatforma. Sutinka 73 veikėjai (svetainėje tuom laiku nebuvo 13 veikėjų), o 6 nesutinka—tai kitų sriovių veikėjai: K. Vidikas, K. Vidikauskas, J. Stasiulevičius, J. Kulikauskas, J. Drižiutė, J. Petrika.

4) Kįla klausimas, kuom vadinsis vidurinės sriovės politiška organizacija. Ginčijamasi virš 2 valandų. Pasiūloma įvairus vardai. Po keleta kartų balsuojama, bet pagaliaus vienbalsiai išnešta sekanti rezoliucija:

Organizacijos Vardas.

Kadangi mums, Amerikoje gyvenantiems lietuviams, reikalinga yra turėti pastovi politiškai-kulturinė organizacija, todėl mes, pilnai užtvirtiname žingsnį padarytą per vidurinės demokratinės sriovės I-ąjį suvažiavimą, Brooklyne, N. Y. spalio 4 d. 1914, kuriuomi tapo sutverta Lietuvių Tautiškoji Partija. Bet kadangi šį organizacija delei grynų techniškų kliučių negalėj šioje šalyje vadintis "partija," todėl męs, suvažiavusieji, nutariame vadinti šią organizaciją:—"Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara." (Lithuanian National League of America.)

5) Sesija užsidaro kaip 12 val. dieną.

Sesija IV.

1) Sesija atsidaro kaip 1:05 po piet.

2) Skaitomi linkėjimų laiškai ir telegramai.

3) Į Amer. Liet. Tautinės Sandaros centralinį komitetą išrinkta.
Pirmininku—R. Karuža.
Vice pir.—V. K. Liutkauskas
Sus. Sekr.—Dr. E. G.: Klimas.
Fin. Sekr.—J. O. Širvydas.
Iždinku:—M. Bučinskas.
Kom. nariai:—Dr. Bacevičia ir J. Vinikaitis.

4) Nuskirta galutinam programo apdirbimui komisija iš Dr. J. Šliupo, Chmielausko ir J. O. Širvydo.

5) Protokolų pirmųjų sesijų nėra laiko skaityti, todel išrenkama redakcija jo suredagavimui iš J. O. Širvydo, St. Šimkaus ir R. Karužos.

6) Skaitomas programo projektas. Ant greitųjų svarbiausi punktai pataisomi ir priimami kaip medžiaga tikram programui. Am. Liet. Taut. Sandara galės dabar tvertis laikinai priimdama tą programą.

7) Kįla daug ginčų delei rezoliucijos išrisančios A. L. T. S. atsinešimus link kitų sriovių. Rezoliucija du kartu perduodama į komisiją, taisoma, pagaliaus priimama:

Am. Lietuvių Tautinė Sandara, pradedant svarstyti šių dienų Tėvynės padėjimą, gėrėdamasi veikimu didžiausios šiandien Lietuvių organizacijos—Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpti ir kitų organizacijų bei įstaigų panašiu veikimu kaip va: "Globos"—išreiškia jų veikimui ir darbams pilniausį užsitikėjimą ir pasižada karštai remti jų prakilnius ir naudingus tėvynei darbus bei sumanymus.

8) Delei koalicijos su kitomis sriovėmis vėl daug kalbama, bet pagaliaus išnešama sekanti rezoliucija:

Dėlei Koalicijos.

Mes pripažįstame, kad pasekmingiausiam darbui šelpimo Lietuvos žmonių, nukentėjusių nuo karės, ir kovojimui už Lietuvos liuosybę, reikalinga yra visų lietuvių vienybė. Todėl atsiekimui šių dviejų didelių tikslų męs esam pasiryžę dėtis į koaliciją su visomis musų politiškomis sriovėmis, kaipo lygus su lygiais. Jei koalicija su visomis sriovėmis pasirodytų negalima, tai ant tų pačių išlygų męs dėsimės į bloką su bile kuria musų sriove, kuri pripažįsta principus Lietuvos liuosybės. Ir delto, susinešime su musų sriovėmis šitame reikale suvažiavimas išrinko komitetą, kuriam paveda tuojaus pradėti darbą ir visą jo bėgį nuolatos pranešti Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros centro valdybai.

9) Tarimuisi su kitomis sriovėmis delei koalicijos išrinkta komisija iš J. O. Širvydo, A. Rimkos ir Dr. Dambrausko.

10) Daug kalbėta apie bendrą Am. Lietuvių Tarybą ir pagaliaus išnešta sekanti rezoliucija:

Įvykus Amerikos lietuvių sriovių koalicijai, ar bent blokui, prireiks vieno bendro Išpildomojo Komiteto. Tam tikslui vidurinės sriovės lietuvių suvažiavimas paduoda sumanymą isteigti visoms sriovėms bendrą įstaigą vardu Amerikos Lietuvių Taryba.

11) Lietuvos šelpimo fondus sujungti kruvon tinkamomis išlygomis.

12) Autonomijos fondas pasilieka A. L. T. S. globoj.

13) Auton. fondo valdyba patvirtina tą patį, ką ir lyg šiol veikė.

14) Geistina, kad Am. Liet. Taryba siųstų žmones į Europą da sižinojimui dalykų stovio. Bet jei koalicija neįvyktų, tą atliks Sandaros Komitetas.

15) Priimta Dr. J. Šliupo rezoliucija:
Pripažįstame kad reikalinga informacija apie Lietuvius anglų kalboje.

Kad reikalinga rengti viešus susirinkimus kartu su kitomis pavergtomis tautomis ir pervesti juose rezoliucijas, kurios rengiamos Dr. J. Šliupo kartu su kitų tautų vadovais ir užtarėjais ir jas induotų savo kongresmanams ir senatoriams.

16) Išreikšta pageidavimas, kad vakarinėse valstijose įvyktų panašus vidurinės sriovės suvažiavimas.

17) Kad koalicija ar Sandara pasirupintų, kad toje vietoje, kur bus taikos konferencija, kuri įvyks po karei, butų musų komisija su dokumentais del išgavimo Lietuvai liuosybės.

18) Sandaros organai "V. L." "Liet.," "Ateit." ir "Tėv.":

10) Išnešta sekanti rezoliucija: Išklausę pranešimą apie kaikurių lenkų leidžiamas neteisingas žinias apie lietuvius, kenkiančias lietuvių tautos laisvės reikaluose, Amerikos visuomenės tarpe, suvažiavimas išreiškia tokiems lenkams viešą protestą ir tikisi, kad Amerikos visuomenė nesiduos save suvadžioti.

20) Laiką ir vietą kito Sandaros suvažiavimo nuskirs Centro Komitetas.

21) Buvo ir daugiaus smulkių nutarimų, kurių čia nepaduodame.

22) Baigiantės seimui, Dr. Šliupas pasako karštą prakalbą (Gausus delnų plojimas).

23) Aukų su linkėjimais prisiųsta $51.00.

24) Į Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą suaukauta $45.50.

25) P. Kybartas uždaro suvažiavimą ir išreiškia philadelphiečiams padėką už surengimą suvažiavimo.

V. Ambrazevičia.

Naujus Metus Pradedant.

Atkreipkim musų akis ir musų mintis augštyn. Pradėkim šiuos metus, augštesnių ir kiltesnių minčių vedami. Žmogus stovi ir vaikščioja stačiai. Jis gali pakelti akis į dangaus skliautus, į žibančias žvaigždes,—augščiau dumblo ir purvų. Jo mintis taipgi privalo but stati ir žiurinti augštyn, kaip ir jo kunas. Žmogus neprivalo buti kaip ta kiaulė, visuomet įsiknisusi nosim žemėje, arba dumble besivoliojanti. Žmogus neprivalo buti vien tik gyvuliu, žiurinčiu nuolatos žemėn, jieškančių vien to, kuomi savo locną pilvą prikimšti galėtų.

Žmogus privalo ne tik savo locna ypata rupintis, bet jis turėtų atsiminti ir apie savo brolius, kitus žmones. Jeigu to jis nedarytų, jis nedaug kuom skirtųsi nuo gyvulių. Reik but žmogum, tikroj prasmėj to žodžio, kad atsimintum ir apie savo brolius, kitus žmones.

Man tas stojo mintin ypatingai aiškiai laike tik ką praslinkusių Kalėdų. Dauguma musų pirko sau ir savo artimiausiems Kalėdinius prezentus. Pirkome dovanas savo giminėms ir pažįstamiems, kurie tris valgius kas dieną pavalgo.

Ar daug musų atsiminė tuom t.rpu apie Lietuvą ir apie lietuvius? Kas žino, kaip dažnai musų broliai lietuviai valgo Lietuvoje? Gal tik vieną valgį į tris dienas?

Męs per Kalėdas darėme čia šokius, kėlėmė balius, gėrėmė ir dainavome. Ar daug prisiminė apie musų brolius Lietuvoje—alkanus, nuogus, nuo šalčio drebančius, ligų nualintus? Senelius su žilomis drebančiomis galvomis be pastogės ir mažus kudikėlius prie išalkusios motinos sausos krutinės prikibusius?

Daugumas iš jų turėjo šiuosmet "tikras" Kalėdų eglaites—miškuose po didelėmis eglėmis. Vieton žibučių, Šaitis sniegu jas numarginо; vieton dovanų—Alkis-Badas ligomis jas apklojo; vieton žvakelių—mirksančios žvaigždės iš šalto dangaus jiems švietė.

Ir tik vienas šviesesnis ir šiltesnis spindulėlis jiems gal švietė: "Mamytė ir tėtušis šiuosmet negalėjo mums dovanėlių duoti. Patįs jie neturi. Bet ten toli už jurių-marių yra musų dėdės ir broliukai, tetos ir sesytės. Jie mus nepamirš, nes jiems gerai, o mums bloga. Toli jie, susivėlino, bet jie męs nepamiršo. Atsiųs mums gastinčiaus: ne pyragų gal, bet duonos, kad nenumirtum; ne lėlių, bet gal drabužėlių, kad nesušaltum"....

Turėjo jie ir turi dar tą viltį. Bet ar męs, broliai amerikiečiai apie tai pamenam? Ar daugelis iš musų, kuomet čia rengėm balius, puotas ir šokius—ar daugelis iš musų atsiminėm apie tuos mažučius Lietuvoje, apie tuos senelius ir savo brolius?

Tur but nedaug! Ir kuomet prieš mano akis stoja paveikslas tų nelaimingųjų Lietuvoje, į galvą tuojaus šauja mintis: "Ar męs jau tik apie save pamenam? Jeigu taip, tai kuomi męs skiriamės nuo tų gyvunų, kurie tik į žemę gali žiurėti ir tik apie savo locną pilvą rupinasi?

Nesmagi mintis. Noriu nuo jos nusikratyti. Imu laikraštį. Skaitau:

"New Yorko žydai gruodžio 21 d. turėjo susirinkimą, laike kurio surinkta nukentėjusių nuo karės žydų sušelpimui $715,000.00."

Verčiu kitą lapą:

"Lenkai Clevelande, Ohio, vienoj savantėj surinko $50,000.00 sušelpimui nuo karės nukentėjusių lenkų."

O męs, Amerikos lietuviai? Kiek męs savo brolių sušelpimui surinkome? O, geriau ir neklausti, gėriaus širdžiai skausmo nedaryti!...

Vieton to, pradėkime šiuos naujus metus geriaus!

Pataisykime tą, ką pagadinome iki šiolei. Barniai ir partijiniai ginčai tegul neatitraukia mus nuo musų žmoniškos pareigos.

Lai lietuvis tautininkas aukauja vardu lietuvystės. Lai lietuvis katalikas aukauja vardan katalikybės, lai lietuvis socialistas aukauja vardan savo žmoniškumo! Lai kiekvienas aukauja vardan to, į ką jis tiki! Lai šitais 1916 metais męs atliekam tą, ko neatlikome 1914 ir 1915 metais!

Atminkim Lietuvą! *Žilius.*

Baigkim Pradėtą Darbą.

Karei prasidėjus, męs tuoj sukrutom ir įsteigėm kelis fondus dėlei badaujančių Lietuvoje musų tėvų, brolių ir seserų pagelbos. Bet užmiršom sutverti draugijas, kurių nariai tuos fondus pildytų be apsistojimo, nes be organizuoto darbo tie fondai, kaip matome, neturi gero pasisekimo. Taigi užbaigkim pradėtą darbą. Sutvėrėm fondus, padarykim ir narius, kurie mokėtų į tuos fondus kas savaitė nors po 5c., tada galėsime sakyti, kad atlikome darbą prideriančiai.

Taigi nuo Naujų Metų pradėkime, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė, mokėti kas savaitė po 5c. dėl badaujančių Lietuvoje musų tėvų, brolių ir seserų pagelbos. Man rodos, nei vienas lietuvis, ar lietuvaitė negali atsisakyti nuo tokios mažos mokesties, nes tai yra kožnam išgalima. Tik reikia artimo meilė turėti ir atminti ant savo tėvų, brolių ir seserų badavimo. Norint tai yra maža mokestis, bet nauda bus didelė, tik visi išvieno stokim į darbą, kalbinkime viens antrą ir visi pradėkim nuo Naujų Metų mokėti kas savaitė po 5c. Laikui bėgant, patįs pasidžiaugsime iš savo darbo vaisių. Amerikoje yra rokuojama į 100,000 organizuotų lietuvių. Kožnas, mokėdamas po 5c. kas savaitė į musų fondus, padarys įplaukos kas savaitė $5,000, o per metus turėsime $260,000.

Gerbiamieji Susivienijimų ir Socialistų Sąjungos pirmsėdžiai! Tai jusų priderystė. Atsišaukite į savo organizacijų narius ir kuopų visus narius, kad nuo Naujų Metų kožnas narys mokėtų po 5c. kas savaitė dėl badaujančių savo tautos žmonių. Raginkite kuopų komitetus, kad jie iš visų savo pajiegų stengtųsi narius prikalbint prie tos mažos 5c. mokesties nuo Naujų Metų pradėti mokėti. Per abu Susivienijimu ir Sąjungą galime rokuoti 20,000 narių; kožnas narys, mokėdamas po 5c. į savaitę, sumokės $1,000, o per metus—$52,000. Taip tik dirbami išgelbėsime daugybę savo žmonių nuo bado ir mirties. Neatsilikite nuo to ir jųs sąjungiečiai. Parodykite darbu, kad jųs remiate žmoniškumo principus! Visokių draugijų, kuopų ir kliubų komitetai, stengkitės iš visų savo pajiegų nariams įkalbėti tą švenčiausią pareigą. Gerbiamieji prabaštėliai! Jusų taipgi priderystė įkvėpti visiems savo parapijonams artimo meilę, raginkite parapijonus, draugijų narius per pamokslus ir susirinkimus, kad kožnas lietuvis ir lietuvaitė pradėtų nuo Naujų Metų mokėti kas savaitė po 5c. tą meilės artimo duoklę. Taip darydami, atliksite tikrai krikščionišką darbą.

Didžiausis darbo laikas dabar ir jums, Lietuvos Gelbėjimo Komitetai, kur koki esate susitvėrę. Kur tokių dar nėra, tai susitverkite ir stengkitės prikalbinti visų miestų ir miestelių lietuvius ir lietuvaites kad nuo Naujų Metų kožnas pradėtų mokėti po 5c. tos tėvynainiškos duoklės. Gerbiamieji kalbėtojai! Kur tik sakysite prakalbas nepamirškite raginti visuomenę pri tokiu budu šelpimo badaujančios Lietuvos. Amerikoje skaitoma nuo 500,000—700,000 lietuvių; jeigu dirbsime visi iš širdies, tai nesunku bus surasti bent 200,000 narių, kurie apsiims mokėti po 5c kas savaitė. Tokiu budu sumokės $10,000 kas savaitė, o per metus $520,000. Tada musų fondai nebesirgs sauslige ir ištiesų, taip darydami, išgelbėsime nuo bado ir mirties daugelį savo tėvų, brolių ir seserų.

Visi lietuviai ir lietuvaitės, stokim į darbą, nes nieko nėra negalimo; viskas galima, tik reikia gero noro. Systema mokesčių turi buti užvesta visur vienoda. Niekur nereikia tuos 5 centus surišti kruvą su draugijų mėnesine mokestim. Reikia šiaip daryti. Sakysim, kad lietuvių gyvena po kelias šeimynas ant pirmos, antros ir trečios gatvės ir pas kožną yra įnamiai (burdingieriai) ir jie visi apsiėmė mokėti po 5c. kas savaitė. Komitetas pagamina tam tikras blankas su antspauda ir išnešioja jas į kožną stubą. Vieną blanką stuboje pakabina ant sienos, ir įprašo tų visų gaspadinių, kad jos atliktų tą šventą darbą: subatoje, kaip įnamiai pareis su "pėde," kad ji, gaspadinė, nuo kožno iškolektuotų po 5c., nes jie yra prižadėję mokėti, ir kožno aukavusio ant blankos turi buti pažymėta vardas ir kiek jis aukavo. Dabar turi buti kolektoriai išrinkti po vieną ant kožnos gatvės, kad jie kožną nedėlią pereitų per visas gaspadines, kur yra blankos ir nariai moka po 5c., paimtų nuo gaspadinės pinigus, kuriuos bus jau gaspadinė sukolektavus ir ant blankos pasirašyti, kiek pinigų priėmė. Toks kolektorius veikiai turi tuos pinigus vietiniam kasieriui priduoti, o tas tuoj siunčia į centrą, o mėnesiui pasibaigus, blankas senas surenka ir priduoda sekretoriui, o į senų vietą naujas pakabina. Kožną mėnesį turi buti naujos blankos duotos, o senos sekretoriui priduotos.

Taip darant ir systemos prisilaikant, nebus sunku surinkti kolektoriams nuo narių mokestį. Nebus sunku nei sekretoriams mokestį tvarkyti, nes blankos pačios už save kalbės,—parodys, kiek kas aukavo, kiek kolektorius priėmė, kiek kasieriui pridavė ir kiek kasierius pasiuntė į centrą. Tat visi į vieną stokim į darbą, nes musų tėvai, broliai ir seserįs pagelbos šaukia.

J. Butkus

Jules Verne.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.

(Tąsa.)

Išryto 25 d. aš galop susitinku su Tamu Rochu. Jisai yra vienas ant kitos lagunos pusės, ir man įdomu, kadangi aš jųjų nemačiau nuo vakar dienos, ar Ker Karraje, inžinierius Serko ir kapitonas Spade neišvažiavo kiton kelionėn.

Aš apeinu aplink prie Tamo Rocho, ir pirm negu jisai mane pamato, aš jį atydžiai ištiriu.

Jojo rimtas, užsimąstęs veidas nerodo daugiau bepročio. Jisai palengva vaikščioja su akimis, nuleistomis žemyn, ir po ranka laiko piešimo lentelę, ant kurios yra ištiesta lakštas popieros, padengtos piešiniais.

Staiga jisai pakelia galvą, žengia žingsnį pirmyn ir pažįsta mane.—A! Gaydonas, ar tai tu?—jisai sušunka,—aš pabėgau nuo tavęs! Aš esmiu laisvas!

Jisai ištikrųjų gali skaityti save laisvu—daug laisvesniu Apverstoje Taurėje, negu, kad jisai buvo "Sveikatos Name." Tačiaus gali buti, kad mano buvimas prie jojo iššaukia nemalonius atsiminimus ir pagimdys kitą priepuolį, nes jisai toliaus kalba nepaprastai sujudęs:

— Taip, aš žinau tave Gaydone.—Nesiartink prie manęs! Šalin! Šalin! Tu norėtum pagauti mane vėl į savo kilpas, uždaryti mane vėl savo kalėjime! Niekuomet! Aš turiu čia draugų, kurie apgins mane. Jie yra galingi, jie yra turtingi. Grafas d'Artigas yra mano rėmėju, ir inžinierius Serko yra mano draugu. Męs išnaudosime mano išradimą! Męs padirbsime mano fulguratorių! Šalin! Eik sau!

Tamas Rochas yra tikrame pasiutime. Jisai pakelia savo balsą, mosikauja savo rankomis ir galop ištraukia iš savo kišeniaus daug ritinių popierinių pinigų ir rieškutes angliškų, francuziškų, amerikoniškų ir vokiškų auksinių pinigų, kurie slysta pro jojo pirštus ir ritasi žeme.

Kaip galėjo jisai gauti visus tuos pinigus, jei bent nuo Ker Karraje ir kaipo užmokestį už savo paslaptį?

Triukšmas, kurį jisai sukelia, pritraukia daugel vyrų prie musų. Jie žiuri į mus valandėlę, paskui pagriebia Tamą Rochą ir nuvelka jį šalin. Kaip tiktai jisai manęs nemato, jisai paliauja raitinėjęsis ir vėl tampa ramiu.

Liepos 27 d.—Už dviejų valandų po susitikimui su Tamu Rochu aš nuėjau prie lagunos ir priėjau prie akmeninės pliatformos krašto.

Povandeninis laivas nestovi paprastoje savo vietoje, nei galiu aš pamatyti jį kur nors ežere. Ker Karraje ir inžinierius Serko, kaip aš spėjau, neišvažiavo vakar, nes aš juodu mačiau vakare.

Tačiaus aš turiu pamatą manyti, kad jie ištikrųjų išvažiavo povandeninin laivu su kapitonu Spade ir "Ebbos" įgula ir kad jie laivu išplaukė.

Ar jie iškeliavo naujan plėšimo žygin? Labai gali buti. Lygiai gali buti, kad Ker Karraje, tapęs dar kartą d'Artigas'u, smagiai keliaudamas savo laivu, mano įplaukti į kurią nors prieplauką Amerikos pakraštyje, kad įgijus medžiagų, reikalingų Rocho fulguratoriui padirbti.

Ak! kad man tiktai butų galima pasislėpti povandeniniame laive, įslinkti į "Ebbos" sandėlį ir buti pasislėpusiam, kol laivas neprivažiuos prie prieplaukos! Tuomet, pagavęs progą, aš galėčiau pabėgti ir paliuosuoti pasaulį nuo šios piratų gaujos.

Aš dručiai laikausi minties pabėgti—pabėgti, nežiurint kokia kaina, iš šios landynės. Tačiaus pabėgimas yra negalimas, jei bent per tunelį, pagelba povandeninio laivo. Ar nekvaila manyti apie tokį dalyką? Tikra kvailybė, ir tačiaus kokias kitas kelias gali buti, kad išsigavus iš Apverstos Taurės?

Tuom laiku, kai aš taip mąstau, vanduo lagunoje prasiveria keliuose mastuose nuo manęs, ir povandeninis laivas pasirodo. Dangtis atsidaro, ir Gibson, inžinierius, bei jurininkai išeina ant pliatformos. Kiti vyrai ateina ir pagauna virvę, kuri jiems yra metama. Jie traukia jąją, ir povandeninis laivas greitai yra pririštas paprastoje savo vietoje.

Kaip tenais nebutų, šį laiką "Ebba" nebuvo traukiama, ir povandeninis laivas išplaukė, vien kad nugabenus Ker Karraje ir jojo sėbrus ant "Ebbos."

Tas tiktai patvirtina mano įspudį, kad vieninteliu šios kelionės tikslu yra pasiekti Amerikos prieplauką, kame grafas d'Artigas galėtų gauti medžiagų, reikalingų sprogalo padirbimui, ir užsakyti kokioje nors dirbtuvėje mašinas. Dieną, paskirtą grįžimui, povandeninis laivas išeis per tunelį vėl, kad sutikus laivą, ir Ker Karraje sugrįš į Apverstą Taurę.

Ištikrųjų, šisai piktadaris pildo savo mierius, ir jam pasisekė atsiekti greitai to, ką aš maniau negalimu esant.

Rugpjučio 3 d.—Šiądien atsitiko dalykas, kurio įvykinimui laguna buvo vieta. Dalykas labai įdomus, kokis gali atsitikti nepaprastai retai.

Apie trečią valandą po pietų vandenyje prasidėjo didelis judėjimas, kuris valandėliai ar dviem pasiliovė ir paskui išnaujo prasidėjo lagunos viduryje.

Apie 15 piratų, kurių atydą pritraukė šisai nesuprantamas apsireiškimas, pasiskubino žemyn, prie kranto, apreikšdami ženklus nusistebėjimo, sumaišyto su baime—bent aš taip maniau.

Vandens judėjimo nepagimdė povandeninis laivas, kadangi pastarasai gulėjo greta kranto, ir mintis, kad koksai nors kitas povandeninis laivas butų radęs kelią sau per tunelį, buvo labai netikėtina.

Beveik ta pačia valandėle ant antrojo kranto pasigirdo šauksmai. Naujai atvykusieji šaukė ką tokio užkimusiu balsu ant tos pusės, kame aš stovėjau, ir šie tuojaus šoko link Avilio.

Aš pamaniau, kad jie pamatė kokį nors jurių baisuną, kurisai inėjo vidun ir plaukinėjo lagunoje ir kad jie šoko atsinešti žeberklų ir ginklų, kad pabandžius jį pagavus.

Mano buvo teisybė, nes jie greitai sugrįžo su žeberklais ir šautuvais, pritaisytais sprogstančiomis kulkomis.

Kalbamuoju baisunu buvo bangžuvė, tos rųšies, kuri dažnai pasitaiko Bermudos vandenyse, kuri, perplaukusi tunelį, blaškėsi siaurame ežerėlyje. Kadangi bangžuvė buvo priversta jieškoti prieglaudos Apverstoje Taurėje, tai aš padariau išvadą, kad žvejai turėjo smarkiai jąją vytis.

Kelios minutos praėjo, pirm negu milžinas pakilo prie vandens paviršiaus. Jojo žalias žibantis kunas pasirodė, pasiutusiai vartydamasis ir šokdamas venon ir kiton pusėn, tartum mušyje su kokiu tai baisiu priešu.

— Jeigu bangžuvę atvijo į čia žvejai—aš tariau sau,—tai kur nors artimai nuo Apverstos Taurės turi buti laivas—gal akmens metimo tolumoje nuo manęs. Laivas turėjo ineiti į vakarinius praėjimus prie pat kalno pamato. Ir tiktai pamanyk, kad aš negaliu susinešti su jais! Bet jeigu aš ir galėčiau, aš nematau, kaip aš galėčiau nueiti pas juos per šias storas sienas.

Aš tačiaus greitai patyriau, kad tai ne žvejai, bet rekinai, kurie atvijo bangžuvę per tunelį ir kurie gyvena šioje jurių dalyje dideliuose skaitliuose. Aš galėjau pamatyti juos, kaip jie sukinėjosi aplinkui, apsiversdami ant savo pečių ir parodydami savo baisias žiotis, kame žibėjo žiaurųs jųjų dantįs. Buvo penkios ar šešios šių baidyklių, ir jos su dideliu pasiutimu užpuolė bangžuvę. Vienintėle atsiginimo priemone pas bangžuvę buvo jos uodega, kuria jinai mušė savo priešus su baisia jiega ir greitumu. Tačiaus bangžuvė jau turėjo keletą žaizdų ir vanduo buvo pasriuvęs jos gyvybės krauju. Nežiurint, kaip jinai sukinėtųsi ir gintųsi, jinai negalėjo išvengti savo priešų kandimų.

Tačiaus nebuvo pavelyta rekinams sunaikinti bangžuvę, nes žmogus, daug galingesnis su savo mirtingomis prietaisomis, pasirengė dalyvauti mušyje ir pagriebti auką iš persekiotojų. Aplink laguną susirinko Ker Karraje sėbrai, kurie taip pat pikti, kaip ir rekinai, ir pilnai užsitarnauja to paties vardo, nes kuom kitu gi jie yra?

Stovėdamas viduryje grupos, šale povandeninio laivo, ir apsiginklavęs žeberklu, buvo didis malajietis, kuris neleido man ineiti į Ker Karraje butą. Kuomet bangžuvė prisiartino, tai jisai sviedė žeberklą su didele jiega ir gabumu, ir žeberklas nuskendo milžino kune. Bangžuvė tuojaus nėrė, atkaklių rekinų sekama. Virvė, pririšta prie žeberklo, išsivystė apie 60 mastų ir paskui atsileido. Vyrai tuojaus pradėjo jąją traukti, ir milžinas pakilo vėl viršun arti tunelio galo, baisiai kovodamas prieš savo mirtį ir mesdamas augštyn didelius stulpus vandens, pasriuvusio kraujais. Vienas bangžuvės uodegos smugis rėžė rekiną ir išmetė jį visai iš vandens prieš akmeninį šoną, kame jisai vėl įpuolė į vandenį, sunkiai, jei ne mirtinai, sužeistas.

Žeberklas vienu traukimu buvo ištrauktas iš mėsos, ir bangžuvė paskendo. Jisai pakilo paskutiniam kartui ir smogė vandenį taip, kad jisai pakilo nuo tunelio galo, atidarydamas skylės viršų.

Tuomet rekinai šoko ant savo aukos, tačiaus buvo nubaidyti sprogstančiųjų kulkų lietum. Paskui du vyru įšoko į laivą ir pririšo lyną prie milžino. Pastarasai buvo pritrauktas prie povandeninio laivo stovyklos, ir malajiečiai jįjį pradėjo pjaustinėti su tokiu gabumu, kuris rodė, kad jie nėra naujokais tame darbe.

Rekinų nebuvo daugiaus matyt, tačiaus aš pamaniau, kad butų geriaus per keletą dienų neiti lagunon maudytųs.

Aš dabar tikrai žinau, kame yra inėjimas į tunelį. Skylė šioje pusėje yra tiktai dešimts pėdų žemiaus vakarinio krašto. Bet kokia nauda gali buti man iš to žinojimo?

Rugpjučio 7 d.—Dvylika dienų praėjo nuo to laiko, kaip grafas d'Artigas, inžinierius Serko ir kapitonas Spade išvažiavo į jures. Nėra jokio nurodymo, kad laukiama jų sugrįžimo, tačiaus inžinierius Gibson laiko povandeninį laivą visada gatavą greitam išvažiavimui. Jeigu "Ebba" ir nesibijo dienos laiku ineiti į Suvienytų Valstijų prieplaukas, tai aš spėju, kad į Apverstos Taurės akemuotą kanalą jinai noriaus eina nakčia. Aš taipogi kodėl tai manau, kad Ker Karraje ir jojo sėbrai sugrįš šiąnakt.

Rugpjučio 10 d.—Dešimtą valandą praeitą naktį, kaip aš ir spėjau, povandeninis laivas pasinardino ir išplaukė, kaip sykis į laiką, kad sutikus "Ebbą" ir pritraukus jąją per kanalą prie jos upelio, po kam povandeninis laivas sugrįžo su Ker Karraje ir kitais.

Kada aš šį rytą pažiurau laukan, tai pamatau Tamą Rochą ir inžinierių Serko einant žemyn prie lagunos ir kalbanties. Apie ką jie kalbasi, aš lengvai galiu įspėti. Aš einu priekin ir gerai pažiurau į buvusį savo ligonį. Jisai labai gyvai užduoda klausimus inžinieriui Serko. Jojo akįs žiba, jojo veidas paraudonavęs, ir jisai matomai labai nori pasiekti povandeninio laivo stovyklos. Inžinierius Serko vos gali spėti eiti su juo.

Povandeninio laivo įgula krauja laukan prekes, ir ant kranto ką tik atnešta dešimtis vidutinio didumo dėžių. Šios dėžės turi ypatingą raudoną ženklą, kurį Rochas atydžiai peržiurinėja.

Inžinierius Serko paliepia vyrams pernešti jas į sandėlius ant dešiniojo kranto, ir dėžės yra tuojaus sukraujamos į valtį ir perkeliamos per ežerą.

Mano nuomone, šiose dėžėse yra medžiagos, iš kurių fulguratorius ir deflagatorius turi buti padaryti. Be abejonės, pačios mašinos bus padarytos Amerikos dirbtuvėje, ir kuomet prietaisos bus gatavos, tai laivas pargabens jas į Apverstą Taurę.

Bent šį kartą "Ebba" sugrįžo be jokių vogtų prekių. Jinai išplaukė ir sugrįžo, juodo darbo nepadarius. Bet kokią baisią galę turės Ker Karraje, kai jisai bus apsiginklavęs užpuolimui ir atsigynimui ant jųjų! Jeigu galima tikėti Tamui Rochui, tai šitas fulguratorius galėtų sudaužyti žemės skritulį vienu smugiu. Ir kas žino, gal vieną gražią dieną jisai pabandys tai padaryti?

(Toliaus Busę

Pašnekėlių Kampelis.

708. Iš kur atsirado Kalėdų eglaitė? Bėveik visos tautos turi savo padavimus-pasakas apie Kalėdų eglaitės atsiradimą. Nors tame nėra jokios istoriškos svarbos tačiaus visgi žingeidu, kas pirmas įvedė šitą kuone visapasaulinį paprotį.

Skandinavų padavimas yra bene seniausis. Jame kalbama apie nepaprastą medį, išaugusį iš krauju prasisunkusios žemės, kur du numylėtiniai—mergina ir bernelis—buvo žiauriu budu užmušti. Nekuriomis naktimis, apie Kalėdas,—sako šitas padavimas,—to medžio šakose žibėjo nepaprasta, paslaptinga šviesa, kurios joks vėjas užpusti negalėjo. Iš čia buk ir buvo pradžia Kalėdų eglaitės.

Francuzai, vokiečiai ir kitos tautos taipgi turi savo padavimus. Sulyg vieno iš jų, garsus reformatorius Martinas Liuteris buvo pirmas šio papročio įvedėjas. Kiti tvirtina, kad paprotys turėjo savo pradžią net Egypte.

Šitos visos pasakos, žinoma, lieka tiktai pasakomis. Du dalyku, vienok, išrodo neabejotini. Kalėdinė eglaitė turėjo turėti savo pradžią tarp šiaurės žmonių, nes eglė yra medis, augantis šaltame klimate. Antras neabejotinas faktas yra, kad pirmos tikros žinios apie tai paeina iš Vokietijos—apie 17-to šimtmečio pradžią. Friedberge yra labai senas manuskriptas (iš 1608 metų), kuriame tulas Strassburgo miesto pilietis aprašinėja apie Kalėdų eglaitę. Per du šimtu metų šis paprotis viešpatavo Reino paupiais ir tik 19-to šimtmečio pradžioje jis staigiai išsiplėtojo po visą Vokietiją. Penkiasdešimts metų vėliaus paprotys užkariavo visas krikščioniškas šalis.

Anglijoj šis paprotys tapo įvestas 1829 m., o Amerikon jį atnešė ir išplatino vokiški ateiviai.

Lietuvoj šitas paprotys seniaus, berods, visai nebuvo žinomas ir pradėjo platintis tik labai nesenais, sulyginamai, metais.

□⊠□

709. Nepaprasti metai ir—merginos. Šįmet yra nepaprasti metai—"leap year," kaip anglai vadina. Nepaprasti metai turi 366 dienas, kuomet paprasti metai turi tik 365 dienas. Nepaprasti metai buva kas ketvirtas metas. Metais, jųs žinote, vadinasi laikas, per kurį žemė apkeliauja aplink saulę. Tą kelionę ji atlieka į 365 dienas, 5 valandas, 48 minutas ir 46 sekundas. Taigi nustatyta, kad kiekvieni metai turi turėti lygiai po 365 dienas. Iš likusių gi valandų, minučių ir sekundų į keturis metus pasidaro viena extra diena, kurią pridedama prie kalendoriaus kas ketvirtas metas prie vasario mėnesio. Todėl ir vasaris per tris metus turi po 28 dienas, o kas ketvirtą metą turi 29 dienas.

Bet ką-gi merginos su tuom turi? O, visi amerikonai žino, kad nepaprastuose metuose ir nepaprasti budai turi buti. Sakoma, kad nepaprastais metais merginos turi teisę pirma išpažinti savo meilę berneliui ir ji turi teisę pakalbinti jį vesti.

Šitas paprotys nepaeina vien tik iš pasakų, nes apie tai nekuriose šalyse buvo net tam tikri įstatymai išleisti.

Škotijoj, pavyzdžiui, 1288 metais buvo išleistas sulyg nepaprastų metų sekantis įstatymas: "kiekviena mergina, turtinga ar neturtinga, turi teisę užkalbinti vyrą, kuris jai patinka, ir jeigu jis atsisakys imti ją už savo pačią, tai jis bus nubaustas" (čia paduodama tulą suma tų laikų skotiškų pinigų)." Nuo šitos bausmės tokį nelaimingą vyrą galėjo išgelbėti tik priparodymas, kad jis yra jau su kita mergina sužiedotas.

Keliais metais vėliaus panašus įstatymas tapo išleistas Francuzijoj ir tapo karaliaus patvirtintas. Taipgi sakoma, kad prieš išplaukimą Koliumbo į garsiąją kelionę, kurios laike jis atrado Ameriką, tokias pat teises gavo merginos Genuos ir Florencijos miestų.

Juo toliaus, juo dalykai, kaip rods, ėjo blogyn, nes knygelėj "Meilė ir Ženatvė," išleistoj 1606 metais Londone, rašoma, kad tais laikais buvo lex non scripta (įstatymas nerašytas), jog nepaprastais metais vien tik merginos išimtinai turėjo teisę kalbint prie ženatvės.

Kiek vėliaus, apie pradžią 18-to šimtmečio "įstatymai" siektiek suminkštėjo, nes jau nereikalauta, kad vyras butinai turėtų merginą vesti. Jis galėjo ir atsisakyti, tik jos užvilimo nusaldinimui reikalauta, kad toks vyras tokiai merginai, kurios jis nepriima, nupirktų šilkinę "dresę."

Ar daugelis vyrų iš tos priežasties nusibankrutino—"apie tai istorija nieko nesako,"—gal but todėl, kad skaitymas butų perliudnas.

Margumynai.

Bulota ir Žemaitė atvažiavo? "Laisvė" praneša, kad ji gavusi žinią, buk Amerikon atvykę p. Bulota, buvęs lietuvių atstovas dumoje ir p. Žemaitė, žinoma lietuvių raštininkė. Jiedu buk atvažiavę per Japoniją ir išsėdo San Francisco, Cal. Iki šiolei negauta jokios tiesioginės apie tai žinios.

Karė atveja pas mus vis didesnį skaitlių žymesnių lietuvių iš Lietuvos,—tam laikui, žinoma.

Mielai jie bus čionai sutikti, nes Amerikos lietuviai moka pagerbti veikėjus ir veikėjas, musų tautos labui dirbančias.

Ypačiai mielai amerikiečiai sutinka veikėjus, vedančius lietuvius galimon šiuom momentu vienybėn. Ar šie svečiai, apie kurių atvykimą pranešama, bus tokiais vienytojais-vadais, to męs nežinome ir nenorime iš kalno pranašauti.

Ginčai su Lenkais.

Apie ginčus, kurie ėjo tarp kun. J. Jonaičio ir tulo lenko Omahos anglų laikraštyj World Herald dėlei Kanto, Kosciuškos, Mickevičiaus ir Sienkevičiaus, atsiliepė ir lenkų laikraštis Gwiazda Zachodu (iš Omaha, Nebr.).

Paminėjęs kun. Jonaičio argumentus, kuriais jis prirodinėjo, kad Mickevičius ir Sienkevičius, o gal ir Kosciuško, buvo lietuvių paėjimo, šis laikraštis rašo:

"Taip rašo kun. Jonaitis ir reik pripažinti, kad iš didesnės dalies jis turi teisybę. Vienok mums išrodo, kad butų geriaus, jeigu kun. Jonaitis, vieton gilių ir smulkmeniškų tyrinėjimų apie paėjimą musų didžiųjų vyrų, nueitų tų "Lietuvių" pėdomis ir pradėtų sulyg jų pavyzdžio darbuotis gerovei musų bendros tėvynės—Lenkijos ir Lietuvos."

Matyt, šis lenkų laikraštis, kaip ir daugelis kitų, vis dar tiki, kad galima butų atstatyti lenkiškai-lietuvišką uniją, kurios lietuviai visai nenori pripažinti.

Apie Revoliuciją Rusijoj.

Iš rusų laikraščių galima numanyt, kad Rusijoj buvo, ar gal ir yra, labai arti revoliucijos. Apie tai atvirai bent kalbėta. Įdomu, kad pirmi tą kalbą sukėlė dešinieji atžagareiviai—monarchistų partija.

Petrograde, pradžioje gruodžio, atsibuvo suvažiavimas monarchistiškų Rusijos organizacijų, kurios yra priešingos konstitucijai ir geidžia palaikyti neapribuotą caro valdžią. Dalyvavo apie 250 atstovų. Jie savo kalbose nurodinėjo, kad progresistų blokas, susidedantis iš visų liberališkų atstovų Dumoje ir Valstijos Taryboje nori nuversti dabartinę valdžią, o jeigu tas nepasisektų, tai tuomet sukelti revoliuciją.

Kalbėtojai atvirai tvirtino, kad revoliucija "kelia galvą augštyn" ir kad reikia ją "sutrinti" pirm negu ji įsigalės.

Rusų laikraščiai daug apie tą suvažiavimą ir apie tas kalbas rašo. Suvažiavimo tikslu buvo sutverti iš monarchistų "juodąjį bloką," ant kurio galėtų atsiremti dabartinė atžagareiviška Rusijos valdžia, nes progresistų blokas turi didumą balsų Dumoje. Ir Dumos posėdžius atidėta ant toliaus todėl, kad bijotasi, idant Duma nesukeltų pasipriešinimo, kaip kad pirmoji Duma buvo anais metais sukėlusi.

Kauno Komendantas Pasmerktas Katorgon.

Kauno tvirtovės komendantas, gen. Grigorjev, už tai, kad atidavė vokiečiams Kauno tvirtovę, tapo kariško teismo pasmerktas 15-ai metų katorgos. Nuo jo nuplėšta visi jo titulai, činai ordenai, bajorystė ir visos privilegijos. Ir nuo mirties bausmės jį išgelbėjo tik jo pirmesnė pavyzdinga tarnystė bei atsižymėjimas laike turkų karės 1877 ir 1878 metais.

Apie tai randame laikraštyj Rieč oficialį Vyriausios rusų vado štabo pranešimą, kuris skamba liuosame vertime sekančiai:

"Generolas Grigorjev tapo atiduotas speciališkam skyriui kariškojo Dvinsko apskričio teismo.

"Teismas, ištyręs reikalą, pripažino generolą-nuo-kavalerijos Grigorjevą kaltu:

1) Priešingame įstatymams valdžios neveiklume, kuris apsireiškė tame, kad neduota reikalingų paliepimų, idant priruošti tvirtovę prie tinkamo atsigynimo, o toks prasižengimas sulyg įstatymų užtraukia bausmę neaugštesnę negu atidavimas į pataisos areštantų rotas, ir rado kaltu

2) tame, kad jis savo valia, nepildydamas savo tarnystės pareigos, apleido, laike mušio, tvirtovę ir komandavimą jam pavestos kariumenės. Prasikaltusieji šiuom žvilgsniu baudžiami—atėmimu nuo jų visų civiliškų teisių ir mirties bausme, arba išsiuntimu į katorgą nuo keturių iki penkiolikai metų.

Teismas, sulyg šios bylos aplinkybių ir turint omenyje aplinkybes, sumažinančias generolo Grigorjevo kaltę, butent: kadangi jis ilgai ir be nusidėjimo iki šiolei tarnavo ir buvo atsižymėjęs mušiuose laike karės 1877—1878 metuose, kas yra paliudijama kariškomis dovanomis, parinko jam bausmę—katorgą augščiausiam laipsnyj, t. y. ant penkiolikos metų.

Abelnai, sutraukus kruvon viršpaminėtus jo nusidėjimus, teismas nusprendė: generolui-nuo-kavalerijos Grigorjevui atimti kariškąjį vardą, visus činus, ordenus, ženklus ir medalius, bajorystę ir visas civiliškas teises, išmesti jį iš kariškos tarnystės ir nusiųsti jį katorgon ant penkiolikos metų, su teisuotomis šitos bausmės pasekmėmis.

"Šitas nusprendimas tapo patvirtintas per vyriausį to fronto armijų vadą."

Kaip Lenkai su Lietuviais Kovoja.

Kiek laiko atgal šiame laikraštyj buvo pranešta apie ilgą ir gražų straipsnį, apie lietuvius, kuris tilpo Hearsto ir kituose angliškuose laikraščiuose ir kurį parašė profesorius Selikowitz. Jame nebuvo niekc priešingo rašyta apie lenkus, vien buvo užtariami lietuviai.

Dabar laike tautininkų seimo Philadelphijoj paaiškėja, kaip lenkai "broliškai" tai sutiko.

"Kova" šitą dalį seimo aprašinėja sekančiai:

"Vinikaitis pasakoja apie nedraugiškus lenkų pasielgimus su lietuviais Amerikos gyvenime ir spaudoje. Sako, prof. Selikavičius, kurio tėvas buvo žydas, o motina lietuvė, rašė prijaučiantį lietuviams straipsnį, kuris paskui patilpo 150 įvairių laikraščių. Per Selikavičiaus stenografą ar per ką kitą lenkai dasižinoję, kad jis tokį straipsnį rašo. Lenkai atsiuntę savo deputaciją, reikalaudami, kad to straipsnio jis spaudon neduotų. Selikavičius lenkus išsiuntęs laukan. Tatai lenkai išsiuntinėjo įvairiems amerikonų laikraščiams pranešimus, kad jie nedėtų tų straipsnių apie Lietuvą, o jei ne, tai jie boikotuosią tuos laikraščius. Tuoj jie pradėjo šaukti mass-mitingus išreiškimui paniekos Selikavičiui ir pasiuntę dar vieną deputaciją, kuri ypatiškai protestavo prieš Selikavičių, išvadindama jį išgama ir girdamos, kad lenkai gyvulius-lietuvius padarė žmonėmis. Patilpus gi laikraščiuose Selikavičiaus straipsniui, lenkai rašę tiems laikraščiams grąsinimus, kad jie boikotuosią juos politikiniai, balsuosią prieš jųjų statomus arba užtariamus kandidatus; ir tuojaus iš lenkų laikraščių tapę išmesti "Star" kompanijos apgarsinimai, kurios visuose laikraščiuose buvo tilpęs profesoriaus Selikavičiaus straipsnis apie Lietuvą ir lietuvius.

"Vinikaitis atpasakojo tai, ką iš Selikavičiaus lupu buvo girdėjęs p. Vilmontas. Vilmontas pasakojo, kad pirmiaus tilpdavo jo įvairus straipsniai apie Lietuvą įvairiuose angliškuose laikraščiuose, bet po šiokių lenkų deputacijų, grąsinimų ir protestų tie laikraščiai atmesdavę visus jojo straipsnius. Selikavičius jam pranešęs, kad lietuviai turi dručiai susiorganizavusį priešą, t. y. lenkus."

LIETUVIŲ CENTRALIO KOMITETO RUPESČIAI.

Lietuvių Centralis Komitetas, kurio pirmininku yra dumos atstovas Yčas, daro viską, kas tik jo galėj, idant palengvinus lietuvių pabėgėlių likimą.

Šis centralis komitetas susiorganizavo taip, kad su jo veikimu pradėjo rimtai skaitytis ir Rusijos valdžia.

Pereito gruodžio pradžioje, kaip praneša laikraštis Rieč, Petrograde atsibuvo specialis posėdis valdiškos komisijos, kuris svarstė sąmatą pašelpos, kokios nuo valdžios šisai lietuvių komitetas reikalavo.

Savo paaiškinimuose Centralis Lietuvių Komitetas nurodė, kad abelnas lietuvių-pabėgėlių skaitlius siekia 200 tukstančių ypatų ir kad iš šio skaitliaus 61,185 lietuviai randasi tiesioginėj komiteto globoj.

Savo išdirbtoj sąmatoj centralis lietuvių komitetas prašo, kad aprupinimui pabėgėlių lietuvių per lapkritį ir gruodį (1915 m.) lietuviams butų paskirta 2,119,339 rubliai, neskaitant pašelpos, kurią šis komitetas gauna iš Tatjanos komiteto, po 75,000 rublių kas mėnuo.

Iš pašelpos, kuri gaunama nuo Tatjanos komiteto užlaikoma tarp 3 ir 4 tukstančių vaikų ir jaunikaičių augštesnėse mokyklose, gimnazijose, pradinėse ir amatų mokyklose ir kitokiose mokslo įstaigose.

Apsvarsčius sąmatą, komisija ją pakirpo iki 1,495,000 rublių. Išskyrus gi iš šitos sumos anksčiau gautus avansus, lietuvių centraliniam komitetui paskirta valdiškos pašelpos 860,000 rublių.

Lietuvių Centralis Komitetas dar reikalavo 195,000 rublių užlaikymui pradinių ir kitokių mokyklų kuriose mokinasi pabėgėlių vaikai. Svarstant šį klausimą, vidaus reikalų ministerio pagelbininkas, N. B. Pleve, išreiškė abejojimą, ar valdžia privalo skirti pinigus pabėgėlių vaikų mokslui. Sulyg jo nuomonės valdžia turėtų pagelbėti užganėdinti tik opiausius pabėgėlių reikalavimus.

Po trumpo apsvarstymo šio klausimo, paaiškėjo, kad visi komisijos nariai vienbalsiai pripažino, jog mokinimas pabėgėlių vaikų yra visos viešpatijos užduotis, nuo kurios valdžia negali atsisakyti. Sulyg tos minties Lietuvių Centraliniam Komitetui paskirta dar 155,000 rublių užlaikymui mokyklų lietuvių pabėgėlių vaikams.

Tame pačiame posėdyj komisija svarstė ir latvių komiteto sąmatą. Latviai prašė paskirti pabėgėlių latvių reikalams 1,648,000 rublių.

Apsvarsčius šį klausimą, komisija paskyrė latviams, avanso formoje, 400,000 rublių.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIAUS.
Lakštas 51:

Antanas Galinskas, Pittston, Pa., kalėdų dovana	5.00
Waterbury, Conn., TMD. kuopos prakalbose, per A. F. Osteiką: S. Lietuvninkas, A. Jasutis, A. Ragauskas, P. Steponavičius, P. Daukaitis—po $1.00. P. Tiškinas, M. Alyta, A. Aidukonis, T. Matas, A. Jakaitis, J. Putrius, J. Tankanis, B. Baranauskas, P. Vokietaitis—po 50c. B. Montvila, J. Ramanauskas, P. Beltrenas, S. Vasauskas, J. Plevokas, J. Aidukonis, S. Tiknius, Nežis, J. Mikelionis, F. Rimkevičius, S. Sipavičius, P. Jokubaitis, K. Steponaitis, O. Bobinienė, M. Zdanis, J. Tuckus, P. Ramašauskas, K. Sučas, P. Biskis, S. Samošius, K Blažaitis, A Osteika—po 25c. Viso	$20.73
P. B., Grand Rapids, Mich., kalėdų dovana	4.00
Cleveland, Ohio, TMD. 20 kp. prakalbose per A. B. Strimaitį	26.11
Petras Weisnefski, Dannemore, N. Y.	50c
Silvestras Ruzgis, Edgewater, N. J.	5.00
Viso per savaitę	61.34
Buvo Lakšte 50	7,275.50
Viso įplaukė Fondan	7,336.90

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.
Lakštas 50:

Waterbury, Conn., TMD. kp. prakalbose: A. J. Povilaika, P. Tiškinas—po 50c. Viso	1.00
P. G., Grand Rapids, Mich. kalėdų dovana	1.00
Viso per savaitę	2.00
Buvo Lakšte 49:	967.13
Viso įplaukė Fondan	969.13
Viso per abi dali Fondo	$8,308.03

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. fin. sekr.

Kibirkštįs.

Bostono telegramas: Gabijiečiai lošia ir dainuoja, o redaktoriai juos spaviedoja; o tuos redaktorius kiti redaktoriai (per laiškus) ir gi spaviedoja...

Mat kylis varo kylį, o šlėga visus.

×=×

Ir netikėk tu man, žmogau, į prigimimą! Kaip tėmiju, tai "Keleivio" juristams gerų geriausiai sekasi studijuot tuos įstatymus, kuriais galima suareštuot lietuvius (pirma apie Živatkauską, dabar apie lietuvių peticiją).

×=×

Progresas, vyruti, progresas eina kaip iš pypkės! Iki šiolei stebuklingi daktarai gydydavo žmonės nuo ligų per popierą (per laiškus) o dabar kaip matau kiti "daktarai" mano alkstančius žmones ir papenėti su popiera ("Viltis.") .

×=×

Vyrai! Tik gaukit Lietuvai autonomiją, o su cenzorium jau nebus jokios bėdos. Jis jau pats per "Darbininką" aplikeišeną ant to džiabo padavė. *Pašalinis.*

×=×

Atvažiavusis Amerikon "daktaras" sako, išradęs budą, kaip su gazieta ("Viltim") žmones papenės. Prusas už tokį išradimą gerai užmokėtų.

×=×

Živatkauskas prisiekė, kad jis su tautininkų pliatforma sutinka

Kuris dabar Živatkausko galas yra socialistas, o kuris tautininkas?

×=×

Aš maniau, kad Marsas dabar turi darbo iki ausų Europoj, o kaip girdžiu, jis vėl čia mums Žagarą prisiuntė.

×=×

Ve-zėk! Kokią pliatformą tautininkai nudrožė... Nei pridėt, nei atimt.

Trumpai, storai ir gerai,—kad net ir prastas žmogus gali suprasti.

×=×

Kai dirbi pliatformą, tai žiurėk, kur ją dirbi. Jeigu Lietuvoj—tai remkis, brač, ant ukininkų, ba jų daugiausiai, o jeigu Amerike—tai ant darbininkų—nes su jais turi biznį varyt. Visados žiurėk iš kur vėjas pučia—busi geras "diplomatas"—tam laikui, pakol tave nežuos.

Jurgis Spurgis.

EXTRA.

VOKIEČIAI KRAUSTOSI IŠ PANEVĖŽIO.

Petrogradas, sausio 21 d.—Laikraščio "Birževija Viedomosti" korespondentas praneša iš Dvinsko, kad vokiečiai pradėjo kraustyti savo sankrovas iš Panevėžio ir viską išveža toliaus užpakalin—į Šiaulius, Liepojų ir į Vokietiją. Zeppelino stotis netoli miesto taipgi tapo išardyta. Iš to išvedama, kad vokiečiai bene mano pasitraukti atgal visu frontu.

Galicijoj ir Volyniuje vokiečiai taipgi kraustosi iš Kovelio ir Vladimir-Volynsk, kur buvo centras teutoniškų kariškos medžiagos sankrovų.

175,000 KRITO GALICIJOJ.

Londonas, sausio 11 d.—Budapesto laikraštis **Pester Lloyd** apskaitliuoja, kad laike paskutinių poros savaičių Galicijos mušiucse krito daugiau negu 175,000 užmuštais ir sužeistais. Abidvi pusės traukia mušin vis didesnes pajiegas ir mušio žiaurumas, sakoma, esąs neišpasakytas. Rusai yra pasiryžę pramušti austrų frontą; teutonai galva trukčiais traukia visas galimas jiegas, kad užkirtus kelią šitam pavojui. Pats caras yra prie šito fronto.

TAUTINĖ SANDARA AUGA.

Philadelphia, Pa. Po tautininkų seimo tuojaus prie Amerikos Lietuvių Sandaros prisirašė dvi draugijos: "Lietuvos" Draugija ir "Petro Armino" Draugija—po 200 narių turinčios. Tikimasi, kad ir kitos tautiškos draugijos prie Sandaros prisidės.

Philadelphietis.

Baltimore, Md. Sausio 6 dieną jau susitvėrė Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopa iš 160 sąnarių. Tikimasi, kad ir visos tautiškos Baltimore draugijos prie Sandaros prisidės. Iki šiolei neturėjo kur glaustis, o dabar jau kas kita.

Baltimorės Dainius.

VIETINES ŽINIOS.

SLA. apskričio susivažiavimas. Pereitą pėtnyčią, ant Town of Lake, atsibuvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoj Antrojo apskričio kuopų suvažiavimas. Jo tikslu buvo apsvarstyti tinkamus SLA. Centro Valdybon kandidatus ir patarti SLA. kuopoms už juos ateinančiuose rinkimuose balsuoti.

Svarbiausiais kandidatais iš vietinių, kaip matyt, buvo advokatas F. P. Branchulis ir p. K. Jurgelionis. P-no Jurgelionio kandidatura, nors labai atkakliai statoma, nesutiko tarp delegatų užuojautos. Apskritys nutarė pastatyti kandidatu advokatą F. P. Bradchulį. P-as Jurgelionis ir pora jo adjutantų desperatiškai mėgino išgelbėti p. Jurgelionio kandidaturą, stengdamiesi, kad Apskričio rekomendacijoj (kuri žemiaus telpa) butų bent paminėta, kad K. Jurgelionis visgi neatsisako nuo kandidaturos į SLA. prezidentus. Tačiaus ir šitas "paskutinis vilties šiaudas," nežiurint į visus "spyčius," tapo atmestas ir p-no Jurgelionio ambicija tapo paskandinta jo locname apskrityje.

Suvažiavimas oficiališkai išnešė sekančią rezoliuciją-pranešimą:

Trečiasai Suvažiavimas Antrojo Apskričio Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, laikytas lapkričio 28 d. 1915 m., vienbalsiai nutarė, kad Apskritys rekomenduotų kuopoms tinkamas ypatas į SLA. Centro Valdybą. Prisilaikant šio nutarimo, SLA. Antrasai Apskritys sukvietė specialį susirinkimą sausio 7 d. 1916 m., 8:30 val. vakare. Prezidentas Antrojo Apskričio atidarė susirinkimą, paaiškindamas tikslą šio susirinkimo. Susirinkime dalyvavo 7 kuopų valdybų nariai ir 6 kuopos prisiuntė laiškais savo patarimus ir sutikimą ant visų Apskričio nutarimų. Buvo paduotas įnešimas ir priimtas vienbalsiai, kad kiekvienas atsilankęs asmuo ant šio susirinkimo parašytų 7 ypatų vardus, kurie manoma yra tinkamiausiais užimti Centro Valdybos urėdus, paženklinant, kokią ypatą į kokį urėdą.

Plačiai apsvarsčius kiekvieną kandidatą, atskirai nutarta buvo kad Antrasis Apskritys rekomenduotų po vieną kandidatą į kiekvieną Centro Valdybos urėdą ir priėita prie galutinio slapto balsavimo, kuriame pasirodė rezultatai sekanti:

Šias išrinktasias ypatas SLA. Antrasis Apskritys nuoširdžiai rekomenduoja kuopoms nominuoti ir rinkti į SLA. Centro Valdybą:

Prezidentu:—Advokatą F. P. Bradchulį iš Chicago, Ill.; vice-prezidentu:—Praną Kibartą iš Chicago, Ill; sekretorium:—A. B. Strimaitį, dabartinį SLA. sekretorių; iždininku:—A. J. Bieržinską iš Chicago, Ill; daktarų kvotėju:—Dr. A. L. Graičuną iš Chicago, Ill.; iždo globėjais:—M. J. Damijonaitį iš Chicago, Ill. ir St. P. Tananevičia iš Chicago, Ill.

F. K. Strzyneckis.
SLA. 2-jo Apskričio Sekretorius.

"Agitatorius." Besiartinant rinkimams Susivienijimo Lietuvių Amerikoj Centro Valdybos viršininkų, prasidėjo Chicagoje agitacija už tulus kandidatus. Sakoma, kad į SLA. prezidentus peršasi p. Kleofas Jurgelionis, "Nedėlios Naujienų" redaktorius. Nekurie sako, kad todėl p. Jurgelionis ir savo laikraštyj pradėjęs nuo kelių savaičių apie SLA. rašinėti ir SLA. reikalais rupintis, nors anais metais budamas SLA. oranizatorium, sakoma, per visus metus nei vieno nario neprirašęs.

Ar tas teisybė, nežinau. Bet girdėjau, kad už jį čia darbuojasi p. V. Mišeika, "Aušros" vedėjas. P-as Mišeika nesenai tais reikalais lankėsi ant Town of Lake ir mėgino prisiartinti prie vieno iš SLA. Antrojo apskričio direktorių, kurį jis manė socialistu esant. Juomi buvo p. Strzyneckis. Tarp jų atsibuvo maž-daug tokio turinio pasikalbėjimas:

Mišeika: Tamista esi Apskričio viršininku, tai butų gerai, kad apskritys rekomenduotų į SLA. prezidentus Jurgelionį.

Strzyneckis: Aš manau, kad p. Jurgelionis nėra atsakantis. Aš nei pats už jį nebalsuočiau, nei kitiems nepatarčiau.

Mišeika: Bet juk tamista esi socialistas. Męs norime socialistus išrinkti į SLA. centro valdybą.

Strzyneckis: Socialistas, ar ne socialistas, bet aš žiuriu į tai, kas tinka, o kas netinka į tą urėdą. O jeigu norite socialistą, tai kodėl

(Tąsa ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Pov. Gasiunas, Milwaukee. Jums siųstas laiškas, Jusų nurodytu antrašu, sugrįžo atgal.

p. A. J. K. Malonu mums bus jeigu ir dažniaus pranešite žinių iš Jusų kolionijos.

p. J. A. Misiunas. Jusų laišką pasiuntėm "Dar. Vilt." Gal jie patįs atsakys, nes męs to taip pat laikraščio negauname.

p. St. Strazdas. Siųsdami taip sustatytus atsišaukimus, viena ranka mušat, o kita prašot. Mums keista tas išrodo. Įdėsim į sekantį numerį.

p. Vergas. Jau buvome sustatę kito korespondenciją apie tą patį, todėl jusiškę apleisime. Bet meldžiame rašinėti.

p. B. T. Petraitis. Su jais tas pats visur, ir tas nėra jokia naujiena. Pamėginkit aprašyt kokį nors žingeidų atsitikimą.

p. J. J. Žil. Tilps sekančiame numeryj; šiame pritrukome vietos.

Čia nepaminėtiems. Peržiurėsim ir ką galėsim, sunaudosim.

Apgarsinimai.

UŽGANĖDINTAS.

Mr. G. D. Stonich dabar yra pilnai užganėdintas, kuomet jis atgavo savo sveikatą. Jisai sako sekančiai: "Aš noriu padėkoti Jums, iš gilumos savo širdies, už vertingą jusų gyduolę, Amerikoniško Kartaus Vyno Elixirą, kuris visiškai išgydė mane ir kurį aš galiu rekomenduoti visiems, ypatingai angliakasiams ir visiems sunkiai dirbantiems vyrams. Aš negalėjau nei valgyti, nei miegoti, bet kuomet aš pavartojau tąją gyduolę, aš galiu gerai valgyti ir miegoti. Aš esu užganėdintas. G. D. Stonich, Box 135, Winkelman, Arizona." Nemiegojimas paprastai yra pasekmė suirimo gromuliavimo systemos, ypatingai kuomet susijungia su apetito praradimu ar konstipacija. Jųs turite, kiekviename atsitikime, vartoti Amerikoniško Kartaus Vyno Elixirą. Ligose, susijungusiose su konstipacija, prastu gromuliavimu, gazais viduriuose—jis suteiks jums greitą palengvinimą. Kaina $1.00 Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333—1339 South Ashland ave., Chicago, Ill.

.....

Trinerio Linimentas veikia greitai prašalinime reumatiškų ir neuralgiškų skausmų, ir po sunkaus ir nuvarginančio darbo. Kaina 25c. ir 50c., per krasą 35c. ir 60c.

PARSIDUODA AUTOMOBILIAI.

50 arklių pajiegos **Auto Truck** geroje tvarkoje visas per naują pertaisytas, veža arti du tonu, tinka visokiam bizniui, vertas $800, parsiduoda už—$300.00

Šis truckas buvo savaščia Furniture Štoro, po pardavimui štoro jis dabar nereikalingas ir užtai parsiduoda pigiai.

Atsišaukite pas
DR. J. KULIS
3259 So. Halsted St.,
Telefonas Yards 1532.

7-nių pasažieirų, 6 cilinderių Locomobile Limousinas, model 1913. Geriausio darbo, geriausioje tvarkoje, kaip naujas. Yra tai geriausia mašina graborio bizniui. Verta $2,500.00, parsiduoda už $1,600.00.

Atsišaukite pas
DR. J. KULIS
3259 S. Halsted St.,
Telefonas Yards 1532.

Pajieškojimai.

Pajieškau Antano Jakačionio. Vilniaus gub., Vilniaus pav., Musnikų parap., Vinkšnabrasčio sodos. 6 metai atgal gyveno Chicagoje, dabar nežinau kur. Apie 20 metų kaip Amerikon. Pats ar kas kitas, malonėkite duoti žinią šiuo adresu:

Juozas Jakačionis,
1714 E. Washington st.,
Springfield, Ill.

Pajieškau Antano Milinavičiaus; paskutinu sykiu gyveno Riverton, Ill. ir Antano Šepučio, kuris gyveno Rockford, Ill. Taipgi prašau ir kitų parapijonų, katrie mane pažįsta, atsišaukti tokiu antrašu:

Alex Sajauski,
827 Vine st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau Konstantino ir Jurgio Likų, Jodpanų sodžiaus, Puponių val. sčiaus. Prašau atsišaukti mano adresu:

Napoleon Maželis,
Box 431, Johannesburg, Transvaal, South Africa.

Pajieškau savo draugo Mikolo Arnastaucko, Suvalkų gub., Mariampolės pav. Turiu svarbų reikalą. Pats, ar kas apie jį žino, meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

P. Gavėnas,
5 Hull st., Sharon, Pa.

Reikalavimai.

Reikalauju moteriškės prie namų darbo. Šeimyna susideda iš dviejų. Meldžiu kreiptis per lašką ar ypatiškai dėl platesnio paaiškinimo.

A. S. Kraujalis,
1504 So. 50th ct., Cicero, Ill.

Reikalaujame agentų dėl pardavinėjimo Gary, Ind. ir Chicagos lotų ir namų po visus miestus. Nuolat arba vakarais ir nedėldieniais, neapleidžiant savo dieninio darbo. Naujas budas, lengvai parsiduoda. Didis uždarbis. Biznio Kurso-Instrukcijos agentams dykai. Aukso verčios, ir niekur kitur negalima gauti šio mokslo ir apsišvietimo, kur žmogų perdirba į grečiausį laiką ant geresnio. Adresuokite

The Chicago Realty Sales Co.
Room 35, 154 W. Randolph st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda saliunas labai pigiai. Biznis geras, išdirbtas; arti nėra kito saliuno. Parsiduoda iš priežasties nesveikatos savininko. Atsišaukti:
3658 So. Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai 6 cilinderių Locomobile Limousinas. Atsišaukite pas
Dr. J. Kulis,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

Frank Mickus, kuris gyveno Belvedere, Ill., tegul tuojaus atsišaukia į "Lietuvos" redakciją. Jo prova prisiartina 21 d. šio mėnesio, ir jeigu jis ant to laiko nebus, tai prova liks išmesta. Atsišaukti tuojaus.

FARMOS GERIAUSIOS.

Pirkite šias musų farmas Didžiausioje Lietuvių Farmerių Kolionijoje Amerikį. Ta kolionija yra per mus uždėta 1905 metais ir męs apgyvendinome ją su 360 lietuviais farmeriais. Męs esame seniausieji ir didžiausieji Amerikos lietuviai farmų pardavėjai. Męs parduodame teisingiausiu budu išduodami užvarantuotus popierius Deeds ir čystus Abstraktus be jokių extra damokėjimų. Męs turime šimtus visokio didumo farmų parduoti, išdirbtų su užsėtais laukais, su sodnais, su budinkais. Žemė derlingiausia, nes maišosi su moliu ir juodžemiu ir molis su gera smielžeme, maišyta. Geriausia žemė dėl visokių javų, daržovių, sodnų, pievų ir gyvulių auginimo-ganyklų. Ir turime daugybė žemės neišdirbtos, geros, kurią parduodame visokio didumo plotais pigioj po $6 akerį ir brangiausiu lengvų išmokėjimų. Kiekvienas gali tokios žemės pasiimti ir mieste dirbdamas išmokėti ir likti farmeriu. Pasiskubinkite nusipirkti bo prekės greit bus daug augštesnės. Atvažiuokite pas mus męs tikrai užtikriname jus, kad surasite sulyg savo noro farmų pirkti. Už ką busite mums dėkingi. Kviečiame visus miesčionis darbininkus ir iznierius atvažiuoti ir apsigyventi pas mus ant farmų tarp savų brolių lietuvių farmerių. Kuogražiausiame ir sveikiausiame apgyventame krašte pilna aplink vaikams mokyklų, bažnyčių, geležinkelių ir gerų žviravotų kelių. Apielinkėje turgaunų miestų Scottvillės ir portavas miestas Ludington, Michigan. Nusipirkite musų kolionijoje farmas jums taipos patiks ant musų farmų gyventi. Apie miestus nei mislyti nenorėsite. Turėsite ant farmų užtikrintą sau gerą gyvenimą. Trumpu laiku farma pati per save išsimokės ir padarys jus turtingais į kelis metus laiko. Rašyk tuoj, gausi lietuvių kolionijos mapą ir katalogę dovanai. Tik įdėkit už 4 centus stampą dėl prisiuntimo keštų.

A. KIEDIS & CO.
Real Estate
Peoples State Bank Building,
Scottville, Michigan.

Ar Jųs Kosite?

Jei taip, tai sustabdykite jį! Tai yra lengva padaryti, jei Jųs imsite

Kosėjo Nuolatos.

"Aš pagavau didelį šaltį ir nuolatos kosėjau, parašė p. W. Woloszyn, Weirton, W. Va., ir jeigu aš paimdavau stiklą šalto vandens, kosėjimas pasidarydavo labjaus traukčiojantis. Dirbdamas blešinių dirbtuvėje arti milžiniško karščio, aš turėjau gerti vandenį. Aš perskaičiau apgarsinimą apie Severos Balzamą Plaučiams, ir, išvartojus 25 centų bonkutę, kosulis sustojo, ir aš jaučiuos gerai ir sveikai."

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balzamą Plaučiams) laiku. Pamėginkite jį nuo peršalimų, užkimimo, bronchito, krupo ir kokliušo. Suaugusiems kaip ir vaikams. Kainos 25c ir 50c visose aptiekose.

Skaudėjimai Krutinėje,
ir įvairus kiti sopėjimai ir skaudėjimai yra greitai išvaromi, trinant gerai **SEVEROS GOTHARD ALIEJUM** (Severa's Gothard Oil). Jisai yra puikus raminantis linimentas. Kainos: 25 ir 50c už bonką. Visose aptiekose.

Severos Medikališkas Kalendorius.
1916 metams yra dabar gatavas išplatinimui Jusų aptiekoje, arba tiesiog nuo musų. Tikrai gaukite vieną kopiją ir laikykite ją parankioje vietoje per visus metus.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

ĮDĖK SAVO PINIGUS IR UŽTIKRINK savo ateitį ant nepaprastai produktyvės Arkansas ir Louisianos žemės. Daug kolionijų tavo vientaučių jau yra įsteigta tose valstijose prie Rock Island Linijų, ir jie turi pasisekimą. Jųs galite atlikti tiek pat gerai, ir šita žemė parsiduoda nuo $5 iki $10 už akerį. Musų emigracijos biuras gali suteikti jums teisingų ir patikėtinų informacijų apie ukininkavimo galemybę teritorijoje męs tarnaujame. Rašykite savo prigimta kalba į L. M. Allen, Passenger Traffic Manager, Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill. (4)

E X T R A

Parsiduoda medinis namas su bučerne ir visais bučernei reikalingais daiktais. Labai gražus štoras ir geroje lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Atsišaukti į A. Olszewskio Banką.

ATYDAI SOUTH CHICAGIEČIŲ.

Labai pigiai ir ant gerų išlygų parsiduoda 2 pagyvenimų medinis namas 2957 E. 81 Str. arti Exchange ave., maudyklės, toiletai viduryje, neša $25.00 randos į mėnesį. Galima pirkti su mažais pinigais, arba labai pigiai už 'cash.' Kreipkites dėl informacijų.

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Jei nori pamatyti tikrai
GERĄ TEATRĄ,
tai ateik į
MILDĄ
3138-42 So. Halsted St.
Čia už 5c matysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.
Kainos šiokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemai.
Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.
Jei nori linksmai pralesti valandą liuoso laiko uzmiršti savo nesmagumus, tai ateik į
MILDOS-TEATRĄ.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos
MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir t. t.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.	Šiokiom Dienom	Subatomi ir Šventomi Dienomi
Paprastiem šokiam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torielkas, peilius, šaukštus, staltiesea ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

W. J. STANKUNAS
Geriausis Lietuvių Fotografistas Chicagoje.
3315 So. Halsted st. Chicago, Ill.

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 683
Dr. P. WIEGNER

DAR YRA PROGA!

Nors jau po laiko, bet paskutinėmis dienomis gaunu dar daug laiškų, kad prisiųsčiau jiems dovanų. Todėl tėmykite!

Kas iki sausio 15 d. prisiųs man $5.00, tas gaus

1) Savaitinį laikraštį "Lietuvą" per visus metus.

2) Lietuvių Dienraštį "Kataliką" per visus metus.

3) Didelį naują lietuvišką žemlapį (mapą) Suvalkų gubernijos, kuris parodo viską lietuviškoj kalboj: visus miestus, kaimus, kelius, upes ir upelius, ežerus, balas ir t.t. Puiki mapa kolioruose (spalvose).

"Katalikas" kaštuoja metams $5.00; "Lietuva"—$2.00, Žemlapis—$1.00. Iš viso $8.00. Visą tą gausi tik už $5.00, jeigu juos prisiųsi greitai—ne vėliaus Naujų Metų. Nepraleisk šitos progos. Sėsk ir tuojaus rašyk, o viskas bus išsiųsta tuojaus be jokio trukdymo. Adresuokit šitaip:

JONAS KULIS
Generališkas Agentas.
3259 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Tėmykit Chicagiečiai

Pulaski Svetainėje,
Prie Ashland Ave. ir 18-tos gatvės
Ned., Sausio-Jan. 23d. 1916m.

Išrinktos Chicagos artistų-megėjų spėkos su pagelba ką tik atvykusio iš Lietuvos Artisto A. VITKAUSKO perstatys plačiai žinomą ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje dramą 5 veikmėse VIII-se atidanguose

"Genovaitė"

Paveikslas I Į karę (Už Tėvynę drąsiai liesim kraują).
" II Veidmainio žabangucsę.
" III Mušio lauke.
" IV Kalėjime. Mirties nuosprendis.
" V Galvos nukirtimas.
" VI Nekaltas kraujas šaukia keršto.
" VII Genovaitės atradimas.
" VIII Baisus prasikaltėlio likimas.

Tam veikalui specialiai parinktos naujos scenerijos, rubai, butaforija ir rekvizitas iš laiku XIII amžiaus. Veikimo vieta Frankonijoj.

PRADŽIA LYGIAI 7 VAL. VAKARE.
Režisierius A. Vitkauskas.

Po perstatymo BALIUS su šokiais ir įvairiais žaislais: konfetti, serpantin etc., etc.

Laike pertraukų ir baliaus grieš didelis orkestras.

GRYNAS PELNAS NUO ŠIO VAKARO EINA NAUDAI NUKENTĖJUSIŲ DĖL KARĖS LIETUVOJE.

Rengėjai.

VIETINĖS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 6to pusl.)

nebalsuoti už Živatkauską. Jis juk taipgi socialistas.

Mišeika: Męs norime Jurgelionį.

Toliaus, bekalbant apie kitus kandidatus, p. Mišeika buk taip išsireiškęs apie dabartinį "Tėvynės" redaktorių, p. Račkauską:

"Jis gali pasiikti. Jis yra "musų" žmogus. Kaip visa valdyba bus socialistiška, tai ir jis bus socialistas."

Girdėjau, kad p. Strzyneckis pusėtinai tokia agitacija pasipiktinęs.

P-as Jurgelionis labai varėsi SLA. 36-os kuopos susirinkime už tai, kad pervaryti sumanymą apie tai, kad SLA. apskričiai turėtų tiesą patarti kuopoms prieš rinkimus, kokius kandidatus nominuoti. Dabar spėjama, kad tam turėta ypatingas tikslas. Manyta, kad tarp apskričių viršininkų esama daug socialistų ir kad tokiu budu p. Jurgelionio kandidatura lengvai perei-sianti. *Reporteris.*

Aukauja $25.00 nuo karės nukentėjusiems. Subatoje, sausio 8 d. "Birutės" valdyba laikė susirinkimą užbaigimui bei suvedimui buvusiojo gruodžio 26 d. Kalėdų koncerto. Kadangi pats kvartetas buvo gana pasekmingas, tai ir pelno "Birutė" turėjo nemažai. Kaip teko patirti, ši draugija nuo pereitų metų buvo skylėje virš $80.00. Dabar gi iš pirmo koncerto ji aukavo $25.00 Lietuvių nukentėjusių nuo karės naudai. Iš to reikalinga spręsti ,kad "Birutė" apsimokėjo skolas ir dar tokią didelę auką sudėjo ant Lietuvos vargų aukuro.

Šioje pėtnyčioje "Birutė" žada tą patį koncertą pakartoti Mark White Square daržo svet. su liuosa įžanga visiem, kurie pasistengs iš anksto gauti tam tikrus tikietėlius nuo "Birutės narių arba nuo p-lės Harris, svetainės užveizdos. Šiuomi žygiu "Birutė" įneša gyveniman daug ką naujo. Ištiesų, ne vienas Chicagos lietuvių choras to neįstengė padaryti, ką dabar veikia "Birutė." Ateityje "Birutė" žada da daugiau veikti.

Po perstatymui "Užburto Kunigaikščio" ji žada surengti koncertą gavėnios laiku.

Juodbruvys.

Ristynės. Vasiliausko svetainėj, 8134 Vincennes Road, šią subatą atsibus ristynės, kuriose dalyvaus jau pagarsėjęs lietuvių ristikas Petras Katauskas su čechu M. Podubno. Apart jų bus dar viena pora; vietinis lietuvis Petras Gaušis mėgins paguldyti vokietį Chas. Coulon. Tai bus bene pirmos didesnės ristynės toj miesto apielinkėj. Vietos lietuviai dikčiai įdomauja, kaip musų ristikai pasirodys.

Po ristynių balius. *R—is.*

Vestuvės. Ateinančią seredą atsibus vestuvės p. Povilo Baltučio su p-le Paulina Rudauskaite. Ponas Baltutis yra vedėju "Foreign Departamento" Tananevičiaus Banke; p-lė Rudauskaitė nuo kelių metų yra stenografistė musų laikraščio administracijoj. Abudu jaunieji yra žymus tarp Chicagos jaunimo. Pamergėmis bus jaunavedės seserįs—p-lės Ona ir Emma Rudauskaitės, broliu bus Česlovas Tamkevičius iš Hammond, Ind.,—jaunavedžio pusbrolis. Vestuvės atsibus jaunosios tėvų namuose, 3328 Auburn ave. Jaunavedžiai apsigyvens prie 3315 So. Halsted st.

Jauniemsiems velijame laimingiausio sugyvenimo.

109-tos SLA. kuopos metinis susirinkimas. SLA. 109-ta kp. sausio 7 d. 1916 m. M. Meldažio svet. laikė metinį susirinkimą. Susirinkime pirmiausiai tapo išrinkta naują kuopos valdybą. Jon inėjo sekančios ypatos: J. A. Kriukas pirm., A. Kundrota, jo pagelb., Pr. Gerbėnis, nut raš., V. Lenkauskas, turto rašt., Z. Mickevičia organiz., M. Konopeckas, kasierius Dr.-kvotėjas, Dr. A. L. Juška, B. Šimelis, tvarkos dabot., J. Valonis St. Žėbrauskienė ir J. Palionis, kasos globėjai.

Iš metinės apyskaitos paaiškėjo kad narių skaičius pasidaugino 45 labu kuopoj narių randas 70; pinigų kuopos kasoj yra $84.90. Pereitais metais kuopa surengė keletą agitatyviškų prakalbų; labdarybės reikalams paaukavo apie $25.00.

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neužčėdija, o pirkęs namą, nei nepasijunta, kaip greitai jį išmoka ir turi savo locną namą ir tokį žmogų visi guodoja, vadina Chicagos ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiau metų laiko. Tokiu budu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šimet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikonišką prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augštyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigus, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kįla tiktai gerose biznio vietose. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeporto, ne laukuose.

Męs turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Ćia Paduodame Tiktai Keletą iš Jų.

41 2 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus, akmens fundamentas, neša randos $50.00 į mėnesį. Kaina $5,200.

42 2 augštų medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, neša randos į mėnesį $33.00. Kaina tiktai ....$2,500.

43 3 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, maudyklės, toiletai, naujas pliumbingas, didelis basementas 10 metų senas, neša $60.00 randos į mėnesį. Kaina ....$7,500.

44 2 auštų medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus, neša randos $32.00 į mėnesį, reikia inešti tiktai $500. Kaina ....$3,200.

45 2 augštų murinis namas, ant Union avenue, arti 34-tos gatvės, akmens frontas, 2 fliatai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gesas, garu šildoma, didelė barnia nešančia $5.00 į mėnesį randos, namas išviso neša randos $65.00. Kaina $7,000.

46 2 augštų medinis namas ant Union avenue, arti 34-tos gatvės, 3 fliatai: vienas 7 ruimų, antras 4 ruimų ir trečias 3 ruimų, dar užpakalyje 4 ruimų namas, išviso neša randos $37.00 į mėnesį. Kaina ....$3,000.

47 2 auštų medinis namas ant Union avenue, arti 44-tos gatvės, 2 fliatai po 5 ruimus, neša randos $30.00 į mėnesį. Kaina ....$3,000.

49 2 vienodi 3 augštų muriniai namai ant Emerald avenue, arti 32-ros gatvės, po 3 fliatus kiekvienam, kiekvienas fliatas turi po 5 gražius ruimus, toiletai, gesas, palikta vieta dėl maudyklių, katros labai pigiai ir gerai galima įvesti, neša po $45.00 randos į mėnesį, galima pirkti sykiu už ....$8,500. Atskirai vieną įnešdamas $500 už ....$4,300.

50 2 augštų murinis namas ant Calumet avenue, arti 36-tos gatvės prie gražaus bulvaro, 2 fliatai po 8 ruimus, maudyklės, gesas, neša randos $42.00 į mėnesį. Kaina ....$3,800.

51 2 augštų medinis namas ant Emerald avenue, arti 34-tos gatvės; 4 fliatai po 4 ruimus, basementas, toiletai, gazas, neša randos $40.00 į mėnesį. Kaina ....$3,500.

53 3 augštų murinis namas ant Union avenue arti 34-tos gatvės, 5 fliatai po 4 ruimus, vienas 5 ruimų ir vienas 3 ruimų, toiletai, gesas, geras namas ir gerai ištaisytas, neša randos $75.00 į mėnesį. Kaina ....$8,200.

55 2 augštų murinis naujas akmens frontas namas su dideliu basementu ant Lowe avenue, arti 33-čios gatvės, 4 fliatai: 2 fliatai po 6 ruimus ir 2 po 4 ruimus, toiletai viduryje, neša randos į mėnesį $60.00. Kaina ....$7,500.

56 3 augštų murinis namas su basementu, ant Lowe avenue, arti 32-ros gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus ir vienas 3 ruimų, gražus naujas namas, toiletai, maudyklės, gesas, neša randos į mėnesį $70.00. Kaina ....$7,500...

57 2 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 5 fliatai: vienas 6 ruimų, vienas 5 ruimų ir trįs po 4 ruimus, naujos barnios, toiletai, gesas, gerai ištaisytas, neša $60.00 į mėnesį randos. Kaina ....$6,000.

58 2 augštų murinis biznio namas ant akmens fundamento ant pirmo flioro saliunas ir "Hall," ant antro flioro 2 pagyvenimai, neša randos $160.00 į mėnesį, randasi gerai apygventoje lietuvių ir lenkų vietoje Melrose Parke, Ill. Kaina ..$25,000.

59 3 augštų murinis namas ant Emerald avenue, 3 fliatai po 6 ruimus, toiletai viduryje, maudyklės, gesas, neša $44.00 randos į mėnesį, $1,000 cash, o rešta ant išmokėjimo. Kaina ....$4,500.

60 2 augštų naujas medinis namas ant Lowe avenue, geras dėl biznio, nes yra ant kampo. 4 fliatai: 2 po 6 ruimus ir 2 po 4 ruimus kiekvienam fliate yra toiletas, maudyklė, gesas, basemente yra laundry, labai geram parėdke ir nereikalauja taisymo, neša $58.00 randos į mėnesį. Kaina tiktai ....$5,200.

Sekančiame "Lietuvos" numeryje rasite tolesnį namų surašą.

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St., Chicago.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Kataliogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS
Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškos kalbos, 439 pusl. $2.00
Kietais audimo apdarais 2.50
2117 ŽODYNAS Angliškai-Lietuviškos kalbos, 835 pusl. 3.00
Gražiais "Half Morocco" skuros apdarais. 4.00
2118 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškos kalbų vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie kaip No. 2117. Pusl. 1274. .... 6.00
2119 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Morocco skura 7.00

1192 Geografija arba žemės Aprašymas. $2.00
Apdaryta. $2.50
1199 Išsivystymas Vaisiaus Gyvunų. .... .10
1201 Iš Kur Atsirado Musų Naminiai Gyvuliai. .... .20
1218 Kada ir Kokiu Budu Svietas Susitvėrė .... .35
1219 Kada ir Kokiu Budu Gali Svietas Pasibaigti? .... .35
Apdaryta. .... .50
1220 Kaip Gyvena Augmesys? .... .35
1221 Kiek Senovės Graikai ir Romenai. .... .20
1250 Nematomi Priešai ir Draugai žmonių. .... .30
1256 Oras, Vnduo, Šviesa ir Šiluma. .... .40
1261 Paėjimas Organiško Svieto. .... .35
1271 Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai. $1.00
Apdaryta. $1.25
1299 Žvėrys ir žmogus. $1.00. Apdaryta. $1.25
1311 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. .... .15
1335 Chinija. Iš istorijos Chinų. .... .35
1349 Ethnologija arba Mokslas apie žemės Tautas. $2.00
Apdarta. $2.50
1358 Gadynė Slėktos Viešpatavimo Lietuvoje. $1.50
Apdaryta. $2.00
1360 Gyvenimo Mokykla. $1.25. Apdaryta. $1.50
1380 Istorija Abelna. Tomas I. $1.00. Apdaryta. $1.25
1382 Istorija Suvienytų Valstijų Siaurinės Amerikos. $1.00
Apdaryta. $1.25
1383 Istorija Chicagos Lietuvių. $1.00. Apdaryta. $1.50
1386 Iš Muzikos Srities. .... .10
1387 Iš Mano Atsiminimų. 75c. Apdaryta. $1.00
1419 Kultura ir Spauda. .... .45
1428 Lenkai Lietuvoje. .... .15
1435 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. .... .50
1480 Rašto Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1510 Tikėjimų Istorija. Apdaryta. $5.00
1511 Trumpa Senobės-Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1600 Apie Turtų Išdirbimą. .... .35
1605 Aukos Karės Dievui. .... .10
1660 Kaip žmonės su Ponais Kovojo. .... .10
1668 Ko Mums Reikia Pirmiausiai? .... .20
1680 Labdarybė Pirmiaus ir Dabar. .... .10
1690 Moteris ir Jos Vieta žmonijoje. .... .15
1709 Priedelis prie Lietuviškojo Klausimo. .... .10
1730 Tautiškos Politikos Knygynėlis. .... .10
1863 Auginimas ir Maitinimas Mažų Kudikių. .... .10
1884 Džiova ir Alkoholis. .... .10
1900 Hygiena. Daktariška Knygelė. .... .35
1954 Pamatas Visokiai Reformai. .... .30
2001 Angliškos Kalbos Vadovėlis. .... .25
2038 Kaip Rašyti Laiškus, Lietuviškoje ir Angliškoje Kalbose. .... .75
Apdaryta. $1.00
2055 Lithuanian Self-Instruction. .... .50
2084 Rankvedis Angliškos Kalbos. $1.25. Apdaryta $1.50
2085 Rankvedis Gromatų Rašymui. .... .35
2131 Arithmetika. Knyga Išsimokinimui Rokundų. .... .25
2241 Gamtos Pajiegos. 50c. Apdaryta. .... .75
2266 Koks Privalo Buti Vaikų Auginimas? .... .20
2398 Žinynas. Knyga žinių. $1.50. Apdaryta. $2.00
2401 Dekliamacija ir Sceniškoji Mimika. .... .10
2458 Tikri Juokai. Lietuvių Pasilinksminimui. .... .50
2496 Lietuviškas Sapninykas. 50c. Apdarytas. .... .70
2506 Naujas Pilnas Orakulas. $2.50. Drutuose apdaruose. $3.00
2516 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo. .... .50
2532 Svieto Pabaiga. .... .10
2558 Kalendorius "Lietuvos" 1896 metams. .... .05
2617 Tikyba ar Mokslas? .... .50
2629 Žydų Likimas Gudijoje. .... .05
2590 Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas. .... .15
2593 Dievas, Dangus ir Pragaras. .... .10
2596 Gyvenimas Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto IX. .... .25
2626 Vaisės Kristaus pas Popiežių. .... .05

NB. Ant sekančių knygų perkupčiams duodame tokį pat rabatą, kaip ir ant "Lietuvos" išleistų.

128 Iš Gyvenimo Samojėdų. .... .10
266 Olga Liubotavičiutė. .... .10
296 Po Priedanga Šventenybės. .... .25
825 Patkulis. Politiška tragedija. .... .20
1274 Spėka ir Medega. $1.50. Apdaryta. $2.00
1988 Tikras ženybinis Gyvenimas. .... .25
2120 Žodynėlis. Angliškai-Lietuviškas. .... .30
2191 Trumpa Geografija. .... .25

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.

2901 Mažas Aukso Altorėlis. .... .50
2902 " " " .... .60
2903 " " " $1.00
2904 " " " $1.25
2905 " " " $1.00
2906 " " " $1.50
2907 " " " $1.75

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 SO. HALSTED ST., :-: CHICAGO, ILL

Bridgeport Clothing Co.

Dabar laikas pirkti pigiai drapanas. **Overkautai** ir **Siutai**, kurie parsiduodavo po $28.00, $26.00, $25.00, yra parduodami po $17.50; pigiaus negu mums kaštuoja. **Marškiniai**, kuriuos parduodavome po $2.00, $1.75 ir $1.50 dabar tiktai **95c.** **Kepaliušai**, kurie parsiduodavo po $2.00, dabar tiktai **$1.85.**

Turime numažinę kainas kiekvienam departamente.

Kožnam yra proga pasinaudoti musų tavorų pigumu. Męs norime padaryti vietos pavasarinėms drapanoms. Taigi nepraleiskite progos, bet pasiskubinkite, kol yra geras rinkinys.

Krautuvė atdara: Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 valandai vakare. Nedėliomis iki pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.

Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.

Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

JUOZAS A. AMBROSIUS

Attorney At Law

LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)

3252 So. HALSTED ST.

TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Bell System

"* * * Susinešimas su išlaukinių pasaulių buvo visiškai nukirstas nuo 9 val. vak. tik vienas dratas, Bell Telefono linija į Columbus, dirbo. Menki raportai buvo persiųsti šia linija."

—Iš Cincinnati, (O.) audros pranešimo į Chicago Tribune, liepos 8, 1915.

Galima pasitikėti Bell Telefonu nelaimėse. Jis visuomet priparodo savo vertę audroje ir podvinyje.

Jis greitai atneša pagelbą; jis perduoda smagumo žodžius; jis informuoja išlaukinį pasaulį. Yra tai viena pareiga visose valandose, naktį ir dieną.

Bell Vietinės ir Ilgo Tolumo Linijos sujungia visus Punktus Suvienytose Valstijose ir Kanadoje

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

JUOKELIAI.

NELAIMINGAS ŽYDAS.

Mančiagerės kaimo pusberniai pagavo žydelį ir pririšo šale kelio prie medžio.

Ateina žmogus ir, matydamas žydą pririštą, klausia:

— Kas čia tave pririšo?

Žydas: Ui, man čia gerai!

Žmogus (nusispjovęs): Kad tau čia gerai, tai stovėk.

NEIŠSPĖJO.

Mikas:—Turėsime didelę nelaimę, kurios ir pranašai neįspėja, šiais 1916 metais.

Jurgis:—Kas per nelaimė?

M.—Spėk.

J.—Bus didelės audros.

M.—Audra nereiškia nelaimę.

J.—Bus dideli streikai.

M.—Neišspėjai.

J.—Karė nepasibaigs šiais metais.

M.—Neišspėjai.

J.—Tai kas-gi, po šimts gaidžių?!

M.—Nugi girdėjau, kad vištos atsisakys kiaušinius dėti.

TAISME.

Vienas žmogus užvedė prieš krautuvninką bylą už tai, kad jo sunus ten daug pinigų praleido.

Teisėjas:—Kelis sykius tavo sunus ėjo į krautuvę kasdien?

Skundėjas:—Aštuonis.

T.:—Kas tau sakė, kad aštuonis?

S.:—Aš pats žinau.

T.:—Kaip-gi pats tai gali žinot?

S.:—Aš einu į mėsinyčią mėsos pirkti ir matau savo sunų ten sėdint.

T.:—Kiek kartų per dieną eini į mėsinyčią?

S.:—Du.

T.:—O matei, kaip tavo sunus aštuonis syk ėjo ton krautuvėn.

KAS KO BIJO.

Socialistai—pančekų.

Klerikalai—Šliupo.

Tautiečiai—vokiškos valdžios.

P. S. Socialistai visuomet prikaišioja savo biznieriams, kad esą pančekų pardavinėtojai. *P. B.*

TARP DRAUGŲ.

— Žiurėk, Juozai, nesiartynk prie šuns, nes jis tave įkąs.

— Ir už ką jis mane kąs?

— Užtai, kad nepažįsta.

— Ar tave pažįsta?

— Taip.

— Pasakyk jam, kad aš esu Juozas. *F.*

MOKYKLOJE.

Mokytojas aiškina:—Šuo, katė...

Mokinys rašo:—Šuo,
Katė.

Mokytojas.—Dėlko statai "katę" skyrium?

Mokinys.—Dėlto, kad ji su šunimi nesugyvena. *D.*

NAUDINGIAU.

Petras.:—Kada yra naudingiaus skinti obuolius?

Mikas.:—Kai nieko sode nėra. *M.*

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Jau apysenė motina kalba savo aštuoniolikos metų dukteriai.

— Tai, vaikeli, nors indus padėtum man sumazgoti.

Duktė, nenugirdusi aiškiai motinos nusiskundimo.—Už ką mane bleimini, mama?

Motina:—Vaikeli, sakau, pagelbėk man indus sumazgoti.

Duktė:—All right, mamma, aš juos suvašysiu.

KAIP KĄ GALIMA ATSPĖTI.

Tautininkas eina tiesiai ir jo veidas rimtas.

Socialistas visuomet užsirišа raudoną kaklaraikštį ir eidamas galvą lenkia žemyn. Mat, nuduoda mokytu.

Klerikalas viena akia žiuri į dangų, o su kita skrajoja po pasaulį. Jis eina galvą iškėlęs ir išrodo optimistiškai.

GERAI.

Tėvas.—Tai, vaikeli, tave leidau mokyklon ir kaštus dėjau, bet tu, kaip matau, mažai ką išmokai.

Vaikas.—Ach, tėvel, kad tamsta žinotum, kaip gerai mokykloj nesimokinus laiką leist, gal man to nepavydėtum.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis

Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**

Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politiš. Ekonomijos, Knygvedystės, Dailiarašcio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.

3106 So. Halsted St., Chicago

Reikalauk Aprašymo

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1111
Telephone Franklin 1178
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mo
Telephone Yards 3159

Naujas Išradimas—Spyna be Rakto

Nereikia rakto nešiotis-nėra ką nei pamesti.

Kožna spyna kilzip rakinasi.

Musų naujo išradimo beraktinės spynos yra padarytos ant neišpainiojamų pamatų ir yra taip *saugios* kaip *Bankinis Užraktas*. Nusipirkęs musų naujo išradimo beraktinę spyną jaus esi saugiau negu kad palicmoną pristatytum prie savo užrakto, nes jos kitas jokiu budu negalės atrakyt kaip tik jųs. Nelaukdamas pareikalauk nuo musų pilno tų spynų aprašymo su paveikslais: nusistebėsi dažinojęs, kaip tvirtai ir saugiai jos yra padarytos ir pigios. *Už praplatinimą musų naujo išradimo beraktinių spynų duodama didelės vertės dovanos. Klausk išlygų.*

Laiškus rašykite lietuviškai įdėdami markę atsakymui.

Adresuokit šitaip:

SECURITY PADLOCK CO.
648 W. 31st St. Dept. A. Chicago, Ill.

Phone Drover 5052

Dr. K. Drangelis

LIETUVIS DENTISTAS

3261 So. Halsted St., Chicago

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

SAULE THE SUN.

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams $2.50
" " pusei metų $1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytisbe mokytojo(apdaryta) $1.00

Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .. 35c

Viso $1.60

Kas atsius iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį; tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis
R. F. D. Route 2 Hudson, N.Y.

Rašomos Mašinos.

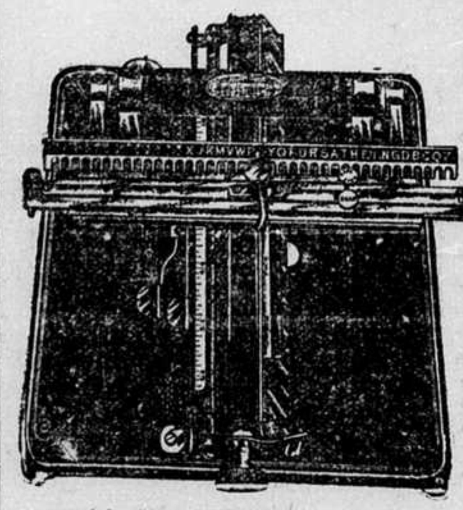

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Woodgat. Phone Canal 1208 Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	5208 W. Harrison Street Tel. Austin 737 Valandos: tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Paslaptys Magijos ir Spiritizmo

(Knyga Išrodanti Paslaptis Magikų).

Daugelis lietuvių dar labai save vilioja, įtikėdami visokiems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunų vyrukų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus sukišo į pragobėlio magiko kišenių.

Užtai nesiduok bent ant toliau savęs išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptys Magijos ir Spiritizmo," kurioje išrodama visos paslaptįs šviesoje mokslo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos slaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapiu, kaina su prisiuntimu į namus tiktai .... 60 centų.

Iš kitų vietų užmokestį galima prisiųsti pačto dvicentinėmis markėmis.

Adresas:

M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd Street, :: Chicago, Illinois

Dabar Jau Galima

Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortės atvažiuoti iš Archangelsko į Chicagą kaštuoja $71.00

Išvažiuoti iš Chicagos į Petrogradą (Peterburgą) $64.60

Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St Chicago.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITĮ"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk paaiškinimų. Dovanai

American School of Languages
1731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sztukas ir Kataliogа visokiu geru magiszku sztuku ir kitokiu visokiu dalyku, kuriu tu labai nori, o nežinai kur jn gaut? Jeigu taip, tai atsiusk savo pilna ir aiszku adresą, o asz tuojaus ta Katalioga ir tas sztukas tau nusiusiu DYKAI. Adresuok:

JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. X.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.

Męs išmokiname šio lengvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į keletas trumpas savaites; geriausi įrengimai; expertai mokina; įrankiai suteikiama; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyką gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MELDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

JEIGU NORI NUSIPIRKTI SAU *Nama arba Lota* Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai; *Inšuriti savo Turta, Išdirbti Raštus,* TAI EIK PAS

J. J. Hertmanowicz
3133 EMERALD AVE.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėje. Pasiklausk žinančių.

Męs duodame visokius darbus jų ieškantiems.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Canal 2118

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KALENDORIUS 1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: **apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt.** S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršeliais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

Gyvenimo telefonas Drover 7781. Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APTIEKA.

Męs žinome, kad lietuvės moteris dažnai nusiskundžia, negalinčios gaut norimų žolių-vaistų Amerikoje. Atsišaukite pas mus, gausite viską: žolių, lašų ir visko, ko jųs negaunate anglų aptiekose. Mes labai atsargiai išpildome Lietuvos daktarų receptus. Duodame rodas. Rašant pas mus, prisiųskite 2c markę.

Provizorius F. A. JUOZAPAITIS
3601 S. Halsted st., Cor. 36 st., Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA! Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai 75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis, 901 W. 33-rd Street, CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.